

10.2.e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen
Datum: dinsdag 11 februari 2020 17:07:31
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[Kopie van 20191203 format dak en thuisloosheid.xlsx](#)
[Opzet wasprogramma MO 2.0.docx](#)

Dag [redacted],

In de bijlagen de gevraagd informatie. Als er nog aanvullende informatie nodig is dan ga ik voor je op pad. Handicap momenteel is dat we geen beleidsadviseur MO hebben en dat bij de MO-organisatie op bedrijfsvoering vacatures zijn.

Nogmaals excuses voor de vertraging.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Sociaal Domein

Gemeente Venlo | Team Vitaal Zorg en Veiligheid
 Bezoekadres: Hanzeplaats 1 Venlo | Postbus 3434, 5902 RK Venlo
 M: +31 6 [redacted] | E: [redacted]@venlo.nl | I: www.venlo.nl

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]
Verzonden: dinsdag 11 februari 2020 8:49
Aan: [redacted]
CC: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Dag [redacted],

Dank voor de update. We zien de informatie vandaag wel verschijnen.

Hartelijke groeten,

Van: [redacted] <[redacted]@venlo.nl>
Verzonden: maandag 10 februari 2020 19:32
Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: Re: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Goedenavond [redacted], ondanks dat mij beloofd was eind vorige week de informatie te leveren en vervolgens vanmiddag nog gezegd werd dat ik vandaag de cijfers zou krijgen heb ik die nog niet ontvangen. Je krijgt morgen hoe dan ook antwoord van mij, misschien niet helemaal compleet maar dat volgt dan nog. Oprechte excuses.

Groet [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 30 jan. 2020 om 16:50 heeft [redacted]
<[redacted]@minvws.nl> het volgende geschreven:

Dag [redacted],

Fijn dat jij dit nu hebt opgepakt. We hebben als VWS kort de tijd om alle informatie op een rij te zetten. Dus mocht het lukken om eerder al iets aan te leveren: graag!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@venlo.nl>

Verzonden: donderdag 30 januari 2020 16:46

Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Dag [redacted],

Vanwege het vertrek van de beleidsadviseur Maatschappelijke Opvang bij onze gemeente is deze vraag gaan zweven. Ik heb het nu opgepakt maar het gaat mij niet lukken om dit deze week nog af te werken, eind volgende week, 6 februari, heb je de input vanuit de regio Noord- en Midden-Limburg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsadviseur Sociaal Domein

Gemeente Venlo | Team Vitaal Zorg en Veiligheid
Bezoekadres: Hanzeplaats 1 Venlo | Postbus 3434, 5902 RK Venlo
M: +31 6 [redacted] | E: [redacted]@venlo.nl | I: www.venlo.nl
<image001.jpg>

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: dinsdag 10 december 2019 8:14

CC: [redacted]; [redacted]; [redacted];

Onderwerp: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Beste contactpersonen MO/BW,

Hierbij sturen wij jullie de brief 'Terugdringen van dakloosheid' die afgelopen vrijdag door het kabinet naar de Tweede Kamer is gestuurd. In deze brief beschrijft het kabinet de ambitie ten aanzien van dakloosheid en de stappen die de komende maanden worden gezet om tot een overkoepelend plan van aanpak te komen.

Tevens sturen wij jullie hierbij de brief die vandaag naar de wethouders van de centrumgemeenten BW/MO en de VNG zal worden gestuurd. Met deze brief reageert de staatssecretaris van VWS namens het Kabinet op de brandbrieven van de VNG en de wethouders van de G4. In de brief staat een **oproep aan alle centrumgemeenten om voor 1 februari de regionale opgave in beeld te brengen**, conform een recent door de Tweede Kamer aangenomen motie. De staatssecretaris van VWS geeft daarnaast aan dat gemeenten die in 2020 al willen starten met aanvullende maatregelen om het aantal dak- en thuislozen in de regio terug te dringen, zich uiterlijk 15 december kunnen melden bij ondergetekenden. Op 17 december (10.00 – 12.00 uur) vindt een sessie plaats in Utrecht (La Vie Meeting Center, St Jacobsstraat 61) waarin we doorpraten over de te nemen stappen tot 1 februari 2020, waaronder het opstellen van een concreet plan van aanpak.

Mocht je vragen hebben n.a.v. deze mail, neem dan vooral contact met ons op!

Hartelijke groeten,

en

Directie Maatschappelijke Ondersteuning (VWS)

Denk aan het milieu: is het echt nodig dit mailtje te printen?

Het is mogelijk dat er tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Indien er sprake is van een besluit zal de vastgestelde versie per post aan u worden toegezonden. Indien er sprake is van overige mededelingen adviseren wij u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen.

Denk aan het milieu: is het echt nodig dit mailtje te printen?

***** Het is mogelijk dat er tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Indien er sprake is van een besluit zal de vastgestelde versie per post aan u worden toegezonden. Indien er sprake is van overige mededelingen adviseren wij u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen.

Denk aan het milieu: is het echt nodig dit mailtje te printen?

***** Het is mogelijk dat er tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Indien er sprake is van een besluit zal de vastgestelde versie per post aan u worden toegezonden. Indien er sprake is van overige mededelingen adviseren wij u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen.

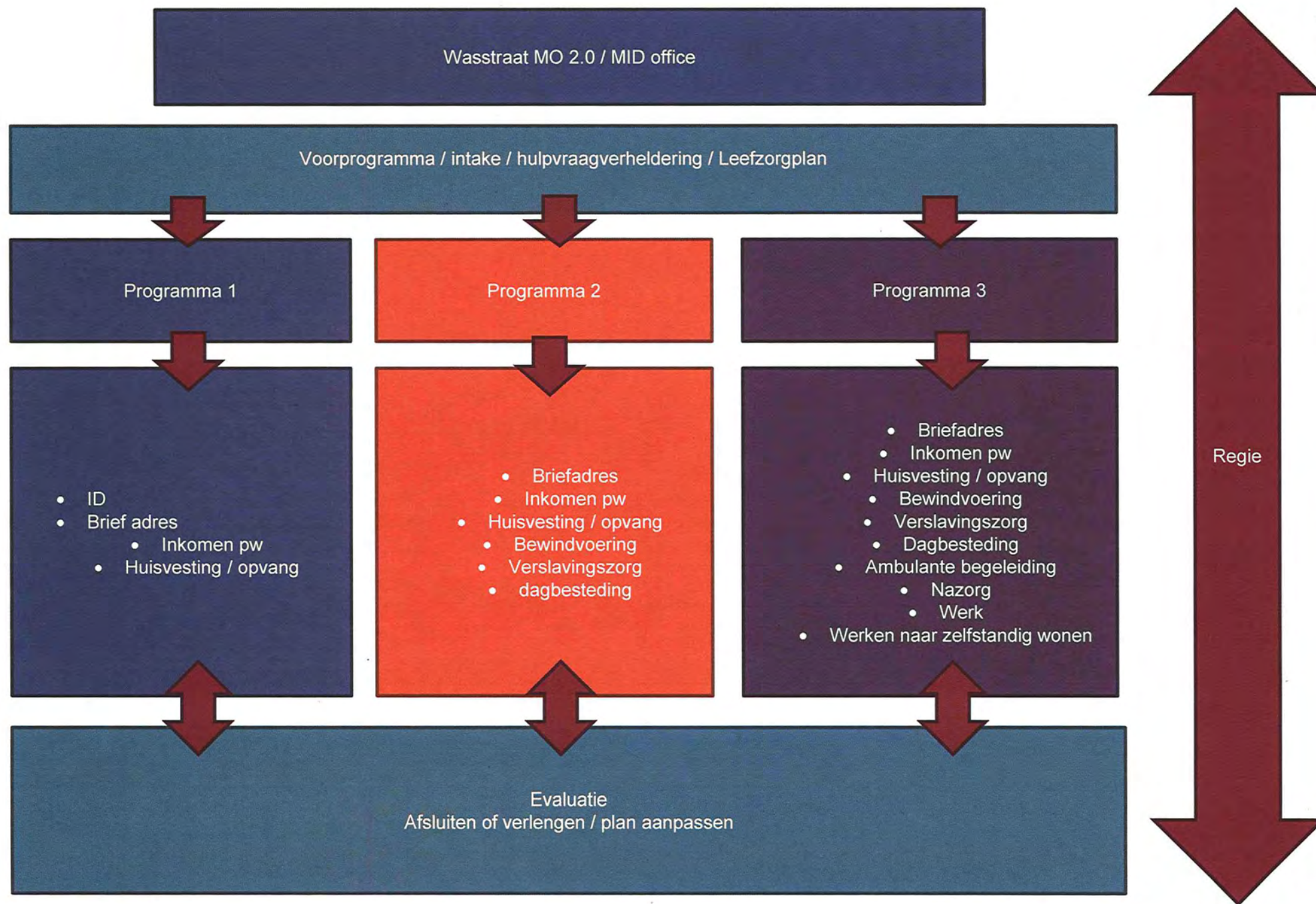
Formul opgeve dak- en daklozen*				
Omvang doelgroep	Geschatte aantal			
Geschatte aantal dak- en thuislozen in uw regio	264			
Waarvan 18-27 jaar	39			
Waarvan 28 jaar en ouder	229			
Doelgroep en zorgbehoefte	Geschatte aantal			
Problematiek die leidt tot voornamelijk een huisvestingsvraag. Behoeft aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met een lichte vorm van begeleiding.	177			
Problematiek die leidt tot behoefte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met intensieve begeleiding of specifieke woonvorm.	deze woonvorm kennen wij niet in onze regio			
Ermste problematiek, zeer beperkte mate van zelfstandigheid die leidt tot behoefte aan beschermd wonen.	52			
Heeft u beeld van de ontwikkeling binnen doelgroepen in de afgelopen jaren? Zo ja, kunt u kort toelichten welke ontwikkeling u ziet?	Algemeen geldt dat de zwaarte van doelgroep van mensen is toegenomen. De cliënten hebben veelal een psychiatrische problemen en dubbele diagnostiek. De hulpvraag wordt hierdoor complexer en cliënten worden hierdoor geweigerd bij behandel centra. Voor gezinnen geldt dat de uitstroom stagneert als gevolg van onvoldoende beschikbaarheid van woningen voor uitstroom alsmede een algemene toename van vraag naar opvang.			
Doelgroep en woonbehoefte	Geschatte aantal			
Behoeft aan onzelfstandige woonruimten (kamers) voor zelfstandig wonen.				
Behoeft aan zelfstandige woonruimten voor zelfstandig wonen.	Een uitstroom naar een gedclusterde woonvorm zie ik niet bij onze cliënten.			
Behoeft aan zelfstandig wonen in een gedclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte (kamer) - begeleid wonen.				
Behoeft aan zelfstandig wonen in een gedclusterde woonvorm in een zelfstandige woonruimte.	deze woonvorm kennen wij niet in onze regio			
Behoeft aan plekken voor beschermd wonen (24-uurs verblijf)	52			
Integraliteit	Toelichting			
Welke belemmeringen ervaren gemeenten bij het helpen van dak- en thuislozen aan een woonruimte (zo nodig met begeleiding)?	Er zijn verschillende belemmeringen aan te geven. 1. Er is een tekort aan betaalbare huurwoningen 2. een deel van de doelgroep heeft een woonblokkade vanwege hennep, schulden en/of overlast 3. daklozen hebben niet altijd de bereidheid te aanvaarden 4. niet alle daklozen willen woonruimte en vinden het afwisselend verblijven in de opvang, elders in het land of bij bekenden wel prima			
Welke afspraken heeft zijn de in uw regio met woningcorporaties en andere verhuurders gemaakt over de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en de huisvesting van (ex-) dak- en thuislozen? Denk hierbij aan prestatieafspraken en/of een continuïteitregeling.	In principe stellen de Woco's 10% van hun voorraad beschikbaar voor opvang doel In Noord-Limburg en in de regio Weert hebben we een zgn. matchingspunt. Dit is een overleg met alle woningcorporaties waar aanbieders hun casussen MO / BW of VO in kunnen brengen en bekeken wordt wie waar gehuisvest kan worden. Met de woco's zijn afspraken gemaakt over het bieden van begeleiding en het op naam zetten van de contracten. Hierdoor worden risico's voor de woco's beperkt.			
Hoe ziet de integrale aanpak (op het terrein van financiële bestaanszekerheid, schulden, wonen, opleiding, toeleiding naar werk, zorg, begeleiding, onafhankelijke cliëntondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen) onder regie van gemeenten eruit? Stuur bijvoorbeeld uw laatste plan mee.	We zijn bezig met de doortontwikkeling van deze aanpak. In de bijlage is de nieuwe aanpak bijgevoegd. Iedereen die zich meldt voor opvang krijgt een gesprek. Tijdens dit gesprek vindt verheldering van de zorgvraag plaats en wordt samen met betrokkene een 1e plan gemaakt. Nu voert de opvangorganisatie nog dit gesprek maar dit gaat een gezamenlijke intake worden van de opvangorganisatie en de gemeente. Op basis van dit 1e gesprek wordt de afweging gemaakt of betrokkenen in programma 1, programma 2 of programma 3 gaat landen.			
Huidige uitgaven	Uitgaven in euro's (*1.000)			
Wat zijn uw uitgaven aan maatschappelijke opvang in de jaren 2016-2019?	2016	2017	2018	2019 (schatting)
€1.467.000,-*	€1.467.000,-*	€1.491.900,-*	€1.491.900,-*	

* Deze bedragen zijn exclusief de eventuele extra kosten voor de winterregeling, hier reserveren we jaarlijks een bedrag van €40.000,- voor

* Bij deze uitvraag hanteren wij dezelfde definitie als het CBS:

Het gaat om feitelijk daklozen die (a) leven op straat of andere openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats, (b) kortdurend gebruik maken van de nachtopvang of laagdrempelige opvang en (c) op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats. Het gaat daarbij om ingezetenen van Nederland; zij zijn op enig moment in Nederland geregistreerd (gewest) in de Basisregistratie Personen (BRP) en hebben een Burger Service Nummer (BSN).

Residentieel daklozen vallen niet onder de definitie. Residentieel daklozen verblijven in voorzieningen waar mensen op structurele basis 24 uur per dag verblijven/wonen, zoals sociale pensions, 24-uurs maatschappelijke opvangvoorzieningen en Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen RIBW's. Ook mensen die begeleid (kamer) wonen of marginaal gehuisvest zijn vallen niet onder de doelgroep.

10.2.e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen
Datum: woensdag 5 februari 2020 13:04:30
Bijlagen: [format dak en thuisloosheid \(ingevuld\), 23 dec.'19.xlsx](#)

Van: [redacted] <[redacted]@vlaardingen.nl>
Verzonden: woensdag 5 februari 2020 12:19
Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: FW: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Dag [redacted],

Misschien moet je toch je mailbox beter in de gaten houden: op 24 dec.'19 heb ik onderstaande mail met de nu weer toegevoegde bijlage toe gestuurd. In mijn mailbox staat die tenminste onder de 'verzonden mails'. Succes verder.

Groeten,

[redacted]
 Beleidsadviseur
 Vlaardingen
 Tel. 010-[redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]
Verzonden: dinsdag 4 februari 2020 11:57
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: HERINNERING Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Dag [redacted],

Op 10 december stuurde ik jou onderstaande mail. Als ik het goed zie, heb ik nog geen reactie van je ontvangen.
 Zojuist heb ik geprobeerd telefonisch contact met je op te nemen, maar dat is niet gelukt.
 Daarom hierbij per mail het verzoek mij z.s.m. te laten weten wanneer ik het ingevulde format van je kan ontvangen.
 Alvast bedankt.

Hartelijke groeten,

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Directie Maatschappelijke Ondersteuning

Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag
 Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
 [redacted]@minvws.nl | M 06-[redacted]

www.rijksoverheid.nl

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 24 december 2019 13:28
Aan: [redacted] ([redacted]@minvws.nl)

CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted] ([redacted]@maassluis.nl)
Onderwerp: FW: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Beste [redacted],

Hierbij de cijfers van de regio waarvan, naast Vlaardingen als centrumgemeente, ook Schiedam en Maassluis deel uit maken. Paar opmerkingen:

- Onze schatting van het aantal daklozen is gebaseerd op
 - a. Het aantal plekken in onze daklozenopvang. Dat waren er tot 1 nov. j.l. 30, sindsdien hebben we – voorlopig tijdelijk – de capaciteit tot 40 plekken uitgebreid. Die zitten eigenlijk altijd vol. Op jaarbasis wordt daar overigens door ruim 100 unieke personen gebruik gemaakt.
 - b. De winteropvang: afhankelijk van het aantal dagen dat deze wordt open gesteld komen er dan de afgelopen twee jaar in totaal nog 10-30 mensen in beeld die we anders niet zien → gemiddeld zijn er dus nog ca. 20 mensen in onze regio die bij kou een slaapplek zoeken.
 - c. De wachtlijst voor plaatsing in de opvang: die fluctueert gedurende de afgelopen 2 jaar heel sterk en liep soms richting 100. Ons is echter gebleken dat veel mensen op die lijst als er een plek voor hen beschikbaar was geen belangstelling (meer) hebben. De werkelijke hoeveelheid wachtlijstklanten ligt naar schatting daarom op ca. 25.
- In de vermelde kosten van onze maatschappelijke opvang – ca. 2 mln. per jaar gedurende de afgelopen jaren – zit ook een bedrag van 0,5 mln. dat wordt besteed aan onze 'Crisisopvang'. Daar worden veelal mensen (vooral vrouwen) met kinderen opgevangen vanwege huiselijk geweld/kindermishandeling of dreiging daarop. De oorzaak van hun dakloosheid is dus wezenlijk anders dan bij cliënten van onze daklozenopvang. Het aantal mensen dat in onze crisisopvang wordt gehuisvest is daarom niet opgenomen onder de vermelde cijfers in het format. Overigens speelt bij de crisisopvang net zo goed het genoemde uitstroomprobleem: ook van daaruit is na het verstrijken van de door ons gehanteerde maximale verblijfs termijn van 3 mnd. vaak niet of niet onmiddellijk uitstroom naar een andere huisvestingsplek mogelijk!

Daarnaast melden zich m.n. de laatste maanden in toenemende mate 'onvoorbereide terugkeerders/reizigers', mensen met een verblijfstitel uit vooral de Antillen en Somalië (die laatsten komen vaak uit G.B.) Het betreft hier economisch daklozen die door ons meestal als 'voldoende zelfredzaam' worden beoordeeld: uiteraard hebben ze een huisvestingsprobleem maar dat wijkt niet af van dat van duizenden anderen in ons land. Wij bieden hen daarom geen opvang. Op de omvang van deze groep binnen onze regio, hebben we geen zicht.

Succes met het verzamelen en verwerken van de gegevens.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
beleidsadviseur
Vlaardingen
Tel. 010- [redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: dinsdag 10 december 2019 8:14

CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]

Onderwerp: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Beste contactpersonen MO/BW,

Hierbij sturen wij jullie de brief 'Terugdringen van dakloosheid' die afgelopen vrijdag door het kabinet naar de Tweede Kamer is gestuurd. In deze brief beschrijft het kabinet de ambitie ten aanzien van dakloosheid en de stappen die de komende maanden worden gezet om tot een overkoepelend plan van aanpak te komen.

Tevens sturen wij jullie hierbij de brief die vandaag naar de wethouders van de centrumgemeenten BW/MO en de VNG zal worden gestuurd. Met deze brief reageert de staatssecretaris van VWS namens het Kabinet op de brandbrieven van de VNG en de

wethouders van de G4. In de brief staat een **oproep aan alle centrumgemeenten om voor 1 februari de regionale opgave in beeld te brengen**, conform een recent door de Tweede Kamer aangenomen motie.

De staatssecretaris van VWS geeft daarnaast aan dat gemeenten die in 2020 al willen starten met aanvullende maatregelen om het aantal dak- en thuislozen in de regio terug te dringen, zich uiterlijk 15 december kunnen melden bij ondergetekenden. Op 17 december (10.00 – 12.00 uur) vindt een sessie plaats in Utrecht (La Vie Meeting Center, St Jacobsstraat 61) waarin we doorpraten over de te nemen stappen tot 1 februari 2020, waaronder het opstellen van een concreet plan van aanpak.

Mocht je vragen hebben n.a.v. deze mail, neem dan vooral contact met ons op!

Hartelijke groeten,

[redacted] en [redacted]
Directie Maatschappelijke Ondersteuning (VWS)

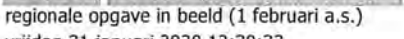
Format opgave dak- en thuislozen*		
Omvang doelgroep	Geschatte aantal	
Geschatte aantal dak- en thuislozen in uw regio	85	
Waarvan 18-27 jaar	15 (laatste 2 jaar blijkt ca. 20% in de categorie 18-30 te vallen)	
Waarvan 28 jaar en ouder	65	
Doelgroep en zorgbehoefte	Geschatte aantal	
Problematiek die leidt tot voornamelijk een huisvestingsvraag. Behoeftte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met een lichte vorm van begeleiding.	80 (minderheid van deze groep hoort in veld 8; onduidelijk hoe veel)	
Problematiek die leidt tot behoefte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met intensieve begeleiding of specifieke woonvorm.		
Ernstige problematiek, zeer beperkte mate van zelfstandigheid die leidt tot behoefte aan beschermd wonen.	5	
Heeft u beeld van de ontwikkeling binnen doelgroepen in de afgelopen jaren? Zo ja, kunt u kort toelichten welke ontwikkeling u ziet?	in toenemende mate is er sprake van LVB	
Doelgroep en woonbehoefte	Geschatte aantal	
Behoeftte aan onzelfstandige woonruimten (kamers) voor zelfstandig wonen.		
Behoeftte aan zelfstandige woonruimten voor zelfstandig wonen.	80 (grootste deel van dit aantal staat terecht in dit veld. Minderheid past beter in één van de velden 12, 14 of 15; aantallen onduidelijk)	
Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte (kamer) - begeleid wonen.		
Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een zelfstandige woonruimte		
Behoeftte aan plekken voor beschermd wonen (24-uurs verblijf)	5	
Integraliteit	Toelichting	
Welke belemmeringen ervaren gemeenten bij het helpen van dak- en thuislozen aan een woonruimte (zo nodig met begeleiding)?	tekort aan uitstroombmogelijkheden	
Welke afspraken heeft zijn er in uw regio met woningcorporaties en andere verhuurders gemaakt over de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en de huisvesting van (ex-) dak- en thuislozen? Denk hierbij aan prestatieafspraken en/of een contingentregeling.	reg. afspraken met alle corporaties over zgn. één-route regeling: versnelde toekenning urgentie en beschikbaarstelling woning in gemeente van herkomst door corporatie op voorwaarde dat betrokken gemeente passende begeleiding organiseert en financiert	

Hoe ziet de integrale aanpak (op het terrein van financiële bestaanszekerheid, schulden, wonen, opleiding, toeleiding naar werk, zorg, begeleiding, onafhankelijke cliëntondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen) onder regie van gemeenten eruit? Stuur bijvoorbeeld uw laatste plan mee.	aankpak problemen op verschillende levensgebieden waarmee daklozen te maken kunnen hebben, worden, wanneer zij zich in de opvang bevinden, aangepakt door zorgorganisatie die de opvang exploiteert. Na uitstroom pakt de organisatie die dan de begeleiding verzorgt die op, i.s.m. de lokale wijkteams			
Huidige uitgaven	Uitgaven in euro's (*1.000)			
Wat zijn uw uitgaven aan maatschappelijke opvang in de jaren 2016-2019?	2016	2017	2018	2019 (schatting)
	2 mln.	2 mln.	2 mln.	2,1 mln.
Voeg aub uw actuele beleidsplan maatschappelijke opvang / aankpak dak- en thuislozen toe				

* Bij deze uitvraag hanteren wij dezelfde definitie als het CBS:

Het gaat om feitelijk daklozen die (a) leven op straat of andere openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats, (b) kortdurend gebruik maken van de nachtopvang of laagdrempelige opvang en (c) op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats. Het gaat daarbij om ingezetenen van Nederland; zij zijn op enig moment in Nederland geregistreerd (geweest) in de Basisregistratie Personen (BRP) en hebben een Burger Service Nummer (BSN).

Residentieel daklozen vallen niet onder de definitie. Residentieel daklozen verblijven in voorzieningen waar mensen op structurele basis 24 uur per dag verblijven/wonen, zoals sociale pensions, 24-uurs maatschappelijke opvangvoorzieningen en Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen RIBW's. Ook mensen die begeleid (kamer) wonen of marginaal gehuisvest zijn vallen niet onder de doelgroep.

Van:
Aan:
Cc: ; ; ;
Onderwerp: regionale opgave in beeld (1 februari a.s.)
Datum: vrijdag 31 januari 2020 12:30:33
Bijlagen: [image002.jpg](#)
[format pva CG Vlissingen \(Zeeland\).xlsx](#)
[101719 Versnellingsagenda BWMO Zeeland.docx](#)
[Bijlage 2 Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas.doc](#)

Dag ,

Bijgaand de regionale opgave voor de regio Zeeland (Centrumgemeente Vlissingen).

Enkele aantekeningen bij de cijfers van het format:

1. Wij beschikken niet over een centrale toegang. Daardoor zijn we genooddaakt uit te gaan van opgaven van aanbieders over het gehele jaar 2018. Ik heb dus niet de beschikking over een aantal per een bepaalde peildatum. De cijfers zijn dus jaarcijfers 2018.
2. Aanbieders registreren zaken op ons verzoek, maar die matchen niet met hetgeen nu wordt uitgevraagd. Het ingevulde format is zo nauwkeurig mogelijk geschat.
3. Zoals je weet kan Zeeland nog niet meedoen met de aanpak. Wel doen we mee met het actieprogramma weer thuis en probeer ik in 2020 met regiogemeenten een voorbereiding te maken zodat we in 2021 kunnen meedoen. De ontwikkelingen MO gaan gewoon door conform de Meerjarenagenda en het Versnellingsprogramma Opvang en Bescherming.

Hopelijk kun je met mijn schema uit de voeten. Mochten er vragen zijn, dan hoor ik graag van je.

Bijgevoegd:

1. het format voor CG Vlissingen;
2. versnellingsagenda BW/MO Zeeland (recent)
3. herijking beleid MO (2012). Uitgangspunten staan nog steeds

Met vriendelijke groet,

Beleidsadviseur

Specialisaties: Maatschappelijke Opvang
Verslavingszorg | OGGZ | Wet verplichte GGZ
Aanpak personen met verward gedrag

CZW Bureau

Stationspark 29c

4462 DZ Goes

Telefoon:

0113- [redacted] (secretariaat)

0113- [redacted] (direct)

06- [redacted] (mobiel)

Email: [redacted]@czwbureau.nl

Website: www.czwbureau.nl

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print.

Samen werken aan een nieuw 'Zeeuws Kompas'

Herijking beleid
Maatschappelijke Opvang in Zeeland:
Stand van zaken en uitgangspunten

De herijking van het beleid Maatschappelijke Opvang in Zeeland en daarmee gepaard gaand het herschrijven van de ambities die in 'het Zeeuws Kompas', een beleids- en visiedocument voor Maatschappelijke Opvang, verslavingsbeleid en OGGz in Zeeland, geschiedt door het CZW Bureau in nauwe samenwerking met medewerkers en bestuurders van de dertien Zeeuwse gemeenten (Borsele, Reimerswaal, Tholen, Kapelle, Goes, Zierikzee, Noord-Beveland, Middelburg, Veere, Vlissingen, Terneuzen, Sluis en Hulst), de provincie Zeeland, de GGD Zeeland en de zorgaanbieders Emergis, Indigo, Juvent, Leger des Heils Zuid West Nederland en Stichting Door.

© CZW Bureau, augustus 2012

(Beleidsadviseur Maatschappelijke Opvang)

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Uitwerking hoofdlijnen van het 'nieuwe' beleid.....	5
Totstandkoming	5
Gezamenlijke standpunten/uitgangspunten en visie	5
Centrale Toegang en Opvolging.....	6
Preventie	7
Zwerfjongeren.....	7
Opvang en Dagbesteding	8
Inzet preventie vanuit de regio's (gemeenten)	9
Herverdeling middelen maatschappelijke opvang	10
Gevolgen voor Zeeland	10
'Worst-case' scenario.....	11
Gelijkblijvend rijksbudget (scenario).....	12
Landelijke ontwikkelingen	16
Extramurale begeleiding AWBZ	16
Inloopfunctie GGz	16
Eigen bijdrage Maatschappelijke Opvang/Vrouwenopvang.....	16
Eigen bijdrage GGz	16
Regiobinding	17
Wat gaan we nog doen?	18

Inleiding

Sinds 2008 is er veel veranderd in de wet- en regelgeving rondom de Maatschappelijke Opvang. De afgelopen jaren is er steeds meer nadruk komen te liggen op het voeren van regie in de opvang door de aangewezen centrumgemeente en de regiogemeenten. Daarnaast zijn er enkele veranderingen doorgevoerd in de financieringsstructuur.

De beleidsontwikkende en beleidsuitvoerende taken van de aangewezen centrumgemeente (Vlissingen) worden sinds 2009 uitgevoerd door het CZW Bureau. Een ambtelijke werkgroep en bestuurlijke Stuurgroep bereiden adviezen voor die aan het College Zorg en Welzijn worden voorgelegd. Het doel daarvan is om Zeeuws-breed draagvlak te creëren voor gezamenlijk geformuleerde beleidsontwikkelingen en keuzes.

De visie en uitgangspunten van beleid zijn in 2008 neergelegd in het Zeeuws Kompas (periode 2009-2014). Destijds is dit beleids- en visiedocument zeer ambitieus opgesteld. Uitgegaan is van het principe dat Zeeland hetzelfde Rijksbudget zou blijven ontvangen of dat door de geformuleerde ambities en inspanningen de Rijksmiddelen zelfs zouden toenemen. Gebleken is dat dit voor de regio Zeeland niet het geval is: de beschikbare Rijksmiddelen worden jaarlijks flink verminderd.

In het Zeeuws Kompas zijn een aantal doelstellingen geformuleerd:

- Het aantal dak –en thuislozen (naar schatting 300) voorzien van:
 - inkomen;
 - structurele vormen van passende woonvoorzieningen;
 - niet-vrijblijvende, bewezen effectieve zorgtrajecten;
 - vormen van haalbare dagbesteding en werk.
- Dakloosheid ten gevolge van uithuiszetting komt (vrijwel) niet meer voor.
- Dakloosheid ten gevolge van detentie komt (vrijwel) niet meer voor.
- Dakloosheid ten gevolge van uitval uit zorginstellingen komt (vrijwel) niet meer voor.
- Bij een groot deel van de doelgroep is overlastgevend gedrag verminderd (tot max. 75% van het niveau 2008, in 7 jaar).

Uit het Zeeuws Kompas blijkt dat er sprake is van bereidheid tot samenwerking tussen alle dertien Zeeuwse gemeenten, uitgaande van meer spreiding van lasten en lusten en een meer gelijkmatige verdeling. Bovendien zouden de afzonderlijke gemeenten zich richten op het uitbreiden van de preventie van dakloosheid en de nazorg. Deze gemeentelijke verantwoordelijkheden zijn ook in de wetgeving verankerd (bijvoorbeeld in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Wet collectieve preventie volksgezondheid, de Wet werk en bijstand).

Uitwerking hoofdlijnen van het 'nieuwe' beleid

Totstandkoming

Het nieuw te vormen beleid komt tot stand door een projectstructuur waarbij getracht wordt een zo breed mogelijk draagvlak bij (lokale) overheden en instellingen te krijgen. In diverse werkgroepen hebben vanuit gemeenten, provincie en instellingen medewerkers zich gebogen over diverse deelterreinen van beleid:

- Centrale Toegang en Opvolging (klantregistratiesysteem)
- Preventie
- Opvang en Dagbesteding
- Zwerfjongeren
- Huisvesting Vrouwenopvang¹

In de stuurgroep CZW van 23 november 2011 hebben bestuurders van gemeenten en provincie zich achter de hoofdlijnen van het beleid (vanuit de diverse adviezen van de werkgroepen) geschaard.

Gezamenlijke standpunten/uitgangspunten en visie

Vanuit de diverse werkgroepen komen de volgende standpunten naar voren:

- Maatschappelijke Opvangvoorzieningen zijn belangrijk en moeten zoveel mogelijk in stand worden gehouden om overlastsituaties zoveel mogelijk te beperken;
- spreiding van opvang over de gehele regio Zeeland, zoveel mogelijk kleinschalige, individuele opvang met ambulante (woon)begeleiding;

¹ Het herhuisvestingsprobleem Vrouwenopvang (dat voldoet aan de eisen van deze tijd) staat los van het herijkingsproces beleid Maatschappelijke Opvang, maar is wegens verwevenheid met de Maatschappelijke Opvang in dit project opgenomen. In deze notitie wordt het herhuisvestingsvraagstuk van de Vrouwenopvang verder niet behandeld.

- gemeenten maken daartoe met woningcorporaties prestatieafspraken om voldoende woonruimte beschikbaar te stellen.
Landelijke onderzoeken tonen aan dat deze vorm van opvang (per individueel geval) 30% goedkoper is dan de opvang zoals die nu is georganiseerd;
- preventieve voorzieningen zijn een belangrijke schakel aan het begin en in de doorstroming van de keten van Maatschappelijke Opvang. Voorkomen moet worden dat potentieel daklozen feitelijk dakloos worden en dat residentieel daklozen weer feitelijk dakloos worden. Bevorderd moet worden dat potentieel daklozen (met begeleiding) in hun huizen kunnen blijven wonen en dat residentieel daklozen met begeleiding weer zelfstandig kunnen gaan wonen.
- er moet getracht worden zoveel mogelijk gebruik te maken van (gemeentelijke) voorzieningen die er al zijn (schuldhulpverlening, re-integratie en activering, dienstverlening maatschappelijk werk e.d.).

In alle werkgroepen werd geworsteld met de afbakening van de diverse (gemeentelijke) domeinen. De rol van de lokale en regiogemeenten wordt echter vanuit diverse bronnen duidelijk:

- de WMO (bijvoorbeeld preventie, vroegsignalering van probleemgedrag en het bieden van - lichte- opvoedingsondersteuning)
- de Wet publieke gezondheid (algemene, universele preventie)
- de verdeelsleutel voor de doeluitkering MO, OGGz- en verslavingsbeleid van Cebeon (collectieve preventietaken, lokale zorgnetwerken/sociale teams, het voorkomen van huisuitzetting en laatste kansbeleid)
- overheveling van AWBZ-financiering naar WMO-financiering (begeleiding).

Los van deze argumenten en van de financiële haalbaarheid moet vanuit inhoudelijk oogpunt worden gezien of het reëel is dat het hele scala aan voorzieningen, van preventie tot opvang, vanuit centrumgemeentemiddelen moet worden betaald.

Er zullen keuzes gemaakt moeten worden m.b.t. de verantwoordelijkheid en de financiering van de verschillende activiteiten.

Centrale Toegang en Opvolging (CTO)

- Het CTO is opgezet via een projectorganisatie waarbij het CZW Bureau de GGD Zeeland heeft gevraagd dit op te zetten, ondersteund door een 'werkgroep' waarin o.a. ICT-deskundigen vanuit de betrokken organisaties hun bijdragen leveren.
- Het doel is een betere inschatting te kunnen maken van de zorgbehoefte van de MO/OGGz-doelgroep en om gerichte instroom en doorstroom van deze groep te bevorderen. De informatie is bedoeld voor gemeenten om inzicht te krijgen en te kunnen sturen (op processen, beleid).
- De doelgroep wordt aanvankelijk beperkt tot de groep zwerfjongeren en dak- en thuislozen.
- De eerste database wordt gevoed door een beperkt aantal deelnemende partijen: Emergis, Leger des Heils en de GGD Zeeland (Meld- en Actiepunt Bemoeizorg) en kan na de implementatiefase (pilot) worden uitgebreid met andere deelnemers.
- In 2012 wordt een functioneel ontwerp voltooid, het centrale registratiesysteem ontwikkeld en een samenwerkingsovereenkomst (convenant) afgesloten.

Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas

Herijking beleid MO in Zeeland: stand van zaken en uitgangspunten

Preventie

- Preventieve voorzieningen zijn een essentieel onderdeel van alle MO-gerelateerde voorzieningen in Zeeland, ook na herijking van het beleid. Ze voorkomen dat potentieel daklozen en residentieel daklozen (weer) feitelijk dakloos worden. Ze bevorderen daarnaast dat feitelijk daklozen weer onderdak en aansluiting vinden bij de samenleving. Preventie loont, het voorkomt hogere kosten op het gebied van veiligheid, openbare orde en zorg.
- MO-beleid is effectief als het aansluit op beleid gericht op welzijn, volksgezondheid en participatie ('de kanteling' Wmo) in plaats van 'instandhouding van het bestaande aanbod'. 'Dubbellingen' dienen uit het aanbod te worden gehaald. Pas zo veel mogelijk 'trajectfinanciering' toe.
- De specifieke uitkering MO is niet toereikend om alle voorzieningen in stand te houden. Dit vraagt enerzijds van dertien gemeenten om bij te dragen in de kosten, maar anderzijds een andere blik naar het huidige aanbod om –waar mogelijk- activiteiten beter op elkaar af te stemmen en efficiënter te regelen om zo geld te besparen.
- Een aantal activiteiten kunnen lokaal of regionaal georganiseerd en gefinancierd worden, zoals de laatste kansprojecten (ter voorkoming van uithuiszettingen) en de opvang van jongeren in Foyers en/of Jongerenhuizen.
- Regio's en gemeenten krijgen een steeds grotere rol bij het (regionaal dan wel individueel) inkopen van de zogenaamde 'universele verslavingspreventie'. Dit geldt met name voor de activiteiten zoals zorgaanbieder 'Indigo' deze tot op heden heeft aangeboden. De huidige inzet op verslavingspreventie (basispakket van Indigo) moet zoveel worden gehandhaafd. Voorgesteld wordt een aanzienlijk deel (75% van de oorspronkelijke subsidie) door gemeenten te laten financieren. Er resteert een bedrag vanuit de beschikbare Rijksmiddelen die per regio kan worden verdeeld om bijvoorbeeld lessen op het gebied van 'Jeugd en Alcohol' of outreachende uren in te kopen. De regio daarvan kan lokaal/regionaal worden ingevuld. Het is zaak dat gemeenten hierop inzetten om geformuleerde doelstellingen van aanpalende beleidsterreinen en projecten als 'Laat ze niet (ver)zuipen!' te kunnen verwezenlijken en daarmee op termijn negatieve effecten te voorkomen.
- De GGD Zeeland vraagt ten behoeve van het Meld-en Actiepunt Bemoezorg een grotere inzet van middelen om de toegenomen vraag aan het begin van de keten adequaat te kunnen bedienen ter voorkoming van ergere (en dus duurdere) multi-problemen.
- Sociale Pensions hebben een bovenlokale en regionale functie en dienen te worden gehandhaafd. Ook hiervoor geldt dat financiering op termijn kan veranderen (AWBZ-gelden naar gemeenten).

Zwerfjongeren

- Een eenduidig overzicht van het aantal zwerfjongeren in Zeeland is noodzakelijk. Er dient te worden aangesloten bij de landelijke definitie van VWS (juni 2010).
- Beter gebruik maken van het instrument vroegsignalering, in Zeeland werken met een centraal meldpunt en in de verschillende regio's (gaan) werken met een vorm van casusoverleg (OGGz-netwerk). Dit alles om een goede integrale aanpak te realiseren, informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de partijen te bevorderen, een duidelijke

Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas

Herijking beleid MO in Zeeland: stand van zaken en uitgangspunten

toegang voor zwerfjongeren te creëren en situaties die in een later stadium kunnen leiden tot thuisloosheid zoveel mogelijk te voorkomen.

- Onderzoeken of het in Engeland toegepaste Early Interventiom Model (EIM) waarbij tijdelijke vrijwillige opvang in een gastgezin (respijtopvang) plaatsvindt, ook in Zeeland toe te passen is.
- Kiezen voor een professionele methodiek die bijdraagt aan een verbetering van de kwaliteit van de relatie tussen jongere en hulpverlener. Partijen die betrokken zijn bij de opvang en begeleiding van zwerfjongeren worden gevraagd daartoe aanbevelingen te doen.

Met betrekking tot de laatste twee punten wordt momenteel onderzocht of hiervoor in de toekomst ESF-subsidie kan worden aangewend.

Met betrekking tot het concept 'Foyer de Jeunesse' adviseert de werkgroep Zwerfjongeren het volgende:

- Het Foyer de Jeunesse is een belangrijk onderdeel van de keten van de zwerfjongerenopvang als preventieve voorziening, doorstroomvoorziening en opvangvoorziening en moet dus behouden blijven.
- Financiering kan op een andere manier plaatsvinden. Een/vijfde deel kan gefinancierd worden vanuit MO-middelen omdat 20% van de doelgroep bij aanvang van opname in het Foyer onder de definitie van 'zwerfjongere' zou vallen. Voorgesteld wordt de nieuwe wijze van financieren in 2012 uit te werken met als doelstelling dit ingaande 2013 in te voeren.
- Voor de groep zwerfjongeren met meervoudige problematiek, waarvoor het Foyer geen soelaas biedt, regionale en kleinschalige opvang realiseren. Er dient nadrukkelijk niet meer in de vorm van een voorziening gedacht te worden maar aan kleinschalig wonen (huurrelatie met een woningcorporatie) met begeleiding op afroep en inkoop (trajectbegeleiding).

Opvang en Dagbesteding

- Gemeenten zijn (mede)verantwoordelijk, zowel financieel als inhoudelijk, voor opvang en dagbesteding. Dit kan verder worden vormgegeven door de inzet op bestaande gemeentelijke taken en bestaande voorzieningen te verbreden naar de doelgroep. Het gaat dan om huisvesten en om re-integreren, activeren en het bieden van inkomensvoorzieningen.
- Hiervoor dienen o.a. voldoende woonruimten beschikbaar te zijn. Gemeenten kunnen lokaal met corporaties afspraken hierover maken. Spreiding van de opvang en Zeeuws-brede verantwoordelijkheid worden hiermee bewerkstelligd. De instellingen kunnen zich vervolgens louter focussen op hun specialiteit: begeleiden.
- Op termijn kan dit leiden tot besparingen op de doeluitkering Maatschappelijke Opvang. Enerzijds doordat de gemeenten een deel van de financiering overnemen (denk aan preventie-taken en aan de gemeentelijke taken die er toch al zijn, indien cliënten doorstromen naar een eigen woonruimte met ambulante begeleiding), anderzijds door efficiënter in de keten (samen) te werken.
- Landelijk is gebleken dat doorstroom naar woningen met ambulante begeleiding per individueel geval een besparing van 30% op de uitgaven kan betekenen. Uiteraard zijn er nog wel voorzieningen voor 'crisisopvang' nodig.

Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas

Herijking beleid MO in Zeeland: stand van zaken en uitgangspunten

- De werkgroep concludeert dat het zoeken naar samenwerking en het verdelen van taken over meerdere partijen, pas op termijn tot besparing zal gaan leiden en dat dit een creatief proces is dat tijd nodig heeft. De instellingen zijn bereid dit creatieve proces samen met de gemeenten te voeren. Het risico bestaat dat dit creatieve proces geblokkeerd wordt door de noodzaak om op korte termijn tot besluiten over besparingen te komen.
- Het is te lastig gebleken voor de werkgroepleden namens de instellingen om vastomlijnde oplossingen te bieden. Voorgesteld werd om ook op directie- en bestuurlijk niveau in een overlegstructuur in 2012 financiële doelstellingen te benoemen en uit te werken. Dit overleg is in 2012 georganiseerd en loopt structureel.

Inzet preventie vanuit de regio's (gemeenten)

Nadat de plannen in CZW-verband zijn toegelicht op 1 februari 2012, hebben beleidsmedewerkers van gemeenten uit drie regio's (Oosterschelderegio, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen) zich gebogen over gemeentelijke inzet van het preventiegedeelte. Concreet gaat het om (geheel of gedeeltelijke) invulling van voorzieningen als:

- Het Foyer de Jeunesse en Jongerenhuis
- Woonherkansingsprojecten
- Financiering van Sociale Pensions
- Gedeeltelijke inzet op het gebied van preventie-activiteiten die nu door Indigo vanuit een basispakket preventie voor alle gemeenten worden verzorgd (o.a. activiteiten op het gebied van Jeugd en Alcohol, maar nog veel meer).

In het kort komt het neer op

- co-financiering (trajectfinanciering) van woonbegeleiding bij jongeren die worden opgenomen in het Foyers en Jongerenhuis;
- het door gemeenten zelf (lokaal of regionaal) regelen en financieren van laatste-kans projecten ter voorkoming van uithuiszetting;
- het gezamenlijk financieren (op basis van solidariteit) van het Sociaal Pension omdat deze voorziening als wezenlijk onderdeel van de keten wordt gezien en
- lokale danwel regionale inzet op preventie-activiteiten.

Op het moment van publicatie van deze notitie zijn deze regio-plannen nog niet behandeld in het CZW en de Stuurgroep CZW. Na behandeling hiervan (mits er overeenstemming is) zullen gemeenten de gelegenheid krijgen al dan niet met deze plannen in te stemmen.

Financiën

Herverdeling middelen maatschappelijke opvang

In 2009 heeft onderzoeksbureau Cebeon in opdracht van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geleid tot een nieuw landelijk verdeelmodel van middelen voor de Maatschappelijke Opvang, OGGz en verslavingsbeleid. Het verdeelmodel is gericht op een heldere afbakening van voorzieningen die in aanmerking komen voor bekostiging uit andere wettelijke financieringsbronnen.

Het doel van de herverdeling van landelijke middelen was om te komen tot een eerlijker verdeling van het bestaande budget van de specifieke uitkering. Tot 2009 waren er grote verschillen in de mate waarin de centrumgemeenten en de overige gemeenten de kosten voor de maatschappelijke opvang, OGGz en verslavingsbeleid dekten met eigen middelen naast de specifieke uitkering. De specifieke uitkering vanuit het Rijk is namelijk niet bedoeld om kostendekkend te zijn. Gemeenten in Nederland nemen gemiddeld 38% van de totale kosten voor eigen rekening.

Een onvermijdelijk gevolg van het nieuwe verdeelmodel is dat er centrumgemeenten zijn die nu een lagere uitkering krijgen. De staatssecretaris heeft dit gerechtvaardigd door te stellen dat vooral regio's die de afgelopen jaren bovengemiddeld eigen middelen ingezet hebben, een hogere uitkering krijgen. Regio's die naar verhouding minder bijgedragen hebben krijgen een lagere uitkering. Dat laatste is o.a. van toepassing op de regio Zeeland (evenals Friesland en Gelderland).

Regio	% gemeente	% specifieke uitkering
Landelijk	38	62
Friesland	15	85
Gelderland	20	80
Zeeland	11	89

Tabel 1. Financiering maatschappelijke opvang, verhouding gemeentelijke bijdragen en specifieke uitkering

Het merendeel van de centrumgemeenten in Nederland heeft aangegeven vast te willen houden aan de doelstellingen en ambities van hun stedelijk kompas.

Gevolgen voor Zeeland

Aanvankelijk werd uitgegaan van het principe dat Zeeland er stapsgewijs ten opzichte van 2008 maximaal 28 % erop achteruit zou gaan, met stappen van +/- € 350.000,- per jaar. In de centrumgemeentemiddelen (op macro-niveau) is een gedeelte apart gezet waarvan niet duidelijk was op welk 'domein' de financiering ingezet zou moeten worden (AWBZ, WMO, MO, Zorgverzekeringswet). Dit zijn de zogenaamde 'grensstroommiddelen'. Instellingen en gemeenten werden geacht deze financiering zo snel mogelijk over te hevelen naar de juiste financieringsbron. In

Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas

Herijking beleid MO in Zeeland: stand van zaken en uitgangspunten

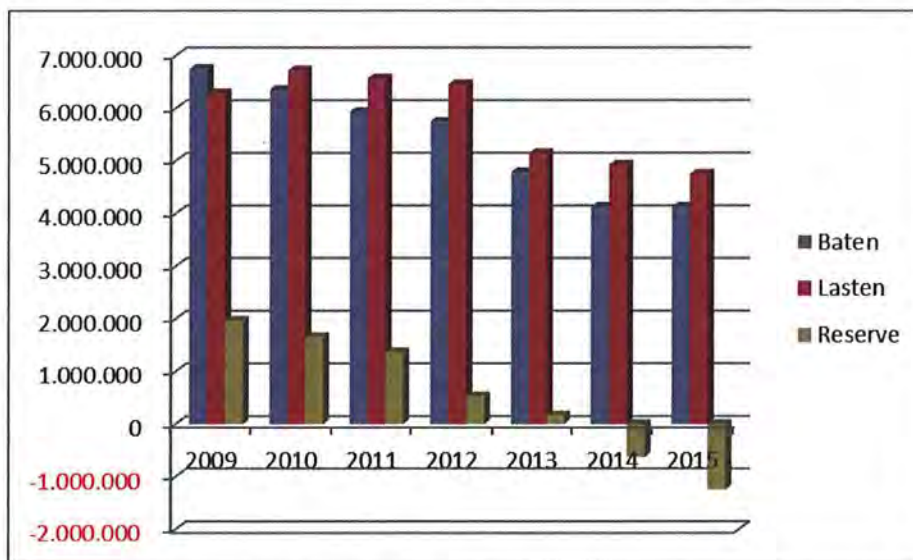
Zeeland is dat gebeurd. Deze middelen worden landelijk opnieuw herverdeeld volgens een objectief verdeelmodel over alle centrumgemeenten als alle centrumgemeenten deze aparte pot 'grensstrook' hebben leeggemaakt. Nog niet iedere centrumgemeente heeft dat gedaan, hetgeen relatief een lagere uitkering voor de regio Zeeland betekent. Daarnaast bestaan de rijksmiddelen uit een gedeelte 'overgangseffecten'. Ook de middelen die hierin zitten worden jaarlijks met € 350.000,- vermindert. Dit resulteert in tegenvallende rijksmiddelen voor nu (2013) en voor de toekomst (2014 en 2015). Zo is voor de begroting 2013 uitgegaan van een doeluitkering MO van ruim 4,8 miljoen Euro, terwijl in werkelijkheid € 4,3 miljoen Euro ontvangen zal worden (zie onderstaande tabel).

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang Vlissingen 2013			
Totaal verdeelmodel	Grensstrook	overgangseffect	Totaal
3.732.154	0	656.936	4.389.090

Tabel 2: decentralisatie-uitkering MO per 1-1-2013. Bron: junicirculaire 2012 gemeentefonds

'Worst-case' scenario

Bij het hieronder geschetste beeld is uitgegaan van een rijksbijdrage van 3,7 miljoen euro ingaande 2014 en een gezamenlijke structurele bijdrage van de gemeenten van € 4 ton voor de 'Opvang' (ceteris paribus). In 2014 zou de eindsituatie van het nieuwe verdeelmodel bereikt moeten zijn. In principe gelden dan geen aparte middelen voor de grensstrook en de overgangsregeling meer. Er blijft dan aan rijksmiddelen een basisbedrag over (verdeelmodel) van 3,7 miljoen Euro.

Grafiek 1: Ontwikkeling baten, lasten en reserve maatschappelijke opvang (Worst-case-scenario 2009-2015)

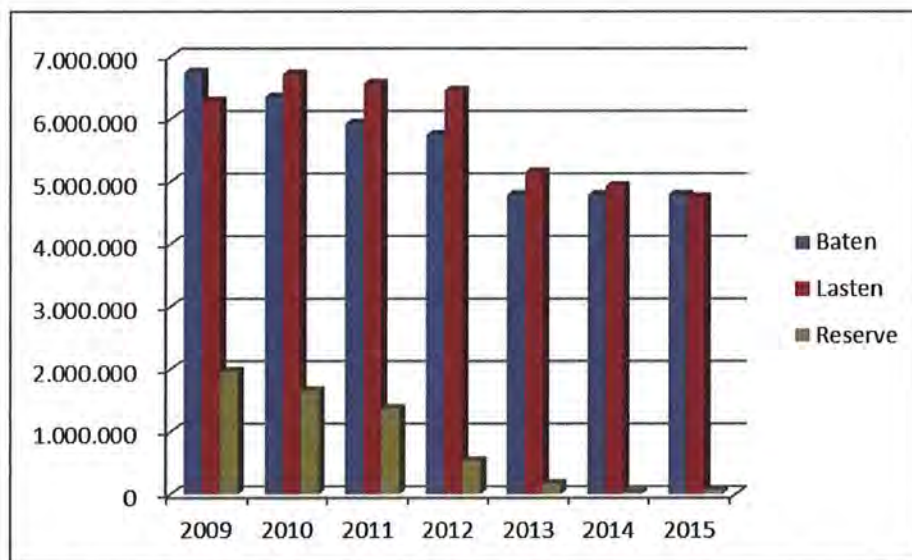
Toelichting:

Jaar	Rijksmiddelen	Bijdragen gem.	Baten	Lasten	Reserve	Rijksmiddelen	lasten	reserve
2009	6.747.783	0	6.747.783	6.289.003	1.967.614	werkelijk	werkelijk	werkelijk
2010	6.351.935	0	6.351.935	6.718.349	1.654.626	werkelijk	werkelijk	werkelijk
2011	5.931.856	0	5.931.856	6.567.857	1.370.264	werkelijk	werkelijk	geschat
2012	5.148.703	600.000	5.748.703	6.455.505	533.058	voorlopig	voorlopig	geschat
2013	4.389.090	400.000	4.789.090	5.151.459	170.689	voorlopig	geschat	geschat
2014	3.732.154	400.000	4.132.154	4.928.701	-625.858	geschat	geschat	geschat
2015	3.732.154	400.000	4.132.154	4.750.497	-1.244.201	geschat	geschat	geschat

Gelijkblijvend rijksbudget (scenario)

Voor een meer realistisch scenario kan ervan worden uitgegaan dat landelijk in 2014 de grensstrookmiddelen en middelen die vallen onder overgangseffecten toegevoegd gaan worden aan de middelen die nu al volgens de verdeelsleutel verdeeld worden. Voor centrumgemeente Vlissingen betekent het enerzijds dat men de middelen die nu nog worden toegevoegd wegens overgangseffecten (grensstrook is al 'nul') kwijtraakt, maar ongeveer hetzelfde aandeel in die herverdeelde middelen erbij gaat krijgen. Daarom kan voorzichtig worden verwacht dat de uitkering in 2014 en 2015 ongeveer op hetzelfde niveau blijft.

Dit geeft het volgende beeld:

Grafiek 2: Ontwikkeling baten, lasten en reserve maatschappelijke opvang (schatting bij gelijkblijvend rijksbudget 2009-2015)

Toelichting:

Jaar	Rijksmiddelen	Bijdragen gem.	Baten	Lasten	Reserve	Rijksmiddelen	lasten	reserve
2009	6.747.783	0	6.747.783	6.289.003	1.967.614	werkelijk	werkelijk	werkelijk
2010	6.351.935	0	6.351.935	6.718.349	1.654.626	werkelijk	werkelijk	werkelijk
2011	5.931.856	0	5.931.856	6.567.857	1.370.264	werkelijk	werkelijk	geschat
2012	5.148.703	600.000	5.748.703	6.455.505	533.058	voorlopig	voorlopig	geschat
2013	4.389.090	400.000	4.789.090	5.151.459	170.689	voorlopig	geschat	geschat
2014	4.389.090	400.000	4.789.090	4.928.701	31.078	geschat	geschat	geschat
2015	4.389.090	400.000	4.789.090	4.750.497	69.671	geschat	geschat	geschat

N.B. In beide scenario's is uitgegaan van een efficiencyslag c.q. bezuiniging op de 'Opvang' van 20% vanaf 2013. In 2012 is al een efficiencykorting van 5 % op de Opvang opgelegd.

Overzicht onderzoeks- & herijkingsproces

Hieronder volgt een chronologisch overzicht op hoofdlijnen van de stappen die tijdens het herijkingsproces van het beleid Maatschappelijke Opvang genomen zijn.

2008

- Onderzoek herverdeling MO-middelen door VWS, inventarisatie bij gemeenten in Zeeland door Cebeon.

2009

- Onderbrengen beleidsontwikkeling en uitvoering Maatschappelijke Opvang bij het CZW Bureau (voorheen Vlissingen via het RCVZ).

2010

- N.a.v. het herverdelingsmodel wordt ervan uitgegaan dat in Zeeland m.i.v. 2010 stapsgewijs ongeveer 28% minder geld van het Rijk wordt ontvangen. Oorzaak: o.a. het wegvallen van grensstroommiddelen. Dit zijn gelden waarvan niet zeker is op welk 'domein' ze worden ingezet bij de instellingen. Het kan gaan om AWBZ-financiering, gelden t.b.v. de Zorgverzekeringswet en WMO/MO-middelen vanuit de centrumgemeente.
- Er vindt met gemeenten en instellingen een inventarisatie plaats met behulp van Bureau HHM (start onderzoekstraject).
- De hoofdlijnen van beleid worden vastgesteld.

2011

- Er worden financieringsscenario's in kaart gebracht via een discussienota Financiering, welke in het CZW wordt besproken. Dit leidt tot een 'overgangsjaar' waarin alle gemeenten solidair zijn en voor 2012 gezamenlijk € 600.000,- bijdragen om de opvang-, preventie- en nazorgvoorzieningen gedurende het herijkingsproces overeind te houden.
- Start herbezinning beleid op inhoud via werkgroepen (instellingen, provincie en gemeenten)
- In november 2011 neemt de Stuurgroep CZW Bureau kennis van de adviezen vanuit de diverse werkgroepen en schaaft zich achter de hoofdlijnen van de plannen.
- De Stuurgroep CZW Bureau besluit de subsidies op de 'Opvang' voor het komende subsidiejaar 2012 met 5% te korten (efficiencykorting) om met de beschikbare middelen te kunnen uitkomen.

-
- Besloten wordt tevens te investeren in de 'voorkant': er vindt uitbreiding plaats in het Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (GGD Zeeland).
-
- Besloten wordt te investeren in een klant-registratiesysteem (ontwikkeling door alle partijen met de GGD Zeeland).
-

2012

- Samenvatting van de plannen van de werkgroepen worden in het CZW toegelicht:
 1. Opvang: spreiding over Zeeland
 2. kleinschalige, individuele opvang
 3. ambulante (woon) begeleiding = 30% goedkoper dan intramuraal verblijf (in het individuele geval) echter: ook crisisopvang nodig, dus bezuiniging van 30% lijkt niet (geheel) haalbaar
 4. Verbeteren doorstroming: afspraken woningcorporaties, (gemeentelijke) voorzieningen (schuldhulpverlening, dagbesteding/re-integratie en activering AMW, etc.)
 5. Preventie loont (kosten-batenanalyse: elke euro 'preventie' voorkomt 3,5 euro maatschappelijke kosten)
 6. Andere financieringsverantwoordelijkheden voor sommige preventieve voorzieningen (Indigo Preventie, Foyers, Woonherkansen, Sociale Pensions).
 - Hiervoor wordt een was-wordt-document ter kennisname aan het CZW aangeboden.
-
- Alle betrokken beleidsambtenaren van de dertien Zeeuwse gemeenten beoordelen waar lokaal/regionaal behoefte aan is voor de volgende voorzieningen/activiteiten (omvang in de begroting CZW Bureau ongeveer € 800.000,--):
 1. Universele preventie -> betreft Basispakket preventie van Indigo, waaronder alcohollessen op scholen, outreachende werkzaamheden, etc. Volgens de plannen zal het CZW Bureau de bijdrage vanuit de centrumgemeentemiddelen ingaande 2013 moeten beperken tot 25% van de oorspronkelijke subsidierelatie.
 2. Opvang zwerfjongeren (Foyers de Jeunesse en Jongerenhuis): financiering vanuit de centrumgemeente stapsgewijs van 100% naar 20%.
 3. Sociale Pensions
 4. Woon(her)kansen: verantwoordelijkheid en financiering gemeenten vanaf 2013.
 - In september 2012 worden de voorstellen aan het CZW voorgelegd.
-
- Daarnaast dienen gemeenten een definitief besluit te nemen of men bereid is gezamenlijk een bijdrage voor de '(Crisis)opvang' van € 400.000,--.
-

-
- Andere maatregelen die nodig zijn in de herijking van het beleid: onder meer problemen oplossen m.b.t. het verkrijgen van een adres bij een gemeente, uitkering (inkomen); re-integratie en activering (dagbesteding), schuldhulpverlening (zie onderdeel 'Wat gaan we nog doen', blz. 18).
-
- De stuurgroep CZW Bureau neemt initiatief om in overleg te treden met woningcorporaties en gemeenten teneinde voldoende woonruimte 'aan de achterkant' te realiseren waardoor ambulante hulpverlening op kleine, lokale schaal mogelijk wordt. Hiermee wordt de doorstroming uit de relatief dure 'Opvang' bevorderd.
-
- Er vindt structureel op directieniveau overleg plaats met de instellingen, met als doelstellingen:
 1. Opvang anders organiseren
 2. Dealen met een bezuiniging op de 'Opvang' (niet: ambulante begeleiding) van 5 % op in 2012 en 20% in 2013
 3. Beter inzicht in cliëntenstromen (cliëntvolgsysteem: aanleveren gegevens aan de GGD Zeeland)
 4. Bevorderen van doorstroom in de voorzieningen
 5. Intensievere samenwerking in de keten
-
- Planning: 2^e helft 2012: besluitvorming gemeenten over het al dan niet opnemen van bedragen in de kadernota's voor 2013:
 - a. een bedrag voor Opvang en
 - b. een bedrag voor Preventie/nazorg (aan de hand van lokaal onderzoek/advies beleidsambtenaren)
-

Landelijke ontwikkelingen

De val van het kabinet in het voorjaar van 2012 heeft een hoop zaken op losse schroeven gezet. Het lente-akkoord dat vervolgens werd gesloten roept nog meer vraagtekens op.

Extramurale begeleiding AWBZ

Belangrijkste punt is dat de extramurale begeleiding uit de AWBZ niet per 1/1/2013 wordt gedecentraliseerd naar de WMO. Iedereen schat in dat de plannen door een volgend kabinet opnieuw uit de kast worden gehaald. De vraag is hoe de uitwerking dan precies zal plaatsvinden. Dat zal vooral van de politieke kleur van het kabinet afhangen dat na de verkiezingen van 12 september 2012 aantreedt.

Het controversieel verklaren van de extramurale begeleiding uit de AWBZ naar WMO heeft beleidsmatig een andere visie opgeleverd voor de positionering van bijvoorbeeld het Sociaal Pension. Aanvankelijk werd (vanwege het overhevelen van de AWBZ-begeleidingsmiddelen naar de WMO) gedacht aan gemeentelijke verantwoordelijkheid en financiering en het gebruiken van het Sociaal Pension als preventieve voorziening (ter voorkoming van dakloosheid). Nu de decentralisatie is 'uitgesteld' en het Sociaal Pension feitelijk onderdeel is van de keten van Maatschappelijke Opvang, ligt centrale financiering meer voor de hand.

Inloofunctie GGz

Gevolg van de val van het kabinet is tegelijk dat ook het schrappen van de inloofunctie GGz op de lange baan is geschoven. Deze operatie is nl. gekoppeld aan die rond de begeleiding. Gevolg is dat de zorgkantoren deze laagdrempelige vorm van AWBZ voor 2013 moeten inkopen. De functie 'inloof GGz' is een vreemde eend in de AWBZ-bijt (toegang zonder indicatie) en om die reden is te verwachten dat er ook het komende jaar bezwaren zullen zijn tegen het voortbestaan van deze functie.

Eigen bijdrage Maatschappelijke Opvang/Vrouwenopvang

Het wetsvoorstel over de eigen bijdrage in de Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang is eveneens controversieel verklaard. Oorzaak hiervan is dat op een later moment in het traject de kwestie van de toegang van niet-Nederlandse EU-onderdanen aan het wetsvoorstel is toegevoegd. Op dat moment leek dat een slimme aanpak, maar dat extra punt ligt (landelijk) politiek gevoelig en om die reden is het nu controversieel verklaard.

Eigen bijdrage GGz

In het lente-akkoord is een versoepeling van de maatregel rond de eigen bijdrage in de tweedelijns GGz aangekondigd. Van de totale bezuiniging zou ca. € 55 mln. worden geschrapt.

Regiobinding

Het rumoer rond regiobinding laait af en toe weer op. De VNG heeft het Ministerie van VWS voorgesteld te investeren in een evaluatie van de handreiking (zoals overigens ook in de opzet voor die handreiking werd bepleit), maar het Ministerie van VWS is van mening dat er in dit traject voldoende is geïnvesteerd. Zij kiezen voor de hardere lijn en willen gemeenten 'tot de orde roepen' als daartoe aanleiding is.

In Zeeland is nauwelijks sprake van problemen rondom landelijke regiobindingsproblematiek. De landelijke handreiking wordt in Zeeland gehanteerd.

Wel speelt een lokale 'regiobindingsproblematiek' in die zin dat geen discussie ontstaat tussen centrumgemeenten ('wie moet deze cliënt opvangen') maar er wel discussie is tussen Zeeuwse gemeenten (eilanden, regio's) op het gebied van 'adres' en het verlenen van uitkeringen.

Wat gaan we nog doen?

Overzicht nog te ondernemen stappen/acties.

Deelterrein beleid	Actiepunt	Omschrijving
Opvang & Dagbesteding en herhuisvesting Vrouwenopvang	Huisvesting Aanzet tot maken van afspraken tussen gemeenten en corporaties over benodigde en beschikbare woonruimten, - aard en aantal (gemeenten en corporaties met provincie) - Spreiding (welke regio heeft ruimte)	1. Inventarisatie actuele / toekomstige behoeften bij instellingen 2. Vaststellen aantal woningen per regio 3. (bestuurlijk) overleg regio's met corporaties
Opvang en Dagbesteding	Processen	Op bestuurlijk/directie-niveau sturen op aanpassing van de interne processen bij instellingen om efficiencylagen te kunnen maken en de samenwerking in de keten te bevorderen.
Opvang en Dagbesteding	Adres en Inkomen	Afspraken maken met Sociale Diensten en GBA-specialisten binnen gemeenten om heldere afspraken te maken over lokale toegankelijkheid: verkrijgen (post)adres + uitkering
Opvang en Dagbesteding	Dagbesteding (Re-integratie en activering)	- Aard en aantal re-integratietrajecten - Opnemen in re-integratieaanbod gemeenten - Opnemen in beleidsnota's (inhoudelijke kaders)
Opvang & Dagbesteding en Zwerfjongeren	Contactpersonen gemeenten / bewustwording	Aanwijzen contactpersonen Sociale Diensten en 'scholing' medewerkers gemeenten door de instellingen. Combineren met werkgroep Zwerfjongeren i.v.m. vroegtijdig ingrijpen, vroegsignalering, leerplicht/schoolverlaters, rol RMC en jongerenloket (bevorderen dat het gedrag en denkpatroon van gemeentelijke medewerkers verandert).
Opvang en Dagbesteding	Voorkomen van uithuiszettingen	Gemeenten maken afspraken met corporaties
Zwerfjongeren	Vroegsignalering	Beter gebruik maken van het instrument vroegsignalering
Zwerfjongeren	Centraal Meldpunt	Meenemen bij traject CTO en/of subwerkgroep
Zwerfjongeren	Organiseren casusoverleg	OGGZ-netwerk / casusoverleg starten
Zwerfjongeren	Andere financiering Foyer en Jongerenhuis	Gedeeltelijk op Zeeuwse schaal (zwerfjongeren) Gedeeltelijk op lokale/regionale schaal
Zwerfjongeren	Kleinschalige opvangvoorzieningen	Ontwikkelen van nieuw concept

Samen werken aan een nieuw Zeeuws Kompas
Herijking beleid MO in Zeeland: stand van zaken en uitgangspunten

Zwerfjongeren	<i>Toepassen 'Early Intervention Model'</i>	Onderzoeken of dit in Zeeland toepasbaar is d.m.v. 1 of 2 pilots (gezinnen vangen jongeren 'vrijwillig' op ter voorkoming van dakloosheid (partners: Jeugdzorg en jeugdzorginstellingen)
Zwerfjongeren	<i>Keuze voor methodiek omgang met zwerfjongeren, verbeteren kwaliteit</i>	- Presentiebenadering? - 'Houvast'?
CTO	<i>Functioneel ontwerp maken</i>	Samen met de GGD en instellingen
CTO	<i>Ontwikkelen centraal registratiesysteem</i>	Samen met de GGD en instellingen
CTO	<i>Samenwerkingsovereenkomst sluiten</i>	Overeenkomst tussen GGD, gemeenten en aanbieders
Preventie	<i>Financiering Indigo (deels) naar gemeenten</i>	Bekijken lokaal/regionaal en Zeeuws aanbod, ook DIMS en Chat-service
Preventie	<i>Inzicht organisatie ambulante verslavingszorg Emergis</i>	Uitsplitsing kosten/financiering per traject
Preventie	<i>Inzicht organisatie Sociaal Maatschappelijke Verslavingszorg</i>	Wat leveren verschillende produkten op? Wat kost het? Efficiencyslag samenvoeging woonbegeleiding MO en verslavingszorg
Preventie	<i>Onderzoek afbouw HKPD</i>	
Preventie	<i>Vormgeven Woonherkansen</i>	Zie actiepunt voorkomen van uithuiszettingen
Preventie	<i>Begeleid Wonen (samenvoegen)</i>	Efficiencyslag verschillende typen 'Begeleid Wonen' bij voorzieningen Emergis
Preventie	<i>Sociale Pensions (financiering)</i>	Duidelijkheid krijgen m.b.t. financiering, e.e.a. afhankelijk van functie-begeleiding gelden AWBZ (toekomst)

Format extra maatregelen dak- en thuisloosheid				
Feiten en cijfers - regionale problematiek				
Beschrijving algemene problematiek in de regio	Groot geografisch gebied, veel gezinseenheden worden geholpen in een ambulante setting, relatief weinig middelen. Woningen beschikbaar in dorpen waar geen voorzieningen zijn waardoor kansen op herstel kleiner. Mensen trekken naar de stad maar daar is gebrek aan woonruimte. Wooncorporaties zijn erg behoudend en regiogemeenten hebben financiële problemen waardoor inkoop ambulante begeleiding onder druk staat.			
Welke concrete belemmeringen ervaart u bij het helpen bij de groep daklozen waar we het hier over hebben?	Weinig doorstroombmogelijkheden	artikel 12 status van de centrumgemeente: daar hebben de andere twaalf gemeenten en aanbieders last van	het verkrijgen van een adres, uitkering en begeleiding per subregio/gemeente blijft een probleem	financiële situatie Zeeuwse gemeenten (4 van de 13 onder toezicht) brengt p*q denken, "eigen volk eerst"
Omvang doelgroep	Geschatte aantal			
Geschatte aantal dak- en thuislozen in uw regio op peildatum 1 december 2019?	579 op jaarbasis (12 maanden) in het jaar 2018			
Waarvan 18-27 jaar	140			
Waarvan 28 jaar en ouder	290			
Beschrijving van de doelgroep op andere relevante punten (denk aan geslacht, GGZ problematiek, verslavingsproblematiek, detentieverleden, enz.)	Gebrek aan huisvesting is het grootste probleem, Financiën	Zwervend, dakloos en alleenstaand, toename aantal vrouwen in de MO	Verslavingsproblematiek en psychische problemen	Gebrek aan dagelijkse activiteiten en functioneren
Doelgroep en zorgbehoefte	Geschatte aantal			
Problematiek die leidt tot voornamelijk een huisvestingsvraag. Behoeftte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met een lichte vorm van begeleiding.	294 op jaarbasis (2018)			
Problematiek die leidt tot behoefte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met intensieve begeleiding of specifieke woonvorm.	20			
Ernstige problematiek, zeer beperkte mate van zelfstandigheid die leidt tot behoefte aan beschermd wonen.	18			
Heeft u beeld van de ontwikkeling binnen doelgroepen in de afgelopen jaren? Zo ja, kunt u kort toelichten welke ontwikkeling u ziet?	steeds zwaarder wordende multiproblemen	dubbeldiagnosklanten	verslaving	transforensische zorgklanten
Doelgroep en woonbehoefte	Geschatte aantal			
Behoeftte aan onzelfstandige woonruimten (kamers) voor zelfstandig wonen.	50 (pure aanname, wel op de peildatum 1-12-2019)			
Behoeftte aan zelfstandige woonruimten voor zelfstandig wonen.	30 (idem)			
Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte (kamer) - begeleid wonen.	20 (idem)			
Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een zelfstandige woonruimte	10 9idem)			

Behoeftte aan plekken voor beschermd wonen (24-uurs verblijf)	10 vanuit de MO geredeneerd
Overige behoeften	Toelichting
Overige behoeften van de doelgroep, bijvoorbeeld t.a.v. het aanpakken van schulden	Schuldenaanpak, werken aan relaties, verbeteren lichamelijk functioneren/gezondheid
Doelstelling	
Meetbare doelstellingen	Toelichting
Welke doelstelling wilt u met de huidige aanpak realiseren?	Snellere doorstroom naar doorstroom- en uitstroomwoningen
Welke doelstellingen wilt u met de extra maatregelen gaan realiseren?	Regiogemeenten zijn solidair met het uitstroomvraagstuk en zorgen voor adequate begeleiding en voldoende woonruimte
Maatregelen	
Integraliteit	Toelichting
Welke afspraken zijn er in uw regio met woningcorporaties en andere verhuurders gemaakt over de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en de huisvesting van (ex-) dak- en thuislozen? Denk hierbij aan prestatieafspraken en/of een contingentregeling.	Er bestaan contingent-afspraken tussen corporaties en afzonderlijke aanbieders. Dat verschilt per gemeente/subregio/corporatie.
Welke afspraken heeft u met andere relevante partijen gemaakt?	Regiogemeenten spannen zich in om uithuiszettingen te voorkomen en zorgen na de opvang voor adequate begeleiding en voldoende woonruimte
Hoe ziet de integrale aanpak (op het terrein van financiële bestaanszekerheid, schulden, wonen, opleiding, toeleiding naar werk, zorg, begeleiding, onafhankelijke cliëntondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen) onder regie van gemeenten eruit? Stuur bijvoorbeeld uw laatste plan mee.	Er is geen concreet plan. Gemeenten spannen zich conform een herijkingsafpraak van 2012 in om in te zetten op preventie, vroegtijdig signaleren van problemen en voorkomen van uithuiszettingen met inzet van eigen minimabeleid, participatiewet, lokaal WMO-geld. Er zijn geen samenwerkingsafspraken in Zeeland hierover (en dat is juist het probleem).
Huidige maatregelen, incl. beoogd resultaat (hoeveel dak- en thuislozen denkt u hiermee te helpen).	50% van het totale jaaraantal
Gewenste aanvullende maatregelen, incl. beoogd resultaat (hoeveel dak- en thuislozen denkt u hiermee te kunnen helpen).	Er komt een harde afspraak: hoeveel woningen zijn er op jaarbasis in Zeeland nodig voor deze doelgroep en hoe gaan we dit naar rato verdelen over 13 gemeenten? Gemeenten voeren zelf het overleg hierover met corporaties, zorgen voor voldoende begeleiding. Een Zeeuws Fonds om de impasse rondom adres-uitkering-begeleiding voor gemeenten met voorzieningen te doorbreken. 25% extra van het totale aantal
Korte beschrijving (indien nog niet beschreven): hoe dragen deze maatregelen bij aan de omslag van 'hulp in de opvang' naar 'wonen met begeleiding'?	zie vooafgaande regel
Wat zijn de randvoorwaarden om deze extra maatregelen te kunnen nemen?	voldoende budget, samenwerkingsafspraken op regionaal niveau
Planning	
Planning 2020 en 2021	Toelichting
Wat is uw planning voor de jaren 2020 en 2021?	In 2020 kan Vlissingen nog niet aanhaken. Regiogemeenten hebben aangegeven hier geen beleids capaciteit voor te hebben wegens een groot aantal dossiers (o.a. Jeugdzorg, WvGGZ, Beschermd Wonen). 2020 wordt benut om in 2021 mee te doen met de andere centrumgemeenten in de samenwerkingsruimte.

Voor BW hebben we een centrale toegang. Daardoor betere filtering cliëntstromen MO/BW

Verantwoordelijkheidsverdeling				
Verantwoordelijkheidsverdeling	Toelichting			
Wat is de verantwoordelijkheidsverdeling per maatregel? Wie doet wat?	nog niet aan de orde (pas per 2021)			
Financien				
Huidige uitgaven	Uitgaven in euro's (*1.000)			
	2016	2017	2018	2019 (schatting)
Wat zijn uw uitgaven aan maatschappelijke opvang in de jaren 2016-2019?	5.293.113	5.249.886	5.670.349	6.095.435
Wat zijn uw uitgaven aan beschermd wonen in de jaren 2016-2019?	35.451.661	38.898.611	42.105.972	
Wat zijn uw uitgaven aan begeleiding (doelgroep BW-MO) in de jaren 2016-2019?	2.604.156	2.000.461	1.829.933	1.740.606
Voeg aub uw actuele beleidsplan maatschappelijke opvang / aanpak dak- en thuislozen toe				

excl. Begeleiding

is incl begeleiding BW

alleen begeleiding MO is ingevu

* Bij deze uitvraag hanteren wij dezelfde definitie als het CBS:

Het gaat om feitelijk daklozen die (a) leven op straat of andere openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats, (b) kortdurend gebruik maken van de nachtopvang of laagdrempelige opvang en (c) op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats. Het gaat daarbij om ingezetenen van Nederland; zij zijn op enig moment in Nederland geregistreerd (geweest) in de Basisregistratie Personen (BRP) en hebben een Burger Service Nummer (BSN).

Residentieel daklozen vallen niet onder de definitie. Residentieel daklozen verblijven in voorzieningen waar mensen op structurele basis 24 uur per dag verblijven/wonen, zoals sociale pensions, 24-uurs maatschappelijke opvangvoorzieningen en Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen RIBW's. Ook mensen die begeleid (kamer) wonen of marginaal gehuisvest zijn vallen niet onder de doelgroep.

excl. Begeleiding

is incl begeleiding BW

alleen begeleiding MO is ingevu

Inventarisatie in het kader van de doorontwikkeling Maatschappelijke Opvang Regio Zeeland

Aanleiding

Sinds 2008 zijn de gemeenten in de Provincie Zeeland samen verantwoordelijk voor de Maatschappelijke Opvang (MO). In 2015 kwam daar de verantwoordelijkheid voor Beschermd Wonen (BW) bij. Gemeente Vlissingen is centrumgemeente voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwen Opvang (ook wel: Veilige Opvang) en Beschermd Wonen. Zij is vanuit deze rol verantwoordelijk voor de inkoop en uitvoering en ontvangt hiervoor de rijksmiddelen. Beleidsmatige voorbereiding, uitvoering en afstemming vindt plaats via het Zeeuws brede samenwerkingsverband CZW-Bureau. Via het ambtelijk afstemmingsoverleg waarin de 13 Zeeuwse gemeenten zijn vertegenwoordigd adviseert het CZW Bureau de Stuurgroep CZW Bureau en het College Zorg en Welzijn (CZW). Het CZW is een bestuurlijk overleg van dertien Zeeuwse gemeenten en de provincie. De stuurgroep CZW Bureau ziet toe op de centrumgemeentetaken en kan via een mandaat besluiten nemen namens het college van Vlissingen. Daarnaast adviseert de Stuurgroep de centrumgemeente Vlissingen en het CZW bij haar besluitvorming.

Naar verwachting vervalt de centrumgemeenteconstructie per 1 januari 2021 voor de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Dit houdt in dat de gemeenten in de provincie Zeeland vanaf die datum verantwoordelijk worden voor deze taken; zowel inhoudelijk als financieel. Randvoorwaarde voor deze decentralisatie is een nieuw objectief verdeelmodel. Vanuit het Rijk wordt hier momenteel aan gewerkt. Een eerste voorlopige berekening is in maart 2019 kenbaar gemaakt. De uitkomsten van het definitieve objectieve verdeelmodel worden echter pas in de meicirculaire 2020 zichtbaar.

Centrumgemeente Vlissingen heeft de opdracht per 1 januari 2021 tot een zorgvuldige overdracht van de verantwoordelijkheden met betrekking tot MO aan de afzonderlijke gemeenten te komen. Een goede vervulling van deze opdracht kan alleen in nauwe samenwerking met de regiogemeenten die zelfstandig verantwoordelijk zijn voor de inhoudelijke doorontwikkeling. Landelijk is afgesproken dat de gemeenten vooruitlopend op het nieuw objectief verdeelmodel de inhoudelijke doorontwikkeling met elkaar doorzetten. In dit kader inventariseert dit document wat er in Zeeland aan MO voorzieningen. Per MO voorziening wordt de capaciteit, aantal cliënten, locatie/regio etc. in kaart gebracht.

Scoop document

De enge definitie van MO zoals deze is vastgesteld in de Wmo (Wmo 2015 artikel 1.1.1.) luidt als volgt: "Onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving". Voorzieningen die ernaar streven dat cliënten zo gewoon mogelijk wonen, met ambulante begeleiding gericht op zelfredzaamheid, herstel en participatie, op dit moment bekostigd uit middelen bestemd voor de Maatschappelijke Opvang behoren ook tot de scoop van deze inventarisatie (MO+). Zo ook bemoeizorg (OGGZ) en verslavingszorg.

Doelgroep

Cliënten in de Maatschappelijke Opvang kampen vaak met meerdere problemen. Het is vaak een combinatie van dakloosheid, psychiatrische, somatische en/of verslavingsproblemen, schulden die opgebouwd zijn, geweldsproblematiek, werkloosheid of het ontbreken van een zinvolle dagbesteding. Ook wordt aangenomen dat 25% van de doelgroep een (licht) verstandelijke beperking heeft.

Leeswijzer

Deze inventarisatie in het kader van de doorontwikkeling MO is opgesteld ten behoeve van de ontwikkelopgave MO. Dit document is als volgt opgebouwd:

Allereerst wordt in de inleiding aandacht besteedt aan de onderliggende visiedocumenten. Onderliggende visie en uitgangspunten voor deze opgave worden op deze manier helder gesteld.

Vervolgens dient de inventarisatie van de voorzieningen MO, MO+, Bemoeizorg, Begeleiding en Verslavingszorg zich aan. Per voorziening wordt een inventarisatie gemaakt: capaciteit, aantal cliënten, locatie/regio.

Inleiding

Het doel is om middels een inventarisatie van de huidige MO voorzieningen een gedegen fundering te leggen voor de uiteindelijke advisering aan de Zeeuwse gemeenten over de inrichting van de MO in Zeeland na de doordecentralisatie.

Er zijn reeds een aantal kaders gesteld door de Zeeuwse gemeenten die richting geven aan de uiteindelijke inrichting van MO in Zeeland na de doordecentralisatie. Dit betreffen de volgende documenten:

- Visie Commissie Toekomst: "Van beschermd wonen naar een beschermd thuis".
- Regiovisie Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Veilige Opvang.
- Visiedocument Zeeuwse samenwerking Sociaal Domein.
- Beleidsregels landelijke toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang.

Visie Commissie Toekomst: "Van beschermd wonen naar een beschermd thuis"

Het advies 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' is op 11 november 2015 gepubliceerd. De rode draad in de visie is toewerken naar een inclusieve samenleving met voldoende aandacht voor herstel, ontwikkeling, participatie en eigen regie van de doelgroepen van opvang en bescherming. Het gaat om een omslag van kijken naar beperkingen naar kijken naar mogelijkheden.

We werken toe naar een inclusieve samenleving. Voor cliënten van de opvang en bescherming betekent dit zo gewoon mogelijk wonen, met ambulante begeleiding gericht op zelfredzaamheid en participatie. Dit vraagt inzet van de ontvangende lokale samenleving: mensen de ruimte geven en daar waar nodig ondersteunen.

Om dit te bewerkstelligen adviseert de Commissie Toekomst Beschermd Wonen verder te decentraliseren. Dit advies is onderschreven door de VNG alsmede de Zeeuwse gemeenten door het instemmen met de uitgangspunten van de Regiovisie. Deze visie op Beschermd Wonen kan in een breder perspectief worden geplaatst: een visie op hulpverlening. Op deze wijze is zij ook leidend voor de doorontwikkeling van de Maatschappelijke Opvang.

Regiovisie Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Veilige Opvang.

Landelijk is afgesproken dat de gemeenten vooruitlopend op het nieuwe objectief verdeelmodel de inhoudelijke doorontwikkeling met elkaar doorzetten. In dit verband is Zeeuws breed de regiovisie Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Veilige Opvang vastgesteld. In deze visie zijn de volgende uitgangspunten met betrekking tot Maatschappelijke Opvang vastgesteld:

KWALITEIT

- In lijn met de visie van de Commissie Toekomst werken we toe naar een inclusieve samenleving. We handelen vanuit het concept positieve gezondheid, vertaald naar de psychische gezondheidszorg (ook wel herstelvisie genoemd). Specifiek voor de Maatschappelijke Opvang betekent dit dat wordt gezocht naar de optimale toegankelijkheid en beschikbaarheid van voorzieningen met een inbedding daarvan in de (lokale) zorgstructuren.

SAMENWERKING & FINANCIËN

- Uitgangspunt is een gezamenlijke Zeeuwse verantwoordelijkheid voor een basis 24-uurs-, dag- en nachtopvang inclusief bijbehorende begeleiding gedurende deze korte herstelperiode en een lokale verantwoordelijkheid voor de preventie en nazorg van de inwoners die gebruik maken van deze Zeeuwse voorzieningen.
- Dit betekent dat binnen de subsidiekaders het ondersteuningsaanbod op provinciaal niveau passend moet zijn voor het aantal en de spreiding van de verwachte hulpvragen op dit gebied. Via monitoring zorgen we ervoor, dat we zicht hebben op de in-, -door- en uitstroom en op de inspanningen van de afzonderlijke gemeenten in het voorkomen van dakloosheid, de begeleiding en de nazorg.
- Doorontwikkeling vindt plaats vanuit de lokale context. In die gevallen dat een vorm van ondersteuning niet lokaal kan worden geregeld wordt bovenlokaal samengewerkt. Om bovenlokale voorzieningen in stand te kunnen houden, spannen gemeenten in Zeeland zich in om te voorkomen dat de financiële bijeffecten (te denken valt aan de kosten gemoeid met uitkeringen en druk op de arbeidsmarkt) van de Maatschappelijke Opvang onevenredig ten laste komen van enkele Zeeuwse gemeenten. Dit gebeurt door nadere afspraken te maken over de afzonderlijke verantwoordelijkheid voor goede ondersteuning van eigen inwoners en over een financieringssysteem dat de gemeenten hiertoe aanmoedigt.

Specifieke uitgangspunten:

- Elke gemeente is verantwoordelijk voor preventie en spant zich maximaal in om dakloosheid van inwoners te voorkomen;
- De gemeente van herkomst blijft verantwoordelijk voor haar burgers die tijdelijk in een MO voorziening verblijven, ook als dit elders in Zeeland is. De financiële bijeffecten komen in een dergelijke situatie niet ten laste van de Zeeuwse gemeente waar de burger tijdelijk verblijft.

- De dag- en nachtopvang blijven in Terneuzen en Vlissingen voor een afgesproken basisbudget waaraan elke gemeenten bijdraagt naar rato van inwoneraantal. Daar bovenop betaalt elke gemeente per dakloze inwoner die gebruik maakt van de Zeeuwse opvang voor het traject dat deze inwoner volgt.
- Gemeenten blijven met in achtneming van bovenstaande gemeenschappelijke uitgangspunten ten volle regie houden over de Wmo.

Zeeuwse samenwerking Sociaal Domein (document juni 2017)

De 13 Zeeuwse gemeenten zijn een traject gestart om de mogelijkheden te verkennen voor de meest optimale vorm van samenwerking tussen de gemeenten in het Sociaal Domein. Hierbij wordt gekeken naar de ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuur. Het traject is gericht op het verbeteren van de governance. Hierbij wordt gekeken naar de GR/samenwerkingsstructuur van GGD Zeeland, het CZW Bureau en SWVO. Dit traject loopt parallel aan de doordecentralisatie van MO.

Besluitvorming rondom Landelijke Toegankelijkheid

In de Wmo 2015 is 'landelijke toegankelijkheid' voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang vastgelegd: ingezetenen van Nederland kunnen zich tot elke gemeente wenden voor een Beschermd Wonen- of Maatschappelijke Opvang voorziening of ondersteuningsvraag.

De VNG heeft samen met centrumgemeenten de model-beleidsregels voor landelijke toegankelijkheid van maatschappelijke opvang aangepast aan de Wmo 2015. De model-beleidsregels hebben de vorm van een convenant (zie bijlage 2). De VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO) stemde 14 februari 2019 in met het advies aan alle gemeenten om het convenant te tekenen, de beleidsregels voor 15 juli 2019 te incorporeren in hun beleid, en tot die tijd te werken volgens de intentie ervan. De nieuwe beleidsregels worden gezien als een belangrijke stap op weg naar een betere uitvoering van de landelijke toegankelijkheid van de Maatschappelijke Opvang.

Voorzieningen Maatschappelijke Opvang

De Maatschappelijke Opvang wordt op dit moment uitgevoerd door het CZW-Bureau. Zij hebben van de gemeente Vlissingen het mandaat gekregen om de inkoop en uitvoering van de centrumgemeentetaak Maatschappelijke Opvang vorm te geven.

Het budget dat de gemeente Vlissingen ontvangt voor de uitvoering van de Maatschappelijke Opvang wordt uitgegeven aan de volgende zaken:

- MO
- MO+
- Bemoeyzorg (OGGZ)
- Verslavingszorg

MO

Onder Maatschappelijke Opvang verstaan we Maatschappelijke Opvang zoals gedefinieerd in de Wmo (Wmo 2015 artikel 1.1.1.): "Onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving".

Het onderdeel Vrouwen Opvang (VO), het verlenen van onderdak en begeleiding als gevolg van huiselijk geweld, laten we bij deze inventarisatie buiten beschouwing.

Het Witte Huis in Vlissingen van zorgaanbieder Emergis, de Maatschappelijke Opvang Terneuzen en Hoeve la Salette in Vogelwaarde, beiden van zorgaanbieder Leger des Heils, geven invulling aan de MO in de provincie Zeeland. Zij bieden allen nacht- dag en 24-uuropvang. De tabellen in de bijlage geven inzicht in het aantal plekken dat deze locaties bieden, het aantal unieke cliënten dat hier gebruik van maakt en de financiën die hiermee gepaard gaan.

Het aantal mensen dat zich meldt in Opvangvoorzieningen is enorm groot en varieert tussen de 550 tot 620 unieke personen per jaar. Zowel Emergis als het Leger des Heils geven aan in de praktijk in principe niemand te hoeven weigeren in verband met een capaciteitstekort. Dat komt incidenteel wel voor, als de capaciteit 100% benut is. De bezettingsgraad van het Witte Huis is gemiddeld 96% (veroorzaakt door wisselingen van bewoners, opruimen en schoonmaken kamers, e.d.).

Van die personen die zich bij de dag- en nachtopvang melden of die al in een 24-uurs-setting zitten, accepteren een aantal mensen met wie hulpverleners in de opvang in contact komen, uiteindelijk een hulptraject. Zie verder onderdeel 'begeleiding op pagina 9 en 10 (instap- of begeleidingstrajecten).

Er zijn ook mensen die een contra-indicatie hebben voor de Maatschappelijke Opvang (wegens gevaar voor personeel, zichzelf en overige bewoners) en die eigenlijk nergens goed passen. Voor die mensen wordt op dit moment onderzocht of er een Skaeve-Huse-concept ontwikkeld kan worden. In Zeeuws-Vlaanderen is er planvorming (met het Leger des Heils) en ook door Emergis wordt een concept ontwikkeld. Emergis en het Leger des Heils trekken daarin samen op.

MO+

Geheel in lijn met de visie van de Commissie Toekomst heeft de regio Vlissingen de Maatschappelijke Opvang doorontwikkeld. We streven ernaar dat cliënten zo gewoon mogelijk wonen, met ambulante begeleiding gericht op zelfredzaamheid, herstel en participatie. Voorzieningen die reeds in lijn opereren met de visie van de Commissie Toekomst noemen we in dit document MO+ voorzieningen. Deze voorzieningen betreffen de sociale pensions van Emergis en de voorzieningen voor jongeren van Juvent.

De sociale pensions van Emergis (Goes, Middelburg, Oostburg en Hulst) worden als onderdeel van één lumpsum bedrag via een budgetsubsidie door het CZW Bureau aan Emergis betaald. De gemeenten betalen naar rato van het aantal inwoners (een afspraak uit 2012) een solidariteitsbijdrage aan het CZW Bureau. Deze bijdrage wordt dus feitelijk via subsidies één op één doorgesluisd naar Emergis, aangevuld met MO-middelen.

Bij de woonvoorzieningen van Juvent voor jongeren van 18-23 jaar betalen gemeenten een vaste prijs (trajectfinanciering) voor een jongere die uit hun gemeente afkomstig is. Deze trajectfinanciering is niet voldoende voor de hele exploitatie. Er zijn ook jongeren die niet naar een gemeente van herkomst te herleiden zijn of die afkomstig zijn van gemeenten of regio's buiten Zeeland (de zogenaamde 'zwerfjongeren'). Voor dat gedeelte en voor een 'plus' op de gemeentelijke trajectprijs wordt een deel bekostigd uit de MO-middelen. In totaal zijn er 33

jaartrajecten, verspreid over Vlissingen, Goes en (incidenteel) Hulst. Van deze jaartrajecten nemen gemeenten er maximaal 30 voor hun rekening via de eerdergenoemde trajectfinanciering. Ook hier wordt het totaalbedrag in een lumpsum-subsidie aan Juvent doorbetaald. Gemeenten krijgen achteraf een rekening naar werkelijk gebruik. Jaarlijks wordt de verwachte bijdrage van gemeenten voorgeschoten.

Sociale pensions

Type voorziening:

Het sociaal pension is een 24-uurs, geclusterde woonvoorziening. Het is een tijdelijk verblijf (max. 2 jaar) gekoppeld aan psychosociale begeleiding aan volwassenen en hun eventuele kinderen. In de praktijk is het vaak een oplossing voor gezinnen met kinderen, aangezien zij niet in de reguliere dag- en nachtopvang passen.

Qua positionering zweeft het tussen een opvangvoorziening en een tussenvoorziening richting zelfstandig wonen in, voor mensen die tijd en ruimte nodig hebben om orde op zaken te stellen in hun leven. In het proces waar zij in zitten ervaren zij hindernissen op psychisch, lichamelijk, relationeel, sociaal en/of opvoedkundig terrein. De begeleiding van het sociaal pension probeert zicht te krijgen op die hindernissen. Daarna wordt gewerkt aan het weer oppakken van eigen regie en vergroten van de zelfredzaamheid. Er wordt vooral hulp gezocht en geboden op de volgende leefgebieden:

- Creëren van een veilige leefomgeving/opvoedingssituatie;
- Vinden van passende externe hulp/ behandeling/ jeugdhulp;
- Omgaan met geld;
- Het regelen van allerlei zaken op administratief gebied, instanties, etc.
- Aangaan van sociale contacten;
- Opbouwen sociaal netwerk;
- Invullen van vrije tijd;
- Vinden en vasthouden van dagbesteding/werk;
- Het organiseren van een huishouden;
- Aandacht voor zelfverzorging en hygiëne;
- Voorbereiden op een volgende woonsituatie

Het hulpverleningstraject is gericht op versterking van de eigen weerbaarheid en kracht. Na verblijf in het Sociaal Pension wordt max. een half jaar nazorg geboden i.v.m. de overgang naar zelfstandig wonen.

Capaciteit:

In Goes (11 appartementen), Hulst (7 woningen), Middelburg (12 woningen) en Oostburg (11 appartementen) staan sociale pensions van Emergis. In totaal bieden deze pensions een capaciteit van 41 woonvoorzieningen.

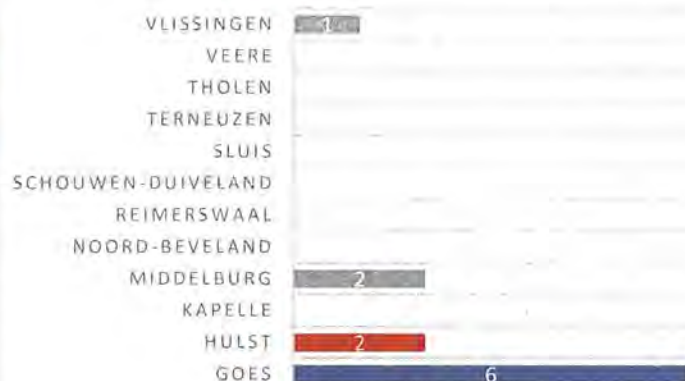
GEMEENTE VAN HERKOMST NIEUWE
CLIENTEN SOCIAAL PENSION (2017)

■ Sociaal Pension Goes ■ Sociaal Pension Hulst
■ Sociaal Pension Middelburg ■ Sociaal Pension Oostburg

GEMEENTE VAN HERKOMST NIEUWE
CLIENTEN SP AMBUANT (2017)

■ SP Goes Ambulant ■ SP Hulst Ambulant ■ SP Middelburg Ambulant

Voorzieningen van Juvent

Type voorzieningen:

Juvent verzorgt de opvang en begeleiding van jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 25 jaar die vanwege psychische of psychosociale problemen (tijdelijk) niet in staat zijn om zichzelf op eigen kracht te handhaven in onze samenleving en daardoor thuisloos zijn of hun thuis dreigen te verliezen. Hiervoor beschikken zij over verschillende typen voorzieningen:

De voorzieningen de "Foyer" en de "Jongerenhuizen" kennen de volgende kenmerken:

- De primaire doelstelling is dat jongeren toegeleid worden naar werk of opleiding. Dit met de overtuiging dat zekerheid in dagbesteding en inkomen een basale voorwaarde is om te kunnen ontwikkelen. Hierbij is sprake van intensieve samenwerking met externe partners als woningcorporaties, opleidingscentra en gemeentelijke instellingen als Werk en Inkomen, RBL en schuldhulpverlening. Voor de Foyer en het Jongerenhuis is het een vanzelfsprekende noodzaak om andere partners nadrukkelijk te betrekken /zich door andere partners te laten betrekken om samen de beste zorg te bieden.
- Jongeren wonen er samen en kunnen leren van elkaar (peergroup).
- Medewerkers zijn vijf keer per week op een vast tijdstip van de dag aanwezig na school/werktijd en aan het begin van de avond. De jongeren kunnen indien nodig dagelijks ondersteund worden en / of aangesproken op gedrag. De combinatie met 24-uurs (telefonische) bereikbaarheid en cameratoezicht maakt dat der voortdurend zicht is op de jongeren.
- De gemiddelde intensiteit van de begeleiding en het gemiddeld aantal uren begeleiding per jongere in de Foyer en het Jongerenhuis is daarmee groter dan wat de reguliere ambulante begeleiding thuis kan bieden.

In beide type voorzieningen wordt dezelfde begeleidingsmethode gehanteerd; beide voorzieningen werken zeer intensief samen met collega-zorgaanbieders en externe instanties, maar wat betreft type huisvesting en schaalgroten zijn er grote verschillen. Deze worden in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

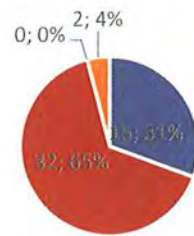
Jongerenhuis	Foyer
Prikkelarme omgeving doordat jongeren minder interactie met elkaar hebben door gescheiden woonruimte (eigen keuken / sanitair enz.).	Hoe grootschaliger hoe goedkoper.
Begeleiding hoeft daardoor minder tijd en energie te steken in beheer.	Minder kwetsbaar bij tijdelijke uitval door ziekte dankzij groter team medewerkers.
Hierdoor kan er een relatief 'zware doelgroep' wonen met de kanttekening dat jongeren met primair verslavingsproblematiek en/of psychiatrische problematiek niet kunnen worden opgevangen in deze voorziening.	Door het moeten delen van gezamenlijke ruimtes (sanitair / keuken enz.) meer interactie en dus meer mogelijkheden om sociale vaardigheden en woonvaardigheden (gezamenlijk koken e.d.) met elkaar te oefenen.
Kleinschaligheid trekt minder zware wissel op budget /inzet van de gemeente waar de voorziening is geplaatst (uitkeringen, inzet medewerkers gemeentelijke instellingen).	Studentenhuisachtige uitstraling in het centrum van de stad wordt door jongeren als zeer prettig ervaren en niet instellingachtig. Jongeren wonen er graag.
Prikkelarme omgeving doordat jongeren minder interactie met elkaar hebben door gescheiden woonruimte (eigen keuken / sanitair enz.).	Door de mix van jongeren met lichte problematiek en complexere problematiek vindt gemakkelijker positieve beïnvloeding van de jongeren onder elkaar plaats.

Capaciteit:

De voorzieningen van Juvent staan in Vlissingen (24 kamers), Goes (9 kamer) en Hulst (indien nodig incidenteel een kamer)¹. In totaal biedt Juvent een woonplek voor 43 jongeren tussen de 18-23 jaar. De spreiding van de jongeren naar gemeente van herkomst is af te lezen het onderstaande cirkeldiagrammen

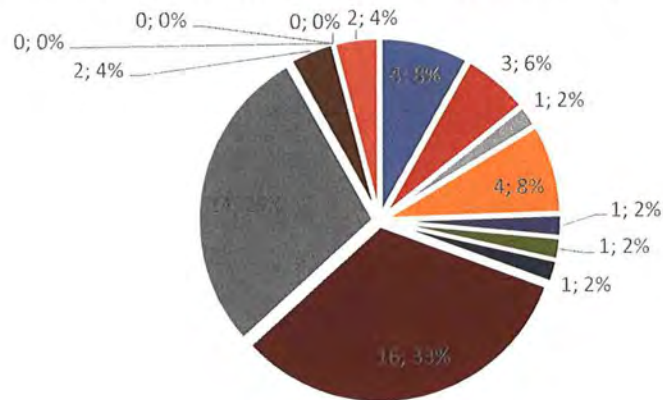
¹ De voorziening in Hulst is eigenlijk bedoeld voor Jeugdzorg-klanten (18-). Indien nodig en als er ruimte is, kan een jongere van 18-23 jaar ook in de zoutziederij ondersteuning en woonbegeleiding krijgen.

Subregio van herkomst cliënten Juvent (2018)

■ OOSTERSCHELDEREGIO ■ WALCHEREN
■ ZEEUWS-VLAANDEREN ■ OVERIG

Gemeente van herkomst cliënten Juvent (2018)

■ Borsele ■ Noord-Beveland ■ Reimerswaal ■ Goes
■ Kapelle ■ Schouwen-Duiveland ■ Tholen ■ Middelburg
■ Vlissingen ■ Veere ■ Hulst ■ Terneuzen
■ Sluis ■ Overig

Het voorkomen van dak- en thuisloosheid verdient uiteraard altijd de voorkeur. Zodoende wordt door het Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (MAB) van de GGD outreachend en ongevraagd hulp verleend aan zorgmijdende burgers. De preventieve inzet van het MAB is gericht op het voorkomen van overlast, zwaardere zorg en dakloosheid. Het meldpunt is gericht op een integrale aanpak van de problemen. Na een melding gaat een medewerker van het MAB langs en probeert contact te leggen met degene over wie de melding gaat. Dit gebeurt in principe op basis van vertrouwen en vrijwilligheid. Het betreft een zeer kwetsbare groep mensen, met wie moeilijk in contact is te komen en die in eerste instantie niet gemotiveerd is om mee te werken. De problematiek is ontwrichtend voor henzelf en de omgeving. Er is meestal sprake van psychische en/of psychiatrische problemen in samenhang met problemen op andere leefgebieden.

GGD Zeeland maakt gebruik van inhuur van specialisten van Emergis in het MAB. Het wordt uitgevoerd door sociaal (psychiatrisch) verpleegkundigen van de GGD (3,2 fte) en door sociaal psychiatrisch verpleegkundigen van Emergis (1 fte). Daarnaast is een psychiater van Emergis consultatief beschikbaar. Emergis factureert de kosten voor de inzet van de formatie en psychiater aan de GGD. In 2019 krijgt de GGD een subsidiebedrag van € 425.280 om de activiteiten van het MAB te continueren.

Het aantal meldingen dat bij het MAB binnenkomen is vanaf 2011 met ± 250 meldingen opgelopen tot ± 300 meldingen in 2017. Het onderstaande taartdiagram maakt inzichtelijk uit welke gemeenten deze meldingen in 2017 afkomstig waren.

Begeleiding

Onderdeel van de taken die behoren tot Maatschappelijke Opvang is de begeleiding. Voor, tijdens en na de opvang wordt de nodige begeleiding en ondersteuning geboden aan kwetsbare mensen met multiproblemen.

De begeleiding vóór de opvang is gericht op het voorkomen van dakloosheid. De begeleiding tijdens de opvang is gericht op herstel en terugkeer naar de samenleving. De begeleiding ná de opvang is nazorg dat gericht is op het voorkomen van terugval.

Vanuit de centrumgemeentemiddelen wordt de begeleiding tijdens de opvang en een periode na de opvang gefinancierd. Emergis levert daarin maatwerk. Het Leger des Heils betaalt de eerste 6 maanden na de opvang de begeleiding van mensen zonder indicatie (die mensen betalen dus geen 'eigen bijdrage') uit de subsidie van de centrumgemeente.

Begeleiding binnen de opvang

Nachtopvang

- Naast basiszorg wordt individuele begeleiding gegeven om zo snel mogelijk uit te stromen naar een vervolgvoorziening of zelfstandig wonen. De zorg is gericht op behandeling, begeleiding en hulp en is gericht op medisch, maatschappelijk en persoonlijk herstel. Aansluiting met andere ketenpartners is essentieel.
- Bij ruim 80% van de populatie sprake is van psychische problemen, verslaving, verstandelijke beperkingen of een combinatie daarvan.
- Veel mensen voldoen aan de definitie Ernstige Psychiatrische Aandoeningen (EPA), psychische aandoeningen met een langdurig of blijvend karakter.

Dagopvang

- Naast het voorzien in de primaire levensbehoeften wordt er begeleiding gegeven die gericht is op de toe- of terugleiding naar reguliere hulpverlening om een beter perspectief dan de straat te bieden.
- Er wordt informatie en advies gegeven, trajectbegeleiding (instaptrajecten), ondersteuning en budgetbeheer.
- Doelgroep: dak- en thuisloze mannen en vrouwen (multiprobleem) die geen gebruik kunnen of willen maken van de overige voorzieningen.

24-uursopvang

- Binnen deze tijdelijke gestructureerde woonomgeving wordt intensieve begeleiding gegeven.
- De begeleiding is gekoppeld aan zorgverlening en psychosociale begeleiding door een persoonlijk begeleider en een plan die met de persoon zelf is opgesteld. Vertrouwen en samenwerking is essentieel. Op verschillende leefgebieden wordt gekeken wat de hulpvraag is en wordt ondersteuning geboden.
- De begeleiding richt zich op verandering bij de cliënt: toename van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en het aanleren van sociale en woonvaardigheden.

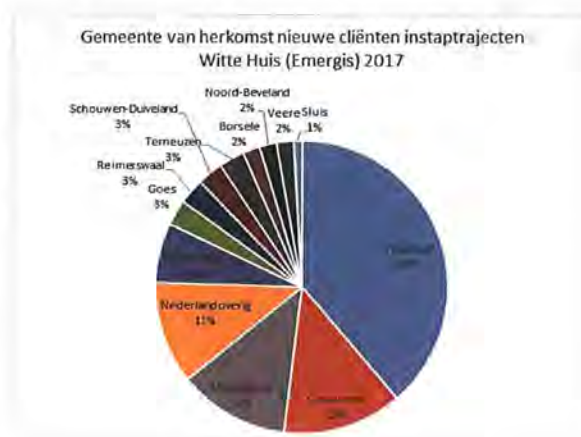
Bij alle bovenstaande vormen

- Beheren van inkomen van cliënten die er niet zelfstandig toe in staat zijn. De begeleiding is erop gericht dat men na verloop van tijd weer zo zelfstandig mogelijk de eigen financiën beheert. Als dat niet mogelijk is, wordt men toegeleid naar bewindvoering.
- Bieden van hulp en ondersteuning bij het komen tot een grotere maatschappelijke zelfstandigheid en integratie in de samenleving. Begeleiding gaat uit van (rest)mogelijkheden en daarop verder bouwen.

Instap- of begeleidingstrajecten

Bij contactmomenten in de dag- en nachtopvang wordt geprobeerd de klanten (die vaak zorgmijdend zijn) te 'verleiden' om hulp en ondersteuning te aanvaarden. Bij Emergis zijn er 106 zogenaamde instaptrajecten afgesloten in 2017, bij het Leger des Heils zijn er 80 'begeleidingstrajecten afgesloten in (2017. De spreiding van deze klanten naar gemeente is weergegeven in de onderstaande cirkeldiagrammen².

² De grafieken m.b.t. gemeenten van herkomst geeft een vertekend beeld. Bij de instaptrajecten die via het Witte Huis geboden wordt is sprake van dak- en thuislozen die overal vandaan komen, maar al langere tijd in Vlissingen hun 'woonstede' hebben en derhalve via een briefadres in Vlissingen zijn ingeschreven. In de praktijk komen dak- en thuislozen overal vandaan, ook van gemeenten/regio's buiten Zeeland.

Begeleiding buiten de opvang

In het algemeen is dit de begeleiding om dakloosheid te voorkomen door vroegsignalering en vroegtijdig aanpakken van problemen waardoor dakloosheid kan worden voorkomen. Tevens is dit begeleiding als nazorg voor cliënten die uit de opvang stromen en nog woonbegeleiding nodig hebben ter voorkoming van draaideurcliënten: klanten die opnieuw in de opvang terecht komen door multiproblematiek. Begeleiding buiten de opvang kent een scala aan activiteiten. Deze activiteiten worden deels (na verloop van tijd en met indicatie) door gemeenten gefinancierd als maatwerk. Begeleiding (een korte periode) wordt daarnaast ook vanuit de (lumpsum)subsidie voor Verslavingszorg ingezet door aanbieders. Er is geen sprake van 'dubbele' financiering.

Begeleiding Het Witte Huis (Emergis)

- Cliënten die zijn uitgestroomd uit Het Witte Huis en die nog niet geheel zelfredzaam zijn krijgen begeleiding. Deze begeleiding wordt ook geboden in 5 satellietwoningen in Vlissingen.
- Nazorg aan klanten die zelfstandig zijn gaan wonen en waarbij geen andere passende huisvesting is (bv. door wachtlijsten). Begeleiding is gericht op behoud van de woonsituatie.

Woonbegeleiding Ambulant (Emergis)

- De klant huurt van de woningcorporatie of van Emergis en krijgt begeleiding bij het wonen.

Preventie dakloosheid (Emergis)

- Gericht op het voorkomen van een neerwaartse spiraal wegens 'geen adres- geen inkomen/uitkering- geen woning'.
- Gericht op re-integratie van cliënten van de (nacht)opvang naar/in de gemeente van herkomst of juist naar een andere gemeente (indien dat de meest optimale plaats is om te herstellen).
- Kortdurende stabilisatie-trajecten, doortastende begeleiding om uit een uitzichtloze situatie te komen. Aanbod bestaat uit regelen briefadres (gekoppeld aan begeleiding en afspraken), toeleiding naar inkomen, toeleiding naar huisvesting, gespecialiseerde begeleiding, beschermingsbewind, voorliggende voorzieningen of andere ondersteuning en behandeling, korte interventies naar schuldeisers, casemanagement in geval van andere ketenpartners en verbinden van betrokkenen rond de cliënt.

OGGZ-netwerken

Overleg tussen ketenpartners in zorg- en veiligheidsdomein, bespreken van complexe casuïstiek met multiproblemen, zorgmijders

Outreachende begeleiding (Leger des Heils)

- Het is hulpverlening aan mensen of gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden die:
 - Zorgmijdend zijn en zelf niet om hulp vragen.
 - Nog geen duidelijke hulpvraag kunnen formuleren op grond waarvan een indicatie mogelijk is.
 - Een hulpvraag hebben waarvan de onderliggende problematiek nog niet volledig in beeld is of waarvan het probleem zo urgent is dat direct handelen noodzakelijk is.
- De doelstelling van outreachende begeleiding is dat cliënten of gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden na zes maanden een beroep kunnen doen op een passende maatwerkvoorziening of

voldoende zelfredzaam zijn om zelfstandig (m.b.v. sociaal netwerk) uit te stromen en escalatie van crises is voorkomen. Outreachende begeleiding omvat:

- *Motivering en Toeleiding*: Als mensen niet zelf om hulp vragen of dat zelfs tegenhouden, maar anderen (behandelaar, huisarts, sociaal wijkteam, etc.) inschatten dat dat wel noodzakelijk is, is outreachende begeleiding gericht op het motiveren van cliënten hulp te accepteren, het doorbreken van isolement en het toeleiden van cliënten naar de meest passende vorm van hulp.
- *Probleemdiagnose en netwerkinventarisatie*: Als er geen sprake is van een duidelijke hulpvraag of onderliggende problematiek van de hulpvraag is nog onvoldoende in beeld, is outreachende begeleiding gericht op het diagnosticeren van de problematiek en inventarisatie van (de mogelijkheden van) het sociale netwerk van de cliënt.
- *Crisisinterventie*: Als er sprake is van een urgent probleem waarbij direct handelen noodzakelijk is, is outreachende begeleiding gericht op het verhelpen van de crisis.

Maatwerkvoorziening begeleiding (Leger des Heils)

- Het Leger des Heils zet deze maatwerkvoorziening in wanneer cliënten die vanwege hun psychische of psychosociale problematiek (en dat van hun gezin) begeleiding nodig hebben, en die verder:
 - al zes maanden outreachende begeleiding hebben ontvangen;
 - uitstromen uit de nachtopvang, 24-uursopvang, beschermd wonen of een andere woonvorm.
- Cliënten worden meestal aangemeld via het netwerk. Het Leger des Heils heeft verschillende programma's ontwikkeld voor individuele begeleiding in de thuissituatie. Dit betreffen o.a.:
 - *Grijs Genoeg(en)*: begeleiding voor zorgmijdende ouderen;
 - *'10' voor Toekomst*: gezinscoaching voor ontwrichte gezinnen;
 - *Housing First*: samenwerking met woningcorporaties voor het huisvesten van mensen die dakloos zijn geraakt.

Alle begeleidingsactiviteiten worden met een lumpsum-financiering bekostigd via een subsidie.

Verslavingszorg

Onder de decentralisatieuitkering MO valt behalve de Maatschappelijke Opvang-taken en de OGGZ ook het onderdeel Verslavingszorg. Op dit moment worden uit de middelen de Verslavingspreventie en Verslavingszorg (begeleiding en ondersteuning) gefinancierd.

Gemeenten in Zeeland werken samen bij het bieden van een samenhangend pakket voor verslavingszorg en -begeleiding. De Maatschappelijke Opvang en de reclasseringsorganisaties vervullen zowel in de voor- als in de doorzorg een belangrijke functie. In de voorzorg als belangrijke vindplaats: eerste opvang, toeleider en motivator; in de doorzorg als voorziening voor resocialisatie en (woon)begeleiding. Daarmee zijn zij voor de continuïteit van zorg een essentiële schakel in de keten van de aanpak van verslavingsproblematiek en multiproblemen.

Preventie

Preventie-activiteiten betreffen het signaleren van verslavingsgedrag en het voorkomen van verslaving. Dit gebeurt door financiering van een basispakket preventie (voor gemeenten) en sinds 2019 van een DIMS-testlocatie.

Basispakket preventie

Indigo (als onderdeel van Emergis) ontvangt jaarlijks vanuit de MO-middelen een lumpsumbedrag voor preventie-activiteiten. Deze gelden worden ingezet in overleg met subregio's en lokale gemeenten.

DIMS

In 2019 ontvangt Emergis een subsidie om te komen tot een testlocatie voor drugs (Drugs-Informatie en Monitoring Systeem). Enerzijds is dat een preventieve maatregel; hulpverleners komen in contact met recreatieve gebruikers die een middel dat zij hebben aangeschaft willen laten testen om gezondheidsrisico's (vervuilde drugs e.d.) te vermijden. Met die contactmomenten ontstaat er een mogelijkheid om voorlichting te geven en escalatie van gebruik van genotmiddelen te voorkomen (vroegsignalering). DIMS is nu in ontwikkeling en er zijn contacten met de lokale driehoek van een gemeente om te bezien of er een locatie kan worden gevestigd.

DIMS is ook een landelijk dekkend netwerk (onder sturing van het Trimbos-instituut) om trends te signaleren en stromen van nieuwe genotmiddelen te kunnen volgen. Daarmee kan vroegtijdig worden ingegrepen via beleid en bijbehorende sturing.

(Begeleiding en ondersteuning bij) Verslavingszorg

Hierbij gaat het om herstelgerichte zorg en ondersteuning van mensen gericht op het bewust maken van eigen kracht, het bevorderen van eigen regie, zelfzorg en zelfregulatie en het ondersteunen van waardevolle sociale rollen en de organisatie van relevante voorzieningen (toeleiden naar wonen, werk, sociale integratie). De ondersteuning wordt vormgegeven vanuit een basisvoorziening in Vlissingen en in een soort bemoeizorg-achtige ambulante setting (het sociaal casemanagement met materiële dienstverlening).

Basisvoorziening sociale verslavingszorg (gevestigd in Vlissingen, het voormalige Huiskamerproject))

Dit is een laagdrempelige inloopvoorziening met spuitenomruil en gebruikruimten.

Wat wordt met deze basisvoorziening bereikt?

- contact met doelgroep te leggen;
- verminderen van overlast;
- verminderen van gezondheidsrisico's voor gebruikers;
- toeleiden naar zorg;
- voorkomen van verergeren van de problematiek c.q. terugval;
- mogelijkheid voor beïnvloedingsinterventies creëren;
- Het bieden van een veilige en hygiënische omgeving om drugs te gebruiken;
- laagdrempelige inlooptoegang met gelegenheid tot persoonlijke verzorging;
- brief-/puntadres;
- gebruik van maaltijden;
- desgewenst toeleiding naar hulp;
- Bijkomende gezondheidsproblemen worden voorkomen;
- Deze vindplaats biedt gelegenheid tot outreachend contact met en korte lijnen naar hulpverlening.

Voortvloeiend uit het bio-psychosociaal behandelingsmodel bestrijkt de opiaatonderhouds-behandeling (methadonverstrekking) drie belangrijke hulpverleningsgebieden:

- adequaat diagnosticeren van de problemen op alle levensgebieden en het in kaart brengen van het herstelvermogen van de verslaafde cliënt (Zorgverzekeringswet-financiering);
- het inzetten van de geneeskundige behandeling waaronder in elk geval een medicatiebeleid; (Zorgverzekeringswet-financiering);

- het opstarten van een op de problematiek en het vermogen afgestemde begeleiding in trajectvorm met regelmatige contacten, inclusief waar nodig bed-, bad- en broodfuncties; begeleiding, toeleiding en afstemming met andere zorgverleners (Wmo) en verder urinecontroles, wondverpleging, infectiepreventie, gratis spuitenomruil en condoomverstrekking (deels Wmo en deels Zorgverzekeringswetfinanciering).

In Terneuzen vindt louter en alleen methadonverstrekking plaats. Dit gebeurt aan de achterkant van het ziekenhuis (Zorgsaam). Dat wordt louter door de Zorgverzekeraar bekostigd. Omdat er geen Wmo-financiering is vindt er geen ondersteuning in de vorm van begeleiding plaats.

Sociaal Casemanagement

Eén van de kernindicatoren van sociaal casemanagement is de outreachende werkwijze: actieve benadering van en bemoeienis met cliënten. De systematiek bij het contact maken met cliënten is grotendeels gestoeld op de methodiek van bemoeizorg. Het gaat daarbij om mensen die hetzij zelf geen probleem ervaren of door eerdere teleurstelling en argwaan geen vertrouwen meer hebben in zorgverleners en zich aan iedere hulp proberen te onttrekken. Via een soms langdurig traject van ongevraagde contactlegging en inspelen op directe noden probeert de hulpverlener zoveel vertrouwen te winnen dat de cliënt zich alsnog laat toeleiden naar/diagnostiseren en indiceren voor zorg. In de praktijk zal door sociaal casemanagers regelmatig een beroep moeten worden gedaan op nacht- en dagopvangvoorzieningen. Daarnaast is het bieden van bemoeizorg een taak die aansluit op het werk in de langdurende geestelijke gezondheidszorg (FACT) en forensische verslavingszorg.

Bij veel mensen heeft behandeling van de onderliggende verslavings- en/of psychiatrische problematiek pas zin wanneer de psychosociale zorg goed is geregeld. Vaak is sprake van huurschulden, schulden bij de zorgverzekeraar en het energiebedrijf, belastingschulden, boetes, postorderschulden, bankschulden of 'fraudeschulden' bij een uitkeringsinstantie. Financiële hulpverlening en inkomensbeheer bevorderen maatschappelijk herstel of maatschappelijke participatie. Daarom is een samenhangende aanpak en expertise essentieel op het gebied van woonbegeleiding maatschappelijk(-juridische) dienstverlening, schuldhulpverlening, arbeidsrehabilitatie e.d. Het gaat om begeleiding van mensen op het gebied van materiële zaken indien hulp daarbij gewenst of nodig is. Doel is het stimuleren van een stabiele leef- en woonsituatie (met name op materieel vlak) waarbij mensen zelf gebruik blijven maken van de basisvoorzieningen, te weten – woonruimte, nutsvoorzieningen, en ziektekostenverzekering.

Vanuit die doelstelling zijn aanbieders betrokken bij woonbegeleidingsinitiatieven, familie- en netwerkberaden (OGGZ-netwerken en wijkteams van gemeenten) en de opvang/veilige opvang en reclassering.

Bijlage 1. Tabellen overzicht Maatschappelijke Opvang

MO

Tabel 1. MO voorzieningen provincie Zeeland

Voorziening	Locatie	Type opvang	Aantal plekken	Zorgaanbieder
Het Witte Huis	Vlissingen	Nachtopvang	10 bedden	Emergis
		Dagopvang	25 stoelen	
		24-uursopvang	28 plaatsen	
Maatschappelijke Opvang Terneuzen	Terneuzen	Nachtopvang	6 bedden	Leger des Heils
		Dagopvang	20 stoelen	
		24-uursopvang	6 plaatsen	
Hoeve la Salette	Vogelwaarde	24-uursopvang	6 plaatsen	Leger des Heils
Totaal		Nachtopvang	16 bedden	
		Dagopvang	45 stoelen	
		24-uursopvang	40 plaatsen	

Tabel 2. Ontwikkeling aantal unieke cliënten per MO voorziening

Voorziening	Locatie	Type opvang	Aantal unieke cliënten 2016	Aantal unieke cliënten 2017	Aantal unieke cliënten 2018
Het Witte Huis	Vlissingen	Nachtopvang	144	131	Nog niet beschikbaar: pas in juni
		Dagopvang	189	161	
		24-uursopvang	62	47	
Maatschappelijke Opvang Terneuzen	Terneuzen	Nachtopvang	54	56	
		Dagopvang	163	155	
Hoeve la Salette	Vogelwaarde	24-uursopvang	9	9	
Totaal			621	559	

Tabel 3. Ontwikkeling financiën per MO voorziening³

Voorziening	Locatie	Type opvang	Financiën 2016	Financiën 2017	Financiën 2018	Financiën 2019
Het Witte Huis	Vlissingen	Nachtopvang	946.947	1.206.122	1.329.098	1.370.300
		Dagopvang				
		24-uursopvang				
Maatschappelijke Opvang Terneuzen	Terneuzen	Nachtopvang	360.000	455.100	468.631	480.347
		Dagopvang				
Hoeve la Salette	Vogelwaarde	24-uursopvang	75.000		260.797	267.316
Totaal			1.381.947	1.661.222	2.058.526	2.117.963

³ Prijzen zijn inclusief kosten voor begeleiding.

MO+

Tabel 4. MO+ voorzieningen in de provincie Zeeland

Voorziening	Locatie	Type opvang	Aantal plekken	Zorgaanbieder
Goes, wonen met begeleiding	Goes	Sociaal Pension	9 eenpersoons, 3 meerspersoonsapp.	Emergis
Hulst, wonen met begeleiding	Hulst	Sociaal Pension	12 woningen	Emergis
Middelburg, wonen met begeleiding	Middelburg	Sociaal Pension	12 woningen	Emergis
Sluis, wonen met begeleiding	Oostburg	Sociaal Pension	Elf appartementen en 1 koopwoning van cliënt	Emergis
Foyer de Jeunesse	Vlissingen		24 kamers	Juvent
Jongerenhuis	Goes	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23	9 kamers	Juvent
Zoutziederij	Hulst	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23	Een kamer komt beschikbaar indien nodig (is een Jeugdzorgvoorziening)	Juvent

Tabel 5. Ontwikkeling aantal unieke cliënten MO+ voorzieningen

Voorziening	Locatie	Type opvang	Aantal cliënten 2016	Aantal cliënten 2017	Aantal cliënten 2018
Sociaal pension Goes	Goes	Tussenvoorziening, geclusterd wonen met begeleiding	17 volwassenen en 4 kinderen. 3 nadien ambulant begeleid	22 volwassenen en 4 kinderen. Nadien 9 volwassenen en 2 kinderen ambulante begeleiding	Nog niet beschikbaar; pas in juni
Sociaal pension Hulst	Hulst	Idem	12 volwassenen en 13 kinderen 1 volwassene en 3 kinderen nadien ambulant begeleid	17 volwassenen en 21 kinderen, 3 ambulant (eigen woning), 2 volwassenen en 1 kind ambulant nadien	
Sociaal pension Middelburg	Middelburg	Idem	21 volwassene en 3 kinderen, 4 nadien ambulant begeleid	20 volwassenen en 1 kind. Nadien 5 volwassenen ambulant begeleid	
Sociaal pension Oostburg	Oostburg	idem	16 volwassenen en 6 nadien ambulant begeleid	13 volwassenen en 1 nadien ambulant	
Foyer de Jeunesse	Vlissingen	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23	50	51	50
Jongerenhuis	Goes	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23			
Zoutziederij	Hulst	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23, deels jeugdzorgvoorziening			

Tabel 6. Gemeente van herkomst nieuwe unieke cliënten sociaal pensions

Voorziening	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Middelburg	Noord-Beveland	Reimerswaal	Schouwen-Duiveland	Sluis	Terneuzen	Tholen	Veere	Vlissingen	Nederland Overig	Buitenland	Onbekend	Eindtotaal
2016																	
Sociaal Pension Goes		3		1	2					1			1				8
Sociaal Pension Hulst			5														5
Sociaal Pension Middelburg													3	1			4
Sociaal Pension Oostburg									4	1			1				6
SP Goes Ambulant		1											1				2
SP Hulst Ambulant																	
SP Middelburg Ambulant													2				2
SP Oostburg Ambulant									3	1				1			4
Totaal		4	5	1	2				7	4			8				31
2017																	
Sociaal Pension Goes		4		1	1		1	1		1			2				11
Sociaal Pension Hulst			1							7			1				9
Sociaal Pension Middelburg		1			1							1	5				8
Sociaal Pension Oostburg		1							3	1			1				6
SP Goes Ambulant		6															6
SP Hulst Ambulant			2														2
SP Middelburg Ambulant					2								1				3
Totaal		12	3	1	4		1	1	3	9		1	10				45

Tabel 7. Ontwikkeling financiën MO+ voorzieningen⁴

Voorziening	Locatie	Type opvang	Financiën 2016	Financiën 2017	Financiën 2018	Financiën 2019
Sociaal pension Goes, wonen met begeleiding	Goes	Tussenvoorziening, Geclusterd wonen met begeleiding	37.619	37.619	148.354	245.770
Sociaal pension Hulst	Hulst	Idem	37.117	37.117		
Sociaal pension Middelburg	Middelburg	Idem	21.999	21.999		
Sociaal pension Oostburg	Sluis	Idem	37.117	37.117		
Foyer de Jeunesse	Vlissingen	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23	32.904 MO 310.626 gemeenten Totaal 342.720	85.919 MO 310.626 gemeenten Totaal 396.545	97.770 MO 310.626 gemeenten Totaal 408.396	103.136 MO 310.626 gemeenten Totaal 413.726
Jongerenhuis	Goes	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23				
Zoutziederij	Hulst	Verlenen van onderdak en begeleiding voor jongeren 18-23, deels jeugdzorg-voorziening				

⁴ Prijzen zijn inclusief kosten voor begeleiding.

Tabel 8. Spreiding Juvent, unieke personen naar gemeente van herkomst

Gemeente	2016	2017	2018
Borsele	2	2	4
Noord-Beveland	-	2	3
Reimerswaal	-	2	1
Goes	8	6	4
Kapelle	1	2	1
Schouwen-Duiveland	1	0	1
Tholen	-	-	1
OOSTERSCHELDEREGIO	12	14	15
Middelburg	12	12	16
Vlissingen	15	15	14
Veere	3	2	2
WALCHEREN	30	29	32
Hulst	1	-	-
Terneuzen	4	2	-
Sluis	1	-	-
ZEEUWS-VLAANDEREN	6	2	0
OVERIG	2	5	2
TOTAAL	51	51	51

Bemoeizorg

Tabel 9. Ontwikkeling aantal afgesloten meldingen bemoeizorg per gemeente

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Borsele	11	7	13	6	10	15	5
Goes	19	25	27	26	29	28	27
Hulst	11	10	13	8	8	13	17
Kapelle	1	2	4	2	2	1	1
Middelburg	25	33	43	57	58	45	51
Noord-Beverland	7	5	3	0	5	10	3
Reimerswaal	5	12	4	7	12	12	15
Schouwen-Duivenland	25	23	17	23	22	22	15
Sluis	14	7	7	5	13	15	14
Terneuzen	48	39	35	32	31	35	27
Tholen	8	8	17	10	9	10	27
Veere	9	6	20	17	6	9	10
Vlissingen	72	53	74	83	73	65	82
Onbekend	1	5	9	8	3	4	0
Buiten Zeeland					5	0	10
Totaal	256	235	276	284	286	284	304

Tabel 10. Ontwikkeling financiën bemoeizorg

	2016	2017	201	2019
Subsidie CZW-Bureau	415.376	417.328	417.328	425.280

Begeleiding

Tabel 11. Capaciteit MO-begeleiding in de provincie Zeeland

Voorziening	Locatie	Type	Capaciteit	Zorgaanbieder
Begeleiding Het Witte Huis	Vlissingen	Intramuraal en ambulante	5 satellietwoningen,	Emergis
Preventie dakloosheid	Heel Zeeland	Ambulant	35 dossiers	Emergis
Begeleiding Sociale Pensioens	Goes, Middelburg, Oostburg, Hulst	Ambulant	20 woningen over heel Zeeland	Emergis
Outreachinge begeleiding	Goes (heel Zeeland)	Intramuraal en ambulante	65 trajecten, '75 trajecten 10 voor toekomst'	Leger des Heils
Maatwerk begeleiding	Heel Zeeland	Ambulant	6458 uur	Leger des Heils

Tabel 12. Aantal unieke klanten MO begeleiding

Voorziening	Locatie	Type opvang	Aantal unieke cliënten 2016	Aantal unieke cliënten 2017	Aantal unieke cliënten 2018
Begeleiding Het Witte Huis	Emergis, Vlissingen	Ambulant vanuit de opvang	Niet bekend	28	Nog niet beschikbaar: pas in juni
Begeleiding Sociale Pensioens (zie tabel)	Emergis, Zie tabel 5				
Preventie dakloosheid	Emergis, heel Zeeland	ambulante	17 (opstartjaar, gedeeltelijke periode)	93 aanmeldingen, 70 intakes, 63 trajecten	
Instaptrajecten	Emergis Vlissingen	Intramuraal en ambulante	98 gestart, 91 beëindigd	129 nieuwe, 102 beëindigd	
Outreachinge begeleiding	Heel Zeeland	Intramuraal en Ambulante	63 trajecten	62 trajecten	
Maatwerk begeleiding	Heel Zeeland	Ambulant	167 gezinnen = 183 trajecten	127 gezinnen = 189 trajecten	
Totaal			621	559	

Tabel 13. Ontwikkeling financiën MO-Begeleiding

Voorziening	Locatie	Type	Financiën 2017	Financiën 2018	Financiën 2019
Begeleiding Het Witte Huis	Vlissingen	Intramuraal en ambulante	307.899	317.136	388.245
Begeleiding Sociale Pensioens	Goes, Middelburg, Oostburg, Hulst	Ambulant	604.537	622.673	519.568
Preventie dakloosheid	Emergis, heel Zeeland	ambulante	194.638	200.477	206.692
Outreachinge begeleiding	Heel Zeeland, vanuit Goes	Intramuraal en ambulante	267.7225	273.906	280.753
Maatwerk Begeleiding	Heel Zeeland	Ambulant	745.306	538.459	551.920

Tabel 14 aantal unieke klanten Verslavingszorg

Voorziening	Locatie	Type	Aantal unieke cliënten 2016	Aantal unieke cliënten 2017	Aantal unieke cliënten 2018
Basisvoorziening	Vlissingen	Ambulant vanuit de opvang	62	67	Nog niet beschikbaar: pas in juni
Sociaal Casemanagement	Heel Zeeland	ambulant	45	31	
Basispakket preventie	Heel Zeeland	Preventie op maat (gemeenten/regio's)	Aantallen bekend in de regio's/gemeenten (geen centrale cijfers beschikbaar)		

Tabel 15 Ontwikkeling financiën verslavingszorg

Voorziening	Locatie	Type	Financiën 2017	Financiën 2018	Financiën 2019
Verslavingszorg (basis en Sociaal Casemanagement)	Vlissingen en heel Zeeland	Daginloop en ambulant	793.315	791.379	816.283
Basispakket Preventie	Heel Zeeland	Preventie po maat (gemeenten/regio's)	188.768	198.572	204.727
DIMS	opstartfase		nvt	nvt	33.407

Convenant Landelijke Toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang

De commissie Zorg Jeugd en Onderwijs van de VNG is op 14 februari 2019 akkoord gegaan met het maken van afspraken tussen alle gemeenten over de manier waarop zij samen verantwoordelijkheid voor de landelijke toegankelijkheid van maatschappelijke opvang nemen, via dit door de VNG in overleg met gemeenten opgestelde convenant

Gemeenten die het convenant hebben ondertekend verplichten zich daarmee om de model-beleidsregels uit het convenant in hun eigen beleid te incorporeren en te laten vaststellen.

Door het ondertekenen van deze tekst verklaren de colleges van alle gemeenten akkoord te zijn met het volgende:

De colleges van de gemeenten zijn, overwegende dat de Wmo bepaalt dat de maatschappelijke opvang in Nederland toegankelijk is voor een ieder die zich genoodzaakt ziet daarop een beroep te doen, van mening

- dat zij ieder verantwoordelijk zijn voor het beleid in hun gemeente;
- dat alle gemeenten er gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn dat deze wettelijke landelijke toegankelijkheid voor de maatschappelijke opvang in Nederland is gewaarborgd;
- dat het onwenselijk is dat inwoners die zijn aangewezen op maatschappelijke opvang worden afgewezen voor toegang tot eerste opvang in een gemeente, zonder dat duidelijk is in welke gemeente zij wél aanspraak op toegang kunnen maken.

De colleges van de gemeenten spreken af dat zij voor de uitvoering van de landelijke toegankelijkheid de volgende model-beleidsregels willen hanteren:

Model- Beleidsregels inzake de toepassing van de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang voor ingezetenen van Nederland¹

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregels en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder

- a. college: college van burgemeester en wethouders van [naam gemeente] of [het college van de centrumgemeente [naam centrumgemeente], namens het college van burgemeester en wethouders van [naam gemeente] of [het dagelijks bestuur van [naam regionaal samenwerkingsverband van gemeenten bestaand uit de gemeenten [namen gemeenten] welke gezamenlijk zorgdragen voor maatschappelijke opvang].
- b. regio: een regionaal samenwerkingsverband van gemeenten welke gezamenlijk zorgdragen voor maatschappelijke opvang in de betreffende regio.
- c. maatschappelijke opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving, niet zijnde personen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld;
- d. melding: melding aan het college als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
- e. sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;
- f. wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
- g. woonplaats: de gemeente waarvan de cliënt het jaar voorafgaand aan de melding hoofdzakelijk is ingeschreven als ingezetene in de zin van de Wet basisregistratie personen.

Alle andere begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die hierboven niet nader zijn omschreven hebben dezelfde betekenis als in de wet, de Algemene wet bestuursrecht, alsmede andere wet- en regelgeving.

Artikel 2. Melding en (eerste) opvang

1. Een behoefte aan maatschappelijke opvang kan door of namens een cliënt bij het college worden gemeld.
2. In die situaties waarin terstond maatschappelijke opvang noodzakelijk is, beslist het college onverwijld tot verstrekking van een voorziening maatschappelijke opvang in afwachting van de uitkomst van het in artikel

¹ Het is juridisch gezien niet mogelijk om landelijk gemeentelijke (beleids-)regels vast te stellen. Vandaar dat hier de term model-beleidsregels wordt gehanteerd. Landelijke toegankelijkheid vereist echter wel afspraken waar alle gemeenten zich aan houden. Dit wordt geregeld doordat alle gemeenten het convenant ondertekenen, de regels uit dit model overnemen in de gemeentelijke regelgeving en implementeren.

3 bedoelde onderzoek en de aanvraag van de cliënt.

3. Indien het college niet onverwijld maatschappelijke opvang kan bieden waar dit wel terstond noodzakelijk is, treft het college maatregelen om onverwijld op een andere wijze of in een andere gemeente of regio tijdig te voorzien in de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke opvang.

Artikel 3. Onderzoek

1. Het college vergewist zich met de cliënt wat de woonplaats was van de cliënt voor het ontstaan van dakloosheid.
2. Indien het college vaststelt dat de cliënt, voor het ontstaan van dakloosheid, woonachtig was in een bepaalde gemeente of regio, niet zijnde de [naam gemeente en/of naam regio] en hierover overeenstemming heeft met de bepaalde gemeente of regio kan het college de uitvoering van het onderzoek overlaten aan de bepaalde gemeente of regio, waarbij bij overdracht van eventuele informatie artikel 4 lid 4 van toepassing is.
3. Indien het college de woonplaats van de cliënt voor het ontstaan van dakloosheid niet vaststelt of kan vaststellen, dan wel de uitvoering van het onderzoek niet wenst te laten uitvoeren door de gemeente of regio zoals bedoeld in lid 2 voert het college het onderzoek uit. Dit geldt ook indien het college niet tot overeenstemming komt met de in lid 2 bedoelde gemeente of regio.
4. Indien het college het onderzoek zelf uitvoert, kan zij de in lid 2 bedoelde gemeente of regio verzoeken om informatie ten behoeve van het onderzoek aan te leveren.
5. Het college onderzoekt in welke gemeente of regio een traject in de maatschappelijke opvang de grootste kans van slagen heeft, dat wil zeggen het meeste kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt.
6. Het college betreft bij dit onderzoek in elk geval de wens van de cliënt. Verder dient het college ook in elk geval bij het onderzoek te betrekken:
 - a. of er factoren zijn in een gemeente of regio die de kans van slagen van een traject naar verwachting vergroten, zoals een sociaal netwerk welke een positieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt, en/of bestaand werk en/of dagbesteding en/of onderwijs van de cliënt en/of lopende hulpverlenings- of ondersteuningstrajecten.
 - b. of er factoren zijn in een gemeente of regio die de kans van slagen van een traject naar verwachting verkleinen, zoals een sociaal netwerk welke een negatieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt en/of actuele criminele activiteiten van de cliënt en/of maatregelen die opgelegd zijn aan de cliënt.
7. Indien, gedurende het onderzoek, blijkt dat een traject in de maatschappelijke opvang mogelijk of waarschijnlijk in een andere gemeente of regio de grootste kans van slagen heeft, dan betreft het college deze gemeente bij het onderzoek.
8. Het onderzoek, zoals bedoeld in lid 3, wordt zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen 2 weken uitgevoerd, tenzij er redenen zijn, buiten de invloed van het college, die dit onmogelijk maken.
9. De uitkomsten van het onderzoek worden vastgelegd in een onderzoeksverslag.
10. Indien het college, conform lid 2, de uitvoering van het onderzoek overgedragen heeft aan een bepaalde gemeente of regio, dan vergewist het college zich van de uitkomsten van het onderzoek.

Artikel 4. Overdracht van cliënt en cliëntgegevens

1. Indien het college, op grond van het in artikel 3 lid 5 bedoelde onderzoek, van oordeel is dat de kans van slagen van een traject groter is in een andere gemeente of regio, dan neemt het college - in overleg met de cliënt - contact op met die andere gemeente of regio.
2. Deelt de andere gemeente of regio het oordeel van het college, zoals bedoeld in lid 1, dan vindt de overdracht van de cliëntgegevens én de cliënt onverwijld plaats. Dit tenzij met de andere gemeente of regio wordt overeengekomen dat het bijdraagt aan de kans van slagen van een traject, dat deze overdracht later plaatsvindt.
3. Tot aan het moment van daadwerkelijke overdracht van de cliënt blijft het college maatschappelijke opvang bieden, dan wel blijft het college andere maatregelen treffen om op een andere wijze te voorzien in de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke opvang.
4. Het college draagt bij de overdracht alle noodzakelijke informatie over de cliënt, waaronder het onderzoeksverslag, over aan de andere gemeente of regio, in overleg met de cliënt.
5. Het college maakt met de andere gemeente of regio en de cliënt voorts concrete afspraken over:
 - de datum van overdracht;
 - welke aanbieder de cliënt maatschappelijke opvang, dan wel andere ondersteuning die in de behoefte

- van de cliënt aan maatschappelijke opvang voorziet, zal bieden in de andere gemeente of regio;
 - hoe het vervoer van de cliënt en eventuele reisbegeleiding plaatsvindt.
- 6 Indien de cliënt weigert medewerking te verlenen aan de in lid 2 bedoelde overdracht, kan het college overgaan tot weigering van de aanvraag tot een voorziening maatschappelijke opvang.

Artikel 5. Verschil van mening tussen gemeenten

1. Bij verschil van mening tussen het college en de andere gemeente of regio over de vraag welke gemeente of regio verantwoordelijk is voor het bieden van maatschappelijke opvang aan de cliënt spant het college zich maximaal in om tot een oplossing te komen.
2. Indien het college én de andere gemeente of regio niet tot een oplossing komen, kan het college het geschil voorleggen aan de commissie geschillen landelijke toegankelijkheid.
3. In afwachting van het oordeel van de in het tweede lid genoemde commissie blijft het college een voorziening maatschappelijke opvang bieden, dan wel op andere wijze voorzien in de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke opvang.
4. Het college volgt in het geschil het oordeel van de in het tweede lid genoemde commissie.

Artikel 6. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op [datum].
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang [naam gemeente of regio].

Aldus ondertekend door de wethouder,

met instemming van het College van Burgemeester en Wethouders

Plaats

Datum

Naam wethouder

Bijlage 1. Toelichting op de model-beleidsregels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang

Inleiding

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) zijn ook de voorzieningen voor maatschappelijke opvang² opgenomen.

De maatschappelijke opvang is 'landelijk toegankelijk'. Dat betekent dat een ingezetene van Nederland in aanmerking komt voor een voorziening maatschappelijke opvang (in eerste instantie) te verstrekken door het college van de gemeente tot welke hij zich wendt, indien hij de thuissituatie heeft verlaten en niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.³ Op deze manier wordt de veiligheid geborgd voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Aanvankelijk werd de landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang onder de Wmo 2015 uitgevoerd op basis van een convenant en handreiking inclusief modelbeleidsregels uit 2014. Uit 4 herhaalde onderzoeken naar de landelijke toegankelijkheid o.a. in 2017 is gebleken dat deze afspraken onjuistheden bevatten, waaronder het hanteren van regiobinding als criterium bij de toegang. Om die reden zijn in 2018 zijn nieuwe model-beleidsregels ontwikkeld en uitgebreid met een werkinstructie en een stroomdiagram.

De nieuwe model-beleidsregels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang zijn juridisch getoetst bij en door gemeenten en adequaat bevonden. Bij het vormgeven van de (model)-beleidsregels is getracht zo dicht mogelijk te blijven bij de gehanteerde begrippen van de Wmo 2015 zelf, de modelverordening Wmo (van de VNG) en de hierboven beschreven werkwijze. In deze beleidsregels legt het college vast op welke wijze de gemeente (of de centrumgemeente of een andere rechtspersoon gemandateerd door de gemeente) omgaat met de bevoegdheid van de landelijke toegankelijkheid voor maatschappelijke opvang. Beleidsregels moeten als zodanig worden vastgesteld en bekendgemaakt door de gemeente (artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht).

De VNG commissie is op 14 februari 2019 akkoord gegaan met het convenant inclusief de nieuwe model-beleidsregels om een gezamenlijke, eenduidige en concrete uitvoering en toepassing van deze 'landelijke toegankelijkheid' van de maatschappelijke opvang te bewerkstelligen binnen de kaders van de Wmo 2015.

In de Wmo 2015 is de opdracht aan gemeenten verwoord om zorg te dragen voor de maatschappelijke ondersteuning⁴ (waaronder maatschappelijke opvang)⁵. Volgens de Wmo 2015 is elke gemeente, tot welke een ingezetene van Nederland zich wendt, verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang.⁶ Dit indien de cliënt de thuissituatie heeft verlaten, en niet in staat is zich op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te handhaven in de samenleving.⁷

Vanuit het oogpunt van doeltreffendheid en doelmatigheid⁸, maar ook omdat de rijksmiddelen voor maatschappelijke opvang tot in elk geval 1-1-2021 zijn belegd bij de zogenaamde centrumgemeenten wordt in de praktijk regionaal uitvoering gegeven aan het zorgdragen voor de maatschappelijke opvang, waaronder veelal de toegang daartoe.⁹

In een aantal regio's heeft dat geleid tot het mandateren van o.a. de toegang tot de maatschappelijke opvang aan de centrumgemeente of een regionaal toegangsorgaan. Door in de model-beleidsregels telkens te spreken van gemeente (of het regionale samenwerkingsverband van gemeenten welke zorgdraagt voor

² Maatschappelijke opvang betreft "onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten (...) en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving." (artikel 1.1.1 Wmo 2015).

³ "Een ingezetene van Nederland komt overeenkomstig de bepalingen van deze wet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening, bestaande uit (...) c. opvang, te verstrekken door het college van de gemeente tot welke hij zich wendt, indien hij de thuissituatie heeft verlaten (...)" (artikel 1.2.1 lid b,c Wmo 2015).

⁴ "Het gemeentebestuur draagt zorg voor de maatschappelijke ondersteuning." (artikel 2.1.1 lid 1 Wmo 2015).

⁵ "Maatschappelijke ondersteuning: (...) bieden van (...) opvang" (artikel 1.1.1 lid 1 Wmo 2015).

⁶ In spoedeisende gevallen, daaronder begrepen de gevallen waarin terstond opvang noodzakelijk is, (...), beslist het college na een melding als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid [Wmo 2015] onverwijld tot verstrekking van een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2 en de aanvraag van de cliënt.

⁷ "Een ingezetene van Nederland komt overeenkomstig de bepalingen van deze wet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening, bestaande uit (...) c. opvang, te verstrekken door het college van de gemeente tot welke hij zich wendt, indien hij de thuissituatie heeft verlaten (...)" (artikel 1.2.1 lid b,c Wmo 2015).

⁸ "De colleges werken met elkaar samen, indien dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet aangewezen is." (artikel 2.6.1 Wmo 2015).

⁹ Op dit moment betreft dat regionale samenwerkingsverbanden waarbij een veelal grotere gemeente in een regio als centrumgemeente door de rijksoverheid is aangewezen.

maatschappelijke opvang) wordt het wettelijk uitgangspunt (elke gemeente verantwoordelijk) verbonden met de regionale praktijk en uitvoering en ontstaat er ruimte voor een adequate toepassing. De model-beleidsregels belemmeren de voortzetting van deze praktijk dan ook niet.

Dit laat onverlet dat elke gemeente (al dan niet in samenwerking met andere gemeenten in de betreffende regio) ook in de praktijk er zorg voor draagt dat dakloosheid zo veel mogelijk wordt voorkomen. Elke gemeente heeft immers de verantwoordelijkheid om inwoners die dat nodig hebben uit de eigen gemeente te ondersteunen en hulp te bieden bij het op eigen kracht handhaven in de samenleving.

In de model-beleidsregels gaat het over hoe te handelen nadat een cliënt zich wendt tot een gemeente (dan wel een regionaal samenwerkingsverband van gemeenten welke zorgdraagt voor maatschappelijke opvang) voor maatschappelijke opvang. De model-beleidsregels beschrijven de gewenste stappen van gemeenten (dan wel samenwerkingsverbanden van gemeenten welke zorgdragen voor maatschappelijke opvang) bij het toepassen van landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang. Deze werkwijze is vervolgens schematisch weergegeven in een stroomschema (bijlage III).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

De in de Wmo 2015 opgenomen definities, processen en termijnen zijn kader stellend voor de uitvoering van de landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang. Deze definities, processen en termijnen zijn in deze toelichting en de model-beleidsregels niet herhaald, tenzij het voor de leesbaarheid en helderheid van belang werd geacht. Door eerst maatschappelijke opvang te bieden, en dan te kijken naar *'waar de meeste kans van slagen is op een succesvol traject'* voldoet de werkwijze aan de wettelijke kaders. Het gaat hier over de landelijke toegankelijkheid van 'maatschappelijke opvang', zoals in de Wmo 2015 gedefinieerd. Dit laat overigens wel de ruimte aan gemeenten om op andere wijze te voorzien in de behoefte van de cliënt aan onderdak en begeleiding.

Beoogd is met de model-beleidsregels en bijlagen enerzijds concrete handvatten en anderzijds de gewenste ruimte voor 'maatwerk' in de uitvoering te bieden, zoals ook bedoeld in de Wmo 2015. De bruikbaarheid is door een uitvoeringstoets gewaarborgd.

Artikel 2. Melding en (eerste) opvang

Alle gemeenten dragen er (al dan niet in samenwerking met andere gemeenten in de betreffende regio) zorg voor dat personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving, zich kunnen melden bij de gemeente voor maatschappelijke opvang. De melding kan worden gedaan door of namens de cliënt.

De gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband van gemeenten welke zorgdraagt voor maatschappelijke opvang) tot welke iemand zich heeft gewend voor maatschappelijke opvang is in eerste instantie verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang. Gemeenten (dan wel het regionaal samenwerkingsverband van gemeenten welke zorgdragen voor maatschappelijke opvang) bieden altijd maatschappelijke opvang als het gaat om personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Maatschappelijke opvang wordt in elk geval geboden in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Daarbij is het van belang dat er voldoende maatschappelijke opvang in de gemeente (dan wel binnen de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) beschikbaar is, dusdanig dat de maatschappelijke opvang direct kan worden geboden.

Tegelijk is de praktijk in een aantal gemeenten (dan wel regio's maatschappelijke opvang) dat er een situatie kan ontstaan dat maatschappelijke opvang tijdelijk niet kan worden geboden. Als er door omstandigheden tijdelijk geen plaats in de maatschappelijke opvang kan worden geboden, zoekt de gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband waar de gemeente onderdeel van uitmaakt en dat zorgdraagt voor maatschappelijke opvang) tot welke de cliënt zich heeft gewend samen met de cliënt direct een tijdelijk passend alternatief, dusdanig dat de cliënt in elk geval direct (tijdelijk) onderdak en begeleiding wordt geboden in de betreffende gemeente (of in de regio waar de gemeente onderdeel van uitmaakt en die zorgdraagt voor maatschappelijke opvang).

De verantwoordelijkheid voor het bieden van maatschappelijke opvang hoeft niet altijd te betekenen dat

in de betreffende gemeente (of in de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) *zelf* deze maatschappelijke opvang wordt geboden. De maatschappelijke opvang kan ook worden geboden in een gemeente waarmee de betreffende gemeente regionaal samenwerkt in het kader van maatschappelijke opvang, dan wel kan door de betreffende gemeente (of door het regionaal samenwerkingsverband maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) tijdelijk in een andere regio beschikbaar worden gesteld. Ook kan een alternatief voor maatschappelijke opvang worden geboden, maar in elk geval dusdanig dat wordt voorzien in de geconstateerde ondersteuningsbehoefte aan onderdak en begeleiding. Dit kan dus ook een alternatief zijn welke meer aansluit bij de geconstateerde ondersteuningsbehoefte. N.B. Het gaat in deze fase om de begeleiding tijdens de onderzoeksperiode.

Ook kan de gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband waartoe de gemeente behoort en welke maatschappelijke opvang biedt), waartoe iemand zich heeft gewend erin slagen direct (dezelfde dag) tot overdracht van de cliënt te komen naar een andere gemeente of regio, waardoor maatschappelijke opvang kan worden geboden in die andere gemeente of regio.

Artikel 3. Onderzoek

De gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband waartoe de gemeente behoort en welke zorgdraagt voor maatschappelijke opvang), waartoe de cliënt zich heeft gewend, gaat vervolgens eerst met de cliënt na wat de woonplaats was van de cliënt voor het ontstaan van dakloosheid. De woonplaats is hierbij de gemeente waar de cliënt het jaar voorafgaand aan de melding hoofdzakelijk is ingeschreven als ingezetene in de zin van de Wet basisregistratie personen. Ingeval de woonplaats niet op grond van de onderdelen wet basisregistratie personen kan worden vastgesteld wordt de plaats van het werkelijke verblijf van de cliënt op het moment van de melding gehanteerd als 'woonplaats'.

Indien wordt vastgesteld wat de woonplaats was van de cliënt vóór het ontstaan van dakloosheid, wordt *de uitvoering van het onderzoek* in beginsel overgedragen aan deze gemeente van herkomst (dan wel het regionaal samenwerkingsverband maatschappelijke opvang waartoe de gemeente van herkomst behoort). In beginsel mag van de gemeente van herkomst verwacht worden dat zij hiertoe bereid en in staat is.

Indien de woonplaats niet vastgesteld kan worden of er geen overeenstemming is met de gemeente van herkomst voert de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) tot welke de cliënt zich heeft gewend, het onderzoek zelf uit. Dit is ook het geval indien de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) tot welke de cliënt zich heeft gewend het onderzoek niet wenst over te dragen aan de gemeente van herkomst.

Indien de gemeente tot welke de cliënt zich heeft gewend het onderzoek zelf uitvoert, kan zij de gemeente waar de cliënt woonachtig was voor het ontstaan van dakloosheid verzoeken om informatie ten behoeve van het onderzoek aan te leveren. Dat kan bijv. op basis van de in bijlage II opgenomen onderzoeksvragen. In het belang van een voorspoedig onderzoek mag van de betreffende gemeente verwacht worden dat zij zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen de onderzoeksperiode van 2 weken antwoorden geeft op de gestelde vragen.

De gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) die het onderzoek uitvoert onderzoekt vervolgens met de cliënt in welke gemeente (dan wel in welke regio) een traject in de maatschappelijke opvang *de grootste kans van slagen* heeft, dat wil zeggen in beginsel het meeste kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt. Bij het onderzoek betreft de gemeente (dan wel het regionaal samenwerkingsverband maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) in elk geval de wens van de cliënt. Ook andere factoren die de kans van slagen van een traject naar verwachting vergroten, zoals een sociaal netwerk welke een positieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt, bestaand werk en/of dagbesteding en/of onderwijs van de cliënt en lopende hulpverlenings- of ondersteuningstrajecten dienen daarbij betrokken te worden. Overigens hoeft het feit dat de cliënt werk, dagbesteding of onderwijs heeft in een bepaalde gemeente (of regio) geen reden te zijn om ook opgevangen te worden in de betreffende gemeente (of regio). Ook hierbij kan reistijd redelijk en acceptabel zijn. Ook dient in het onderzoek te worden betrokken of er factoren zijn in een gemeente (of regio) die de kans van slagen van een traject naar verwachting verkleinen, zoals een sociaal netwerk welke een negatieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt en/of actuele criminele activiteiten en/of justitiële maatregelen die opgelegd zijn aan de cliënt. De onderzoeksvragen die in het onderzoek gesteld kunnen worden zijn concreet uitgewerkt in bijlage 3.

In het belang van de cliënt dient het onderzoek zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen 2 weken uitgevoerd te worden. Dit is ook van belang voor de gemeente (dan wel voor de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort), welke gedurende het onderzoek de cliënt maatschappelijke opvang biedt. Er kunnen redenen zijn waardoor het onderzoek niet afgerond kan worden binnen 2 weken.

Indien er – gedurende het onderzoek – een gemeente (dan wel een regio) naar voren komt waarbij een traject in de maatschappelijke opvang mogelijk of waarschijnlijk de grootste kans van slagen heeft, dan wordt deze gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe deze gemeente behoort), betrokken bij het onderzoek. De verantwoordelijkheid voor het onderzoek blijft echter bij de gemeente (dan wel bij de regio maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort), welke het onderzoek uitvoert. De uitkomsten van het onderzoek worden, door de gemeente (dan wel door het regionaal samenwerkingsverband maatschappelijke opvang waartoe de gemeente behoort) welke het onderzoek uitvoert vastgelegd in een onderzoeksverslag, zoals de Wmo 2015 ook voorschrijft. Dit onderzoeksverslag kan overigens bondig zijn om administratieve lasten zo veel als mogelijk te voorkomen.

Artikel 4. Overdracht van cliënt en cliëntgegevens

Indien de kans van slagen van een traject groter wordt geacht in een andere gemeente (dan wel in een regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort), neemt de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort), welke het onderzoek uitvoert, contact op met die andere gemeente.¹⁰ Dit in overleg met de cliënt, wat niet hoeft te betekenen dat er overeenstemming is met de cliënt.

Deelt de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) waar de kans van slagen van een traject het grootst wordt geacht deze conclusie, dan stelt deze gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waar die gemeente bij hoort) direct maatschappelijke opvang beschikbaar, zodat 'warme' overdracht tussen de betrokken gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe de gemeenten behoren) ook snel kan plaatsvinden. Uitstel van deze overdracht is alleen mogelijk indien de gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe de gemeenten behoren) overeen-komen dat het bijdraagt aan de kans van slagen van een traject, dat deze overdracht later plaatsvindt.

Ook voor de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) waar de kans van slagen van een traject het grootst wordt geacht betekent de verantwoordelijkheid voor het bieden van maatschappelijke opvang niet noodzakelijk dat in de betreffende gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) zelf de maatschappelijke opvang wordt geboden. De maatschappelijke opvang kan eventueel ook door de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) waar de kans van slagen van een traject het grootst wordt geacht tijdelijk in een andere regio beschikbaar worden gesteld. Ook kan een alternatief voor maatschappelijke opvang worden aangeboden, maar in elk geval dusdanig dat wordt voorzien in de geconstateerde ondersteuningsbehoefte van onderdak en begeleiding van de cliënt.

Tot aan het moment dat de overdracht van de cliënt is gerealiseerd blijft de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) tot welke de cliënt zich oorspronkelijk heeft gewend verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang, dan wel blijft die gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) verantwoordelijk maatregelen te treffen om op een andere wijze te voorzien in de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke opvang.

Bij de 'warme' overdracht wordt alle noodzakelijke informatie over de cliënt overgedragen tussen de gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren), waaronder het onderzoeksverslag. Dit uiteraard binnen de wet- en regelgeving inzake persoonsgegevens en in overleg met de cliënt. De wijze waarop de overdracht plaatsvindt is vormvrij.

Ook worden er tussen de gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) concrete afspraken gemaakt over de datum van overdracht, welke aanbieder zal voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en hoe het vervoer van de cliënt en eventuele reisbegeleiding plaatsvindt. Dit zodat er, vóór de overdracht, zekerheid is over de wijze waarop in de andere gemeente of

¹⁰ Om dit te faciliteren heeft de VNG een lijst met contactpersonen landelijke toegankelijkheid per centrumgemeente. Er wordt onderzocht hoe deze informatie beter ontsloten kan worden ten behoeve van bereikbaarheid buiten kantooruren.

regio tegemoet gekomen zal worden aan de ondersteuningsbehoefte van de cliënt. 'Warme' overdracht vindt plaats dusdanig dat de cliënt zo min mogelijk hinder ondervindt hiervan.

Verder is belangrijk te onderkennen dat de gemeenten (dan wel regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) personen zonder vaste woon- of verblijfplaats kunnen inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP) op een zogenaamd 'briefadres'. De gemeente dient in die situatie afspraken te maken met een 'briefadresgever' (bijvoorbeeld een instelling voor maatschappelijke opvang) of kan zelf optreden als 'briefadresgever'.¹¹

Indien de cliënt weigert medewerking te verlenen aan de overdracht, kan de gemeente tot welke de cliënt zich heeft gewend (dan wel een toegangsorgaan welke het mandaat heeft om te beslissen over aanvragen voor maatschappelijke opvang van de betreffende gemeente) overgaan tot weigering van de aanvraag tot een voorziening maatschappelijke opvang met verwijzing naar de uitkomst van het onderzoek, waarin gemotiveerd kenbaar is gemaakt dat de kans op een succesvol traject groter in een andere gemeente of regio is. Ook kan de gemeente vervolgens het bieden van maatschappelijke opvang beëindigen. Desgewenst kan de cliënt in bezwaar (en daarna eventueel beroep) gaan tegen het besluit van de gemeente.

Artikel 5. Verschil van mening tussen gemeenten

Bij verschil van mening *tussen gemeenten* (dan wel tussen regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) proberen de gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) onderling tot een oplossing te komen. Als de gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) niet tot een oplossing komen, dan kan het geschil worden voorgelegd aan de commissie geschillen landelijke toegankelijkheid.¹²

In afwachting van het oordeel van de commissie wordt dan de maatschappelijke opvang voortgezet bij de gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeente behoort) waar maatschappelijke opvang in eerste instantie al werd geboden. Ook kan op andere wijze langer voorzien worden door die gemeente (dan wel de regio maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoort) in de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke opvang.

De bij het geschil betrokken gemeenten (dan wel de regio's maatschappelijke opvang waartoe die gemeenten behoren) volgen het oordeel van de commissie bij de te nemen gemeentelijke toekenningsbesluiten.

11. Nadere informatie is te vinden in de circulaire BRP en briefadres (zie <https://www.rvq.nl/documenten/circulaires/2016/11/01/circulaire-brp-en-briefadres>).

12. Voor de taak en werkwijze van de commissie landelijke toegankelijkheid beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt verwezen naar: <https://vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/beschermd-wonen-maatschappelijke-opvang-ggz/commissie-landelijke-toegankelijkheid-beschermd-wonen-en-maatschappelijke-opvang>

Bijlage 2: Onderzoeksvragen

De gemeente (of regio) die het onderzoek uitvoert, onderzoekt in welke gemeente (of regio) een traject in de maatschappelijke opvang *de grootste kans van slagen heeft, dat wil zeggen in beginsel het meeste kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt*. De volgende aspecten a t/m e dienen in elk geval daarbij aan de orde te komen. Daarbij is van belang dat de onderzoeksresultaten zo veel mogelijk gestaafd worden met feiten (waar mogelijk met schriftelijke bevestigingen) om tot een gemotiveerd besluit te komen.

a Wens van de cliënt

- Heeft de cliënt een wens waar (in welke gemeente of regio) hij opgevangen wil worden?
- Welke argumenten heeft de cliënt waarom een traject in de betreffende gemeente of regio van zijn of haar wens de grootste kans van slagen heeft, dat wil zeggen in beginsel het meeste kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt?

b Sociaal netwerk

- Wie behoren tot het sociale netwerk (zijnde personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt) en waar wonen zij?
- In welke mate is er sprake van een sociaal netwerk, welke een positieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt ("ondersteunend netwerk")? Waaruit bestaat de ondersteuning, nu en in de toekomst? Draagt een traject in een bepaalde gemeente of regio eraan bij dat deze invloed in belangrijke mate wordt benut?
- In welke mate is er sprake van een sociaal netwerk, welke een negatieve invloed heeft of kan hebben op de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt ("negatief netwerk")? Welke negatieve invloed heeft dit sociaal netwerk naar verwachting op de cliënt en in welke mate? Draagt een traject in een bepaalde gemeente of regio er naar verwachting aan bij dat deze invloed wordt voorkomen of in belangrijke mate wordt beperkt?

c Bestaand werk en/of dagbesteding en/of onderwijs

- Is er sprake van bestaand werk en/of dagbesteding en/of onderwijs in een bepaalde gemeente of regio?
- Zo ja, bij welke werkgever, aanbieder van dagbesteding of onderwijs is dit, en voor hoeveel dagen per week?
- Per welke datum is cliënt hiermee gestart, en per wanneer eindigt contract, opleiding etc.?
- In welke mate draagt dit werk/dagbesteding/onderwijs naar verwachting bij aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt en dient de continuïteit zoveel als mogelijk te worden gewaarborgd?

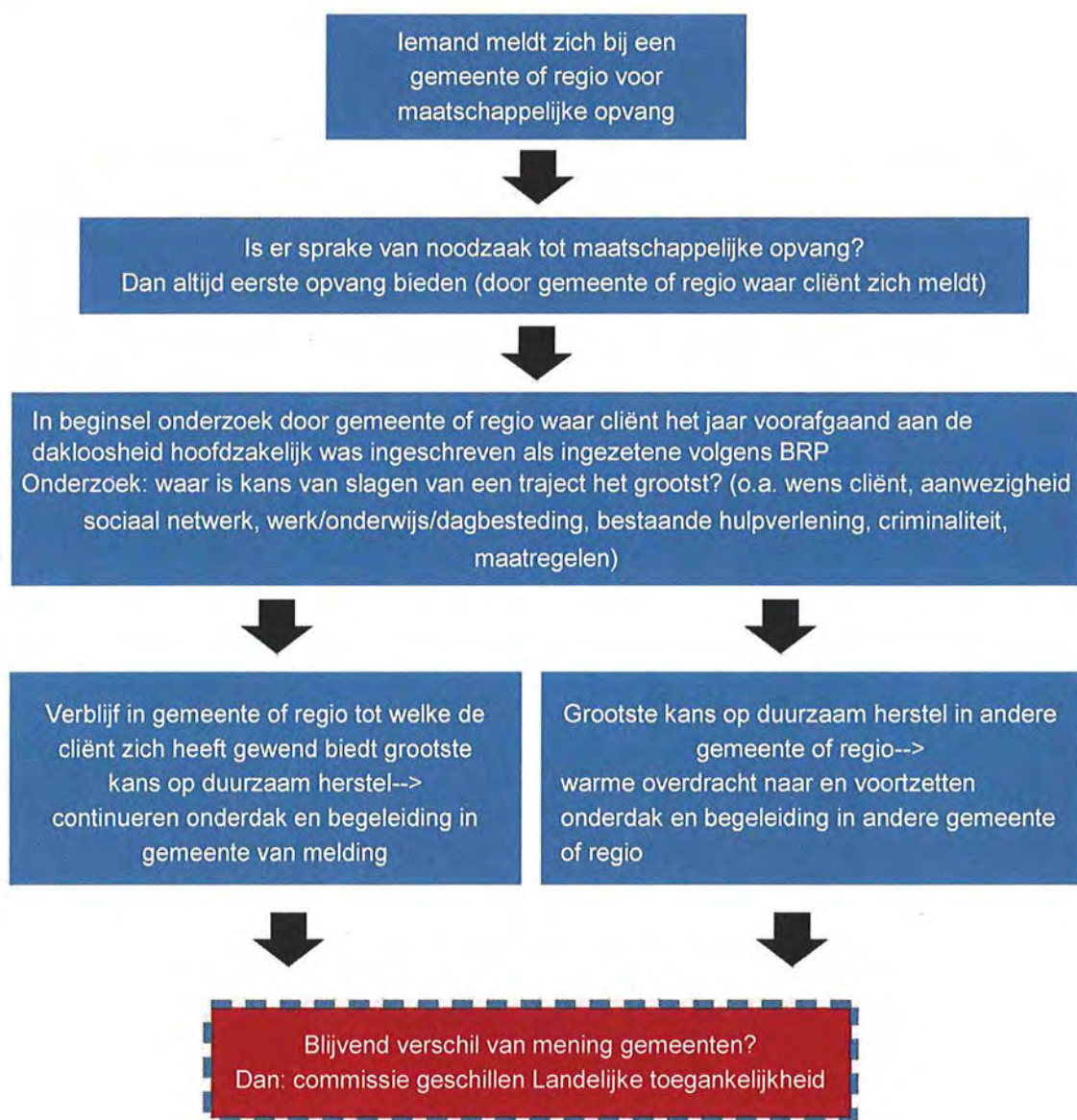
d Lopende hulpverlenings- of ondersteuningstrajecten

- Is er sprake van lopende hulpverlenings- of ondersteuningstrajecten?
- Zo ja welke? Wanneer zijn deze trajecten gestart, en met welke frequentie is er contact?
- Welke aanbieders of zorgverleners zijn daarbij betrokken?
- Indien het gemeentelijke ondersteuning of hulp betreft: welke gemeente heeft hiertoe een toekenningsbeschikking verleend?
- In welke mate draagt deze hulpverlening/ondersteuning naar verwachting bij aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt en dient de continuïteit zoveel als mogelijk te worden gewaarborgd?
- Wat is de visie van de huidige betrokken hulpverlening in welke gemeente een traject in de maatschappelijke opvang de grootste kans van slagen heeft, dat wil zeggen in beginsel het meeste kan bijdragen aan de zelfredzaamheid en participatie (en daarmee het duurzaam herstel) van de cliënt?

e Actuele criminele activiteiten en/of maatregelen

- Is er sprake van actuele politie- of justitiecontacten in die zin dat er recent sprake was of is van criminele activiteiten? In hoeverre kan dit aangetoond worden? Is cliënt bekend bij een Veiligheidshuis?
- Draagt een traject in een bepaalde gemeente of regio naar verwachting eraan bij dat criminele activiteiten worden voorkomen of in belangrijke mate wordt beperkt?
- Is er sprake van maatregelen die zijn opgelegd aan de cliënt (justitieel, zoals contact- of gebiedsverboden waarmee rekening gehouden moet worden)?

Bijlage 3 Stroomschema landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

februari 2019

vng.nl

10.2.e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Concept Reactie aan staatssecretaris Blokhuizen inzake opvang dak- en thuislozen.
Datum: donderdag 30 januari 2020 15:12:00
Bijlagen: [Kopie van Format dak- en thuislozen.xlsx](#)
[Bijlage urgente woonvormen.docx](#)
[2019-12-19 Zaanse Samenwerkingsovereenkomst incl. handtekeningen.pdf](#)
[Beleidsregels maatschappelijke opvang.pdf](#)

Van: [redacted] <[redacted]@Zaanstad.nl>
Verzonden: donderdag 30 januari 2020 13:43
Aan: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@zaanstad.nl>
Onderwerp: FW: Concept Reactie aan staatssecretaris Blokhuizen inzake opvang dak- en thuislozen.

Hierbij de opgave van de gemeente Zaanstad inzake de dak- en thuislozen in de regio Zaanstreek.
 De opgave is gebaseerd op een telling van het aantal dak- en thuislozen in de Zaanstreek.
 Ten aanzien van uw vragen over de afspraken met corporaties etc. verwijs ik u naar de overige bijlagen.

Met vriendelijke groet

[redacted]
 Afdeling Kennis
 Strategie en Netwerk
 Gemeente Zaanstad
 Tel. nr.: 06 [redacted]

-----disclaimer-----

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen. -----disclaimer-----

Format opgave dak- en thuislozen *)**Omvang doelgroep**

Geschatte aantal dak- en thuislozen in uw regio

Waarvan 18-27 jaar

Waarvan 28 jaar en ouder

Doelgroep en zorgbehoefte

Problematiek die leidt tot voornamelijk een huisvestingsvraag.

Behoeftte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met een lichte vorm van begeleiding.

Problematiek die leidt tot behoefte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met intensieve begeleiding of specifieke woonvorm.

Ernstige problematiek, zeer beperkte mate van zelfstandigheid die leidt tot behoefte aan beschermd wonen.

Heeft u beeld van de ontwikkeling binnen doelgroepen in de afgelopen jaren? Zo ja, kunt u kort toelichten welke ontwikkelingen u ziet?

Geschatte aantal

73 dak- en thuisloos, 80 personen hebben een briefadres maar het is niet bekend of zij dak- en thuisloos zijn.

Totaal: 153

Van de 153 personen zijn er 57 personen jonger dan 25 jaar

Van de 153 personen zijn er 16 personen ouder dan 55 jaar

Geschatte aantal

Financiële problematiek: 34 personen.

Psychiatrische problematiek: 32 personen. Verslaving: 21 personen.

Relationele problemen: 15 personen.

Huiselijk geweld: 11 personen, LVB: 10 personen. In aanraking met justitie: 18 personen.

Zie bijlage 1: Kamers met kansen (lichte vorm van begeleiding in een onzelfstandige woonruimte): 10.

Opvang voor dak- en thuisloze jongeren met middelzware tot zware problematiek: 10

Woonvorm voor chronisch verslaafde, overlastgevend inwoners met 24-uurs toezicht: 24

Bij de Maatschappelijke opvang wordt het volgende geconstateerd: er is de laatste jaren sprake van een toename van de economische (gescheiden of financiële problemen) daklozen. De aanmeldingen van vrouwen zijn de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven. De afgelopen 2 maanden is er sprake van toename van jongeren die dakloos raken. Veel daklozen zijn afkomstig uit Oostbloklanden.

Doelgroep en woonbehoefte

Behoeftte aan onzelfstandige woonruimten (kamers) voor zelfstandig wonen.

Behoeftte aan zelfstandige woonruimten voor zelfstandig wonen.

Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte (kamer)- begeleid wonen.

Behoeftte aan zelfstandig wonen in een geclusterde woovorm in een zelfstandige woonruimte.

Behoeftte aan plekken voor beschermd wonen (24-uurs verblijf).

Integraliteit**Geschatte aantal**

zie regel 8

- Woonvorm voor tienermoeders: 10

zie regel 10

Toelichting

Tekort aan woonruimten. Dit is vertaald in een woozorgopgave voor deze kwetsbare groepen (bijlage 1). De Maatschappelijke Opvang en de Beschermd wonen voorzieningen raken vol, de wachtlijst bij de maatschappelijke opvang is 10 - 15 personen. Gemeente, zorgaanbieders en corporaties willen werken aan de uitwerking van de visie om kwetsbare burgers zelfstandig "gespikkeld" in de stad te laten wonen en daarbij (afhankelijk van de zorgbehoefte) zogenaamde wooncirkels op te zetten, zodat de cliënten met de grootste zorgbehoefte het dichtst bij de zorgleverancier wonen. Door de stagnatie in de doorstroom naar zelfstandige woonruimten kan dit nog niet gerealiseerd worden.

Welke belemmeringen ervaren gemeenten bij het helpen van dak- en thuislozen aan een woonruimte (zo nodig met begeleiding)?

Welke afspraken zijn er in uw regio met woningcorporaties en andere verhuurders gemaakt over de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en de huisvesting van (ex-) dak- en thuislozen? Denk hierbij aan porestatieafspraken en/of contingentregeling.

Hoe ziet de integrale aanpak (op het terrein van financiële bestaanszekerheid, schulden, wonen, opleiding, toeleiding naar werk, zorg, begeleiding, onafhankelijke clientondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen) onder regie van gemeenten eruit? Stuur bijvoorbeeld uw laatste plan mee.

Met de woningcorporaties zijn zogenaamd prestatieafspraken gemaakt (zie bijlage 2), voor de kwetsbare groepen.

De gemeente heeft de uitvoering van de Wmo belegd bij wijkteams. Met de wijkteams zijn afspraken gemaakt over de integrale aanpak.

Huidige uitgaven

Wat zijn uw uitgaven aan maatschappelijke opvang in de jaren 2016-2019?

Uitgaven in euro's (x 1000)

2016	2017	2019	
		2018 (schatting)	
	1.898	1.895	1.964
Inclusief:	Inclusief:	Inclusief	
Zaanerf soci	Zaanerf soci	Zaanerf sociaal pension	
Steunende h	Steunende h	Steunende huisvesting	
Steunende h	Zaanerf amb	Zaanerf ambulant	
Zaanerf amb	Restart	Restart	
Restart	Fasehuis Træ	Fasehuis Transit,	
Fasehuis Træ	Overbruggin	Overbruggingswoning	
Overbruggingswoning		crisis	

*) Feitelijk dak- en thuislozen, gebaseerd op dak- en thuislozen telling
GGD Zaanstreek-Waterland

Bijgevoegd: Beleidsregels Landelijke toegankelijkheid Maatschappelijke opvang, *bijlage 3*

Bijlage: zeer urgente woonvormen uit Strategische planning woonzorgopgaven MAAK (Noord, Midden, Zuid).

Zeer urgent						
(uitbreiding) Opvang voor dak- en thuisloze jongeren met middelzware tot zware problematiek			10			10
Woonvorm voor chronisch verslaafde, overlastgevende inwoners met 24 uren toezicht		24				24
Vervangende huisvesting Kamers met kansen			10			10
Vervangende huisvesting Homez, woonvorm voor tienermoeders				10		10

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen
Datum: donderdag 6 februari 2020 17:28:28
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.jpg](#)
[Kopie van 20191203 format dak en thuisloosheid.xlsx](#)
[Regionale veranderagenda maatschappelijke opvang - beschermd wonen regio IJssel-Vecht en Noord-Veluwe 2016-2019.pdf](#)
[Doorontwikkeling De Herberg .pdf](#)
[concept toekomstvisie BW-MO voor BO 10-10-2019.docx](#)

Van: [redacted]@zwolle.nl>
Verzonden: donderdag 6 februari 2020 15:46
Aan: [redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Beste [redacted],

Hierbij het ingevulde format met betrekking tot de regio IJsselvecht retour.
 We hebben dit zo goed mogelijk proberen in te vullen. We hebben de vrijheid genomen om aanvullende informatie en opmerkingen toe te voegen, aangezien het format en de gestelde vragen niet helemaal aansluit bij onze registratiemethoden.
 Voor vragen over het ingevulde format, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

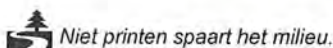
Conform uw verzoek ontvangt u hierbij tevens enkele bijlagen:

- De reeds vastgestelde regionale veranderagenda
- Een document irt de doorontwikkelingen op het gebied van de maatschappelijke opvang in onze regio.
- Onze concept toekomstvisie (NB nog niet vastgesteld, dus nog geen formele status)

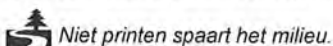

[redacted]
 Beleidsadviseur Sociaal Domein, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

Gemeente Zwolle, OWS
 Postadres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle
 Bezoekadres: Lübeckplein 2
 ☐ : 038-[redacted]
 @ : [redacted]@zwolle.nl

De gemeente Zwolle beschouwt e-mail als volwaardig communicatiemiddel. Dit betekent dat u erop mag vertrouwen dat de inhoud van dit bericht correct en compleet is.

De gemeente Zwolle beschouwt e-mail als volwaardig communicatiemiddel. Dit betekent dat u erop mag vertrouwen dat de inhoud van dit bericht correct en compleet is.

Van: [redacted] [mailto:]
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 8:14
CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]

Onderwerp: Oproep: regionale opgave dakloosheid in beeld brengen

Beste contactpersonen MO/BW,

Hierbij sturen wij jullie de brief 'Terugdringen van dakloosheid' die afgelopen vrijdag door het kabinet naar de Tweede Kamer is gestuurd. In deze brief beschrijft het kabinet de ambitie ten aanzien van dakloosheid en de stappen die de komende maanden worden gezet om tot een overkoepelend plan van aanpak te komen.

Tevens sturen wij jullie hierbij de brief die vandaag naar de wethouders van de centrumgemeenten BW/MO en de VNG zal worden gestuurd. Met deze brief reageert de staatssecretaris van VWS namens het Kabinet op de brandbrieven van de VNG en de wethouders van de G4. In de brief staat een **oproep aan alle centrumgemeenten om voor 1 februari de regionale opgave in beeld te brengen**, conform een recent door de Tweede Kamer aangenomen motie.

De staatssecretaris van VWS geeft daarnaast aan dat gemeenten die in 2020 al willen starten met aanvullende maatregelen om het aantal dak- en thuislozen in de regio terug te dringen, zich uiterlijk 15 december kunnen melden bij ondergetekenden. Op 17 december (10.00 – 12.00 uur) vindt een sessie plaats in Utrecht (La Vie Meeting Center, St Jacobsstraat 61) waarin we doorpraten over de te nemen stappen tot 1 februari 2020, waaronder het opstellen van een concreet plan van aanpak.

Mocht je vragen hebben n.a.v. deze mail, neem dan vooral contact met ons op!

Hartelijke groeten,

_____ en _____
Directie Maatschappelijke Ondersteuning (VWS)

De doorontwikkeling van De Herberg

In zowel het regionaal ambtelijk, alsmede het regionaal bestuurlijk overleg mo/bw is het komende knelpunt ten aanzien van de financiering van De Herberg besproken. De Herberg is de belangrijkste voorziening voor opvang van daklozen in regio IJssel-vecht.

De Herberg wordt nu nog bekostigd door subsidie van centrumgemeente Zwolle enerzijds en bijdragen van 9 regionale corporaties anderzijds. De financiële bijdragen van woningcorporaties zijn vastgelegd in 10 jaar lopende prestatieafspraken. Deze afspraken lopen af in 2019. De corporaties hebben al geruime tijd te kennen gegeven dat zij hun financiële bijdragen aan De Herberg, na afloop van de huidige prestatieafspraken, niet op het huidige niveau kunnen en mogen handhaven. De Woningwet 2015 dwingt corporaties namelijk om zich te richten op hun kerntaak; het bieden van huisvesting. Financiële bijdragen van corporaties aan overige activiteiten zijn, op grond van de Woningwet, niet meer toegestaan. Dit betekent concreet dat corporaties hun financiële bijdragen aan De Herberg vanaf 2020 zullen halveren, hetgeen een tekort op de begroting van De Herberg zal opleveren van ca. € 300.000.

Woningwet

De Woningwet 2015 schrijft voor dat corporaties zich primair dienen te beperken tot hun kerntaak; zorgen dat mensen met een laag inkomen goed en betaalbaar kunnen wonen. In de Woningwet worden diensten omschreven van algemeen economisch belang (daeb): sociale huurwoningen, bepaald maatschappelijk vastgoed en specifieke diensten voor de leefbaarheid. Het financieel bijdragen aan zorg (in welke vorm dan ook) is geen kerntaak van de corporaties.

Betrokken deskundigen hebben, desgevraagd, bij herhaling laten weten dat de beperkingen die de Woningwet aan corporaties oplegt een valide argument is voor het afbouwen van hun financiële bijdragen aan De Herberg.

Strikt genomen handelen de corporaties al vanaf 2015 in strijd met de voorschriften van de Woningwet. De betrokken corporaties hebben echter niet tussentijds de langlopende afspraken ten aanzien van De Herberg willen herzien. Nu deze afspraken echter ten einde lopen, ontkomen corporaties er niet aan om in de pas te gaan lopen met de bepalingen van de Woningwet.

De betrokken corporaties hebben aangegeven dat zij ook na 2019 betrokken willen blijven bij De Herberg en daarom willen zij ook voor de komende 4 jaar financieel bijdragen aan de huisvestingslasten van De Herberg.

Zowel corporaties als het RIBW GO verwachten van gemeenten dat zij een oplossing bieden voor het financieel knelpunt bij de begroting van De Herberg vanaf 2020.

Doorontwikkeling van maatschappelijke opvang/wat willen we bereiken

Al eerder is in het regionaal ambtelijk en bestuurlijk overleg geconstateerd dat het vraagstuk van De Herberg niet alleen een financieel knelpunt betreft, we hebben immers ook te maken met een regionale veranderagenda voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Daarnaast heeft het Rijk aangekondigd dat zij voornemens is om de taken en verantwoordelijkheden voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen door te decentraliseren naar alle gemeenten.

Het ligt dan ook niet voor de hand om ons te beperken tot het zoeken naar een oplossing van het financieel knelpunt van De Herberg.

Hoe de decentralisatie wordt vormgegeven in combinatie met de nieuwe verdeelmodellen, is nog niet bekend. Deze onzekere factor hoeft voor nu geen invloed te hebben op de doorontwikkeling van De Herberg. Ondanks deze onzekerheid zijn we het er allemaal over eens dat het streven naar de meest wenselijke vorm om de dakloosheid zoveel mogelijk te beperken moet worden voortgezet.

Vraagstelling

De vraag is hoe we maatschappelijke opvang anders kunnen organiseren, zodat het meer aansluit op de gewenste veranderingen en aansluit op de aangekondigde doordecentralisatie van maatschappelijke opvang.

Wij verwachten dat een regionale voorziening als De Herberg ook de komende jaren nodig zal blijven in regio IJssel-Vecht. De vraag is echter wel of één grote centrale opvangplek voor alle daklozen in regio IJssel-Vecht wenselijk is. De problematiek van daklozen is zeer divers, het aanbod van maatschappelijke opvang zou dit ook moeten zijn.

Wij zien mogelijkheden om de komende jaren in te zetten op meer differentiatie van het aanbod van maatschappelijke opvang, waarmee we recht doen aan onze regionale veranderagenda. Hierbij moet gedacht worden aan decentrale vormen van opvang, gecombineerd met een centrale opvang (i.c. De Herberg). Tevens moet hierbij de landelijke toegankelijkheid in acht worden genomen. Een inhoudelijke doorontwikkeling vergt tijd, de omslag naar meer differentiatie van het aanbod van maatschappelijke opvang is niet vandaag of morgen geregeld. Wij gaan uit van een periode van maximaal vier jaar om een omslag naar meer gedifferentieerd en regionaal aanbod te komen. De regiogemeenten hebben besloten om deze tijd te geven en stemmen in met enerzijds continuïteit van De Herberg vanaf 2020 te waarborgen en hiervoor additionele middelen beschikbaar te stellen en anderzijds in te zetten op inhoudelijke doorontwikkeling.

Kaders en doelstellingen

De kaders en doelstellingen dienen als “kapstok” van waaruit verder wordt ontwikkeld. Dit is de basisvisie en zijn de uitgangspunten waar op de keuzes worden gemaakt. Alle doelstellingen zijn gelegd aan “deze lat” zodat ook het groter perspectief en de samenhang met de andere werkvelden niet uit het oog wordt verloren.

Doelstelling maatschappelijke opvang algemeen

De algemene doelstelling van de maatschappelijke opvang is als volgt:

- Tijdelijk opvang en begeleiding bieden in een accommodatie van een instelling;
- De zelfredzaamheid en participatie van cliënt bevorderen, zodat hij/zij zich weer op eigen kracht kan handhaven in de samenleving;
- Verwaarlozing of maatschappelijke overlast voorkomen;
- Gevaar voor betrokkene of anderen af te wenden.

Doelstelling regionale veranderagenda maatschappelijke opvang en beschermd wonen 2016-2019

De visie en doelstelling vanuit de veranderagenda is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Als inwoners wel een andere beschermde woonomgeving nodig hebben, wordt toegewerkt naar een zo snel mogelijke terugkeer naar zelfstandig wonen. De ondersteuning is gericht op het

vergroten van de zelfredzaamheid op alle levensterreinen (o.a. financiën, dagbesteding/ werk, sociale relaties, lichamelijke en geestelijke gezondheid) en meer meedoen in de samenleving. Daardoor ontstaat een betere kwaliteit van leven en nemen de maatschappelijke kosten af.

De uitgangspunten zijn

1. Zo lang mogelijk zelfstandig wonen
2. Zo snel mogelijk weer zelfstandig wonen
3. Samenwerking in de keten

Meer concreet benoemen we daarbij de volgende veranderrichtingen:

- Van centrumgemeentelijke verantwoordelijkheid ...naar gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Van regionaal oplossen...naar vroegtijdig lokaal signaleren en oplossen.
- Van 2 voor 12... naar vroegtijdig betrokken.
- Van bestaand aanbod...naar passende ondersteuning naar behoefte.
- Van dagbesteding naar betekenisvolle werkzaamheden.
- Van onderbroken zorg en ondersteuning naar doorgaande zorg en ondersteuning.
- Van bestaan aanbod ...naar vernieuwend woonaanbod om versnelde door- en uitstroom te bevorderen.
- Van eenzijdige verantwoordelijkheid...naar gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Van perverse prikkels...naar heldere afspraken en beloning voor maatschappelijke resultaten!

Plan van aanpak

De doorontwikkeling van De Herberg concentreert zich op twee onderdelen:

- Voorkomen van (her) instroom
- Vergroten van succesvolle uitstroom

Een aantal vraagstukken en onderwerpen kunnen direct worden opgepakt zonder beleidswijzigingen of extra financiële middelen. Daarnaast is er ook een aantal vraagstukken en onderwerpen die meer tijd vragen en ingebed moeten worden in beleid.

Het risico bestaat dat beide processen elkaar belemmeren in uitvoering omdat in alle onderwerpen een samenhang is en niet los van elkaar kan worden gezien.

Toch wordt er bewust voor een tweesporen aanpak gekozen om actief te kunnen blijven handelen en daar waar al winst op kan worden behaald sneller kan worden uitgevoerd. Verder in het schrijven wordt er gesproken over spoor 1 (korte termijn) en spoor 2 (lange termijn). Tevens wordt ook preventie als onderdeel meegenomen.

Voordat een persoon dakloos wordt is er namelijk al een geruime periode sprake van problemen op verschillende leefgebieden. Deze personen (bankhoppers) maken eerst gebruik van hun sociale netwerk voor een tijdelijke verblijfplaats. Desondanks komt toch een aantal bankhoppers terecht bij De Herberg, bijvoorbeeld doordat de situatie verergerde, er de motivatie was om de situatie te veranderen, ze niet meer terecht konden bij familie of er de noodzaak was van het verkrijgen van een inschrijfadres en het verkrijgen van onderdak.

De vraag is wat er preventief kan worden ingezet om dit te voorkomen.

Korte termijn /Spoor 1

Door praktijkvoorbeelden en uit cijfers blijkt dat er situaties ontstaan die vraagtekens oproepen bij de huidige structuur en organisatie van De Herberg en de vormgeving van de dak-en thuislozen in de regio. Dit vraagt om een directe aanpak en kan op korte termijn worden gerealiseerd.

Opvallende zaken zijn:

- Verblijf van personen van buiten de regio binnen de maatschappelijke opvang (en dan met name De Herberg) komen zeer veelvuldig voor. In 2018 zelfs vaker dan het geval was onder de personen binnen de regio. In 222 gevallen van de 425 (208 unieke personen) ging het om een melding van een persoon afkomstig van buiten de regio of waarvan de herkomst nog onbekend is.

Het gebruik van de Zwolse maatschappelijke opvang door mensen van buiten de regio is al jarenlang fors, maar in 2018 was dus zowel het aantal meldingen als het aantal unieke personen van buiten de regio groter dan de aantallen van binnen de regio. Dit was voor het laatst zo in 2016.

Algemeen bekend in het land is dat Zwolle relatief veel plek heeft. Daarnaast speelt het motto 'Niemand op straat' de opvang en de Centrale Toegang soms parten. Het stelt zowel de maatschappelijke opvang als de Centrale Toegang soms voor andere wendingen dan vooraf gekozen in trajecten van mensen in de maatschappelijke opvang, bijvoorbeeld door politieke druk.

Één plaats bij De Herberg kost gemiddeld €79,- per persoon per nacht.

- Toename schorsingen
Opvallende zaken binnen de maatschappelijke opvang waren in 2018 het grote aantal schorsingen vanuit beschermd wonen en het gebrek aan plaatsen voor gezinnen. Ten aanzien van jongeren in de opvang valt op dat onder hen een aantal aan zeer complexe problematiek (combinatie van verslaving en beperkt verstandelijk niveau) lijdt waardoor doorplaatsing bemoeilijkt wordt.
- Het aantal meldingen van personen die vanuit het buitenland afkomstig zijn is met 46 fors hoger dan in 2017. Toen lag het aantal op 27. De verklaring hiervan kan in elk geval ten dele worden toegeschreven worden aan het vaker bieden van opvang aan personen uit Midden- en Oost-Europa indien zijn meewerken aan terugkeer. Daarnaast viel op dat meer dan voorgaande jaren ook inwoners van de Nederlandse Antillen een beroep op opvang deden.
- Opvallend waar het de meldingen van binnen de regio maar buiten Zwolle betreft, zijn de dalingen van aantallen uit Kampen (van 24 naar 16) en vooral Hardenberg (van 42 naar 10) ten opzichte van 2017. Een verklaring hiervoor is er (nog) niet.
- Het gemiddelde bezettingspercentage van De Herberg is 65% in 2018. (in het gemiddelde lag in 2017 op 64,10%). Dit betekent dat er altijd plaats is voor de dak-en thuislozen buiten de regio. De aanzuigende werking door het grote aanbod van dak-en thuislozen van buiten de regio. Er is een vermoeden dat er een verband is tussen het hoge aantal plaatsen in De Herberg en de toename van dak-en thuislozen buiten de regio. Het is algemeen bekend dat er in Zwolle "altijd" plaats is.

- De doorstroom van de maatschappelijk opvang tweede fase stagneert. Daardoor zijn er te weinig plaatsen beschikbaar en wijkt de zorgaanbieder uit naar vakantiewoningen of hotel.

Bovenstaande zaken kunnen opgelost worden door concrete afspraken te maken met alle partners die hierbij betrokken zijn en die hier invloed op kunnen uitoefenen.

Plan van aanpak korte termijn:

- Meer zicht krijgen op het aantal daklozen buiten de regio. Om hoeveel personen gaat het? Hoe lang verblijven ze in De Herberg? Waar stromen ze uit? Hoe kunnen we de instroom (met handhaving van landelijke toegankelijkheid) beter regisseren.
- Het is wenselijk dat schorsingen vanuit Beschermd Wonen ook binnen Beschermd Wonen worden opgelost. Het is voor de cliënt niet wenselijk om tijdens een time-out te verblijven in De Herberg. De Herberg is bedoeld voor een andere groep. De aanbieders bekijken onderling hoe zij de schorsingen onderling kunnen oplossen.
- De opvang van personen uit het Midden- en Oost Europa komen vooral rond de zomerperiode naar De Herberg. De vakantieparken in de regio, waar ze voornamelijk in verbleven, worden weer bezet door toeristen waardoor zij dakloos worden. Er is nog geen concrete oplossing bedacht om deze toestroom te doen stagneren.
- Er wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om de totale bezetting (het totaal aantal plaatsen in De Herberg te verlagen).

Lange termijn/spoor 2

In samenwerking met alle ketenpartners die betrokken zijn bij de nachtopvang van De Herberg is er nagedacht over de meest wenselijke situatie voor de dak- en thuislozen in Zwolle op lange termijn. Dit heeft geresulteerd in 9 doelen.

De negen doelen zijn:

1. De regio heeft kleinschalige nachtopvang met goede zorg.
2. Er is een zinvolle dagbesteding en 24 uren bereikbaarheid/opvang.
3. Iedere dakloze heeft een ondersteuningsplan.
4. Er is voldoende passende woonaanbod.
5. Er wordt integraal gewerkt bij achterstandsbetalingen.
6. Er is passende uitstroom op maat.
7. De woonvormen zijn kleinschalig.

Plan van aanpak langer termijn:

Per doel wordt de volgende vraag gesteld:

- Wat is de huidige situatie?
- Waarom wordt dit doel gesteld? Visie?
- Wat moet er veranderen om het doel te bereiken?
- Welke stappen moeten worden gezet om dit te realiseren?

- Welke partijen zijn binnen de regio hierbij betrokken
- Wat zijn de financiële consequenties

Preventie

Voordat een persoon dakloos wordt is er al een geruime periode sprake van problemen op verschillende leefgebieden. Deze personen (bankhoppers) maken eerst gebruik van hun sociale netwerk voor een tijdelijke verblijfplaats. Desondanks komt toch een aantal bankhoppers terecht bij De Herberg, bijvoorbeeld doordat de situatie verergerde, er de motivatie was om de situatie te veranderen, ze niet meer terecht konden bij familie of er de noodzaak was van het verkrijgen van een inschrijfadres en het verkrijgen van onderdak.

De vraag is wat er preventief kan worden ingezet om dit te voorkomen.

In februari van 2018 is er in opdracht van de gemeente Zwolle door GGD IJsselland een exploratief onderzoek uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de aard en meest geschikte aanpak van de problemen van een bankhopper. Er was weinig zicht op de grootte van de groep en er was onvoldoende inzicht in de aard van de problematiek.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om factoren te achterhalen die volgens (ex-)bankhoppers en professionals van invloed zijn of zijn geweest op:

- het thuisloos worden,
- het gebruik maken van het hulp- en ondersteuningsaanbod in de regio en
- het uiteindelijk (toch) bij de organisatie De Herberg terechtkomen

De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn:

- **Vereenvoudigen van het verkrijgen van een inschrijfadres**

Bankhoppers hebben geen inschrijfadres, waardoor ze geen uitkering, zorgverzekering en soms ook andere hulp niet kunnen aanvragen. Zodra dit wel geregeld is door een instantie komt er vooruitgang in de situatie van de bankhopper.

- **Eerder een uitzondering maken over de regels voor wat betreft de binding met de centrumgemeente**

Een aantal bankhoppers is vastgelopen doordat ze geen binding hadden met de centrumgemeente Zwolle. Hierdoor konden ze geen begeleiding, ondersteuning en/of opvang krijgen in Zwolle.

Vervolgens is later alsnog besloten om de bankhopper toe te laten tot de centrumgemeente.

- **Bekendheid en zichtbaarheid van mogelijke hulpinstanties vergroten bij bankhoppers**

De meeste bankhoppers weten niet bij welke hulpinstantie ze terecht kunnen voor begeleiding, ondersteuning en/of opvang.

- **Eerder verwijzen naar de juiste hulpinstanties (vooral vanuit de gemeente)**

De meeste bankhoppers zijn met de gemeente en andere instanties in contact geweest, maar hier worden ze meestal niet (direct) doorverwezen naar de hulpinstantie die ze mogelijk wel kunnen helpen.

- **Stap-voor-stap ondersteuning/begeleiding door één trajectbegeleider**

De bankhoppers geven aan stap-voor-stap hun problemen op te willen lossen.

- **Laagdrempeligheid vanuit de gemeente en hulpinstanties**

De bankhoppers ervaren een drempel bij gemeente en hulpinstanties en voelen zich (te) trots om hulp te vragen of uit schaamte voor de situatie.

- **Voorportaal' van De Herberg opdelen in twee delen**

Er heerst een negatief beeld onder de bankhoppers over De Herberg. Dit gaat vooral om het zogenaamde 'voorportaal'. Daar zitten mensen met verschillende achtergronden en problematiek, zoals verslaving en criminaliteit. Dit en de mogelijke negatieve invloed hiervan op hun eigen proces, is voor sommige bankhoppers een drempel om bij De Herberg aan te kloppen. Indien het voorportaal bijvoorbeeld wordt opgedeeld, kan worden voorkomen dat bankhoppers met bepaalde problematieken worden geconfronteerd.

Tevens is maatwerk van de kostendelingsnorm wenselijk.

Maatwerk kostendelingsnorm

Jongeren tot 21 jaar en studenten zijn uitgezonderd van de kostendelersnorm en dus niet meetellen als kostendeler. Wanneer het gaat om personen van 21 jaar en ouder, die tijdelijk inwonen bij een bijstandsgerechtigde, dan hoeft degene die tijdelijk inwoont niet mee te tellen voor de kostendelersnorm. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om mensen in een crisissituatie, daklozen of mensen die dakloos dreigen te raken. De gemeente dient dan vast te stellen dat het gaat om tijdelijk verblijf. Vervolgens behoort het tot de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de gemeente om al dan niet in specifieke situaties een uitzondering te maken en de kostendelersnorm niet van toepassing te verklaren.

Daarnaast kunnen er individuele situaties zijn, waarin het wenselijk is om individueel maatwerk te verlenen met betrekking tot de hoogte van de uitkering. Gemeenten kunnen dan op basis van de individuele situatie van bijstandsgerechtigde van 18 jaar en ouder op basis van artikel 18, eerste lid van de Participatiewet de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen afstemmen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de rechthebbende belanghebbende; uiteraard met inachtneming van voorliggende voorzieningen.

Wanneer op al deze onderwerpen de komende jaren in verschillende fases wordt ingezet zal de maatschappelijk opvang van de dak- en thuislozen in 2024 in de regio een omslag hebben gemaakt naar meer gedifferentieerd en regionaal aanbod.

Plan van aanpak

Preventief/bankhoppers Hieronder de aanbevelingen uit het onderzoek. Dit wil overigens niet zeggen dat ook daadwerkelijk alle onderwerpen één op één worden overgenomen.			
Vereenvoudigen van het verkrijgen van een inschrijfadres Maatwerk kostendelingsnorm	De interne processen binnen de gemeente analyseren. Welke werkprocessen zijn al beschreven, wat moet worden aangescherpt.	Voorkomen instroom maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Passend aanbod voor thuislozen	oktober
Eerder een uitzondering maken over de regels voor wat betreft de binding met de centrumgemeente	Onderzoeken hoe hiermee om wordt gegaan en daar waar nodig nieuwe werkprocessen beschrijven.	Voorkomen instroom MO/BW Passend aanbod voor thuislozen	oktober
Stap-voor-stap ondersteuning/begeleiding door één trajectbegeleider	De vraag is waar dit binnen de WMO kan worden belegd. (thuisondersteuning of MO).Onderzoeken of dit aanbod moet worden gerealiseerd en of het past binnen het bestaande aanbod.	Voorkomen instroom MO/BW Passend aanbod voor thuislozen	oktober
Laagdrempeligheid vanuit de gemeente en hulpinstanties	Onderzoeken in welke mate gewerkt wordt aan laagdrempeligheid van instanties.	Voorkomen instroom MO/BW Passend aanbod thuislozen	oktober
Bekendheid en zichtbaarheid van mogelijke hulpinstanties	Onderzoeken of en wat hier voor nodig is.	Voorkomen instroom MO/BW Eerder inzet hulpverlening	oktober

vergroten bij bankhoppers	Plan van aanpak van aanbieders.		
Eerder verwijzen naar de juiste hulpinstanties (vooral vanuit de gemeente)	Het onderzoek onder de aandacht brengen bij het SWT.	Integrale aanpak Voorkomen instroom MO/BW	oktober
Voorportaal van De Herberg opdelen in twee delen	Dit is gerealiseerd.		oktober
Maatwerk kostendelingsnorm		Voorkomen instroom MO/BW Betere aansluiting op de vraag van de inwoner	oktober

Korte termijn	actie	doel	tijdpad
Meer zicht krijgen op het aantal daklozen buiten de regio. Om hoeveel personen gaat het? Hoe lang verblijven ze in De Herberg? Waar stromen ze uit? En hoe kunnen we deze groep beter regisseren? Op basis van deze gegevens een plan van aanpak maken	Opdracht voor de GGD om de cijfers inzichtelijk te maken. Plan van aanpak opstellen om meer regie te krijgen op de instroom	Regie op de instroom van personen buiten de regio.	Eind juni oktober
De aanbieders bekijken hoe de schorsingen vanuit BW naar De Herberg kan stoppen.	Plan van aanpak door LdH in samenwerking met RIBW	De juiste persoon op de juiste plek en bevordering van afname instroom De Herberg	oktober
Beter beeld krijgen van de opvang van personen uit het Midden- en Oost Europa.	Overleg met regiegemeente om eerder te anticiperen op het ontstane probleem	Oplossen in de regio en instroom De Herberg beperken	oktober
Er wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om het aantal	In overleg met de RIBW wordt onderzocht of dit	Kostenbesparing	oktober

plaatsen in De Herberg te verlagen.	haalbaar is, in welke mate, en hoeveel dit oplevert.		
-------------------------------------	--	--	--

Lange termijn/ streven binnen nu en 4 jaar.	actie	doel	tijdpad
De regio heeft kleinschalige nachtopvang met goede zorg.	Onderzoek doen naar de huidige populatie van De Herberg. Goed beeld krijgen van de doelgroep en differentiatie aanbrengen zodat maatwerk kan worden geleverd.	Decentraliseren, betere en snellere aansluiting op de vraag van de dakloze, Verlaging instroom De Herberg	Heden - 2024
Er is een zinvolle dagbesteding en 24 uurs bereikbaarheid/opvang	Onderzoek doen naar de huidige dagbesteding en hoe zich dit verhoudt tot de regio en De Herberg	De daklozen verblijven in De Herberg van 's avonds 18.00 tot 's ochtends 10.00. Er zijn verschillende organisaties die dagbesteding bieden. Het is wenselijk dat er meer aansluiting komt tussen verblijf en dagbesteding. Tevens zal dit wanneer er meer wordt gekoerst op opvang in de regio ook dagbesteding in een ander daglicht komen te staan.	Heden- 2024
Er is voldoende passende woonaanbod	In De Herberg verblijven sommige daklozen langer dan gewenst. Er is op dit moment geen match tussen de woonvraag en het aanbod. De woningcorporatie zal in samenspraak	Vergroten van de uitstroom uit De Herberg Korter verblijf voor de dakloze in De Herberg.	Heden - 2024

	met de zorgaanbieders tot een plan komen waarin maatwerk zal worden geboden voor specifiek de doelgroep die langdurig in De Herberg verblijft. Tevens is een zo kort mogelijk verblijf voor de overige daklozen ook van groot belang. Het hebben van een passend woonaanbod bevordert het herstelproces. Voor de bankhoppers en anderen die nog niet in aanraking zijn geweest met de maatschappelijke opvang kan passend woonaanbod gebruik van De Herberg doen voorkomen. (Housing First, pauzewoningen)	Voorkomen van dakloosheid Passend woonaanbod	
Er wordt integraal gewerkt bij achterstandsbetalingen	Er zal binnen de gemeente aandacht zijn en daar waar mogelijk maatwerk worden geboden. Of dit in een werkproces moet worden vastgelegd zal moeten worden onderzocht.	Maatwerk	Heden-2024
Iedere dakloze heeft	Dit plan wordt	Door betere screening, betere uitstroom en	Heden-

een ondersteuningsplan	ontwikkeld door de RIBW in samenspraak met de CT. Vooral het component wonen krijgt een prominentere rol, waardoor beter zicht is op welke woonvariant past bij de dakloze. Tevens is de behoefte aan expertise van Dimence en Tactus groot. In het maken van het plan zal de betrokkenheid van deze partijen een grotere rol krijgen.	voorkomen van recidive. Vooral voor de personen waar moeilijk grip op is te krijgen.	2024
Er is passende uitstroom op maat	De woningcorporatie inventariseert de behoefte en biedt daar waar mogelijk passende woonvormen behorende bij het ondersteuningsplan. Daarnaast is het van belang dat er lokaal voldoende passend aanbod is. (bijv. pauzewoningen)	De kans van slagen vergroot wanneer beter zicht is op welke woonvorm bij de persoon past. Bij lokaal passend aanbod wordt instroom in De Herberg minder noodzakelijk.	Heden-2024
De woonvormen zijn kleinschalig.	Daar waar mogelijk wordt de opvang zoveel mogelijk lokaal georganiseerd. Er zal, in samenhang met de andere onderwerpen binnen de decentralisatie, met de gemeenten	Vermindering instroom van De Herberg. Passend aanbod voor de dak-en thuislozen.	Heden-2024

	moeten worden overlegd hoe dit vorm moet gaan krijgen.		
--	--	--	--

Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, OGGZ in de regio IJssel-Vecht in 2032

Versie: 27-09-2019

Samenvatting

Inleiding

In het vorige bestuurlijk overleg is afgesproken scenario's in kaart te brengen voor de regionale samenwerking na de doordecentralisatie van het Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit stuk bevat een afweging van de voor- en nadelen en mogelijke risico's van het lokaal, dan wel regionaal, organiseren van deze taken. Het vertrekpunt van deze afweging is de inhoudelijke visie en doelstelling die in de regio nagestreefd wordt. Deze toekomstvisie is in aangescherpte vorm in dit stuk opgenomen. Tot slot staan we stil bij de meest actuele informatie over de doordecentralisatie vanuit het Rijk en bevat dit stuk een korte terugblik op de regionale samenwerking in de afgelopen periode.

Kernboodschap

In het stuk wordt grofweg onderscheid gemaakt in vier onderdelen waarop nu regionaal samengewerkt wordt rondom Beschermd wonen en maatschappelijke opvang te weten, toegang, contractering ZIN, PGB-beleid en beleidsontwikkeling. Op basis van de afweging van scenario's per onderdeel is voor de gemeenten het uitgangspunt: "lokaal wat lokaal kan, en regionaal daar waar dat voordeel biedt". Dit is met name afgeleid uit de inhoudelijke toekomstvisie. Daarin is de ambitie: zo lang/snel mogelijk (weer) zelfstandig wonen en de beweging van regionaal naar lokaal. Het gezamenlijke regionale aanbod lijkt hierdoor in de toekomst beperkt in omvang, waarbij elke gemeente zelf verantwoordelijk is voor lokale ondersteuningsvormen die bijdragen aan deze ambitie.

Voorstel

Dit stuk ligt ter bespreking voor in het bestuurlijk overleg van oktober. De vraag die voorligt is of de gekozen richting wordt gedragen en welke aandachtspunten de bestuurders voor het vervolgproces willen meegeven. Ook is de vraag om, ondanks onduidelijkheden over de uitwerking van de decentralisatie en uitstel van de decentralisatie van maatschappelijke opvang, pro-actief met de decentralisatie- en samenwerkingsopgaven aan de slag te blijven, vanuit de overtuiging dat deze een bijdrage leveren aan de inhoudelijke doelen die we willen bereiken.

Vervolg

In het oorspronkelijke voorstel was de planning in het bestuurlijke overleg van december 2019 een voorgenomen besluit te nemen over de regionale samenwerking na de decentralisatie, zodat de benodigde tijd er was om de implementatie hiervan vorm te geven. Nu de (financiële) effecten van de decentralisatie pas vanaf 2022 merkbaar worden, hebben we langer de tijd om met elkaar tot zorgvuldige keuzes en voorbereiding te komen. We willen deze tijd benutten om de scenario's en vervolgstappen verder uit te werken en daarbij ook aanbieders, cliëntenvertegenwoordigers en andere stakeholders te betrekken.

Aanleiding: doordecentralisatie en nieuw verdeelmodel

Aanvankelijk zou per 2021 een decentralisatie van de rijksmiddelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de centrumgemeenten naar alle gemeenten plaatsvinden op grond van een nieuwe objectieve verdeelsleutel voor BW, MO en IB. De gemeenten is en wordt gevraagd een regionaal uitvoeringsprogramma op te stellen, waarin de wijze van samenwerking is beschreven. Voor de regio IJssel-Vecht betreft dit een vervolg op de in 2016 vastgestelde Regionale veranderagenda wat betreft de inhoud en een eventuele aanpassing van het Convenant Regionale samenwerking. Het in het voorjaar 2019 gepresenteerde integrale objectieve verdeelmodel en de voorlopige ramingen van de budgetten per gemeente riepen veel vragen op. Daarop is een expertgroep door de VNG samengesteld. Het advies van de expertgroep is geheel overgenomen door het ministerie van VWS. Dit advies leidt tot de volgende uitgangspunten voor de decentralisatie en het verdeelmodel.

Er is niet langer sprake van het vormen van één gezamenlijk budget voor voorsnog afzonderlijk bepaald en uitgekeerd worden. Rijk en wonen te decentraliseren naar alle gemeenten en vanaf 2022 een nieuw ingroeipad van 10 jaar. overstappen van de huidige historische verdeling van de middelen over alle gemeenten. De decentralisatie van beschermd wonen betekent dat op termijn de bijzondere verantwoordelijkheid van de centrumgemeente vervalt. Er komt een verplichte samenwerking tussen gemeenten, maar op welke vlakken en in welke vorm is nog niet bekend.

Budgetten 2020

Beschermd wonen € 51.826.085

Maatschappelijke opvang, OGGZ
en verslavingszorg € 8.865.452

BW, MO en IB (individuele begeleiding), maar deze blijven gemeenten zijn overeengekomen vanaf 2021 beschermd objectief verdeelmodel te implementeren met een Dat betekent dat gemeenten in die periode geleidelijk de centrumgemeenten naar een objectieve verdeling over

Over het ingroeipad is momenteel het volgende bekend:

- In 2021 worden de middelen beschermd wonen, net als nu, 100% historisch verdeeld over de centrumgemeenten.
- In 2022 wordt een deel objectief verdeeld over alle gemeenten en een deel historisch verdeeld over de centrumgemeenten (hierbij wordt een verband gezocht met de in- en uitstroom van cliënten).
- Alle gemeenten zijn vanaf 2022 verantwoordelijk voor nieuwe cliënten, de centrumgemeenten zijn verantwoordelijk voor de huidige cliënten.

Over de eventuele decentralisatie van de maatschappelijke opvang wordt op basis van een evaluatie in 2026 een besluit genomen. De middelen maatschappelijke opvang worden dus minimaal tot en met 2026 over de centrumgemeenten verdeeld.

De vormgeving van het ingroeipad en de wijze van verplichte samenwerking wordt de komende maanden verder uitgewerkt door het Rijk en de VNG. De objectieve verdeelsleutel en de budgetten worden bij de meicirculaire bekend.

Terugblik: regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang sinds 2014

Sinds 2014 werkt de regio IJssel-Vecht samen op het terrein van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (inclusief openbare geestelijke gezondheidszorg, bemoeizorg en verslavingszorg). Afspraken hierover zijn vastgelegd in een convenant, die begin 2019 verlengd is. De ervaring met de huidige regionale samenwerking is goed. De gemeenten zien meerwaarde in de samenwerking. Tegelijkertijd is er behoefte aan doorontwikkeling en meer lokale aansluiting. Doorontwikkeling van het proces van samenwerken en naar een meer evenwichtige verhouding tussen centrumgemeente en regiogemeenten en een inhoudelijke doorontwikkeling van de beleidsterreinen beschermd wonen en maatschappelijke opvang gericht op meer innovatie en verhoging van de kwaliteit van de voorzieningen.

Beschermd wonen

Aantal cliënten 2018: 1082

Aantal toekenningen 2018: 838

Maatschappelijke opvang

Aantal cliënten 2018: 236

Aantal toekenningen 2018: 185

Het aanbod van zorg wordt regionaal gecontracteerd evenals de regionale toegangsfunctie voor maatwerk voorzieningen bij de GGD. Er zijn algemene voorzieningen voor maatschappelijke opvang, oggz en verslavingszorg. Daarnaast zijn er maatwerkvoorzieningen voor beschermd wonen (ZIN en PGB) en maatschappelijke opvang (ZIN). De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de contractering van zorg in natura, inclusief het contractmanagement en uitgifte van PGB's en is katrekker van de beleidsontwikkeling. Er wordt regelmatig afgestemd met de regiogemeenten. Zowel voor beschermd wonen als voor maatschappelijke opvang geldt landelijke toegankelijkheid. De Centrale Toegang van de GGD toetst volgens de landelijke regels of een traject succesvoller in de regio IJssel-Vecht is dan in een andere regio.

Regionale veranderopgave

De afgelopen jaren is gewerkt aan diverse regionale opgaven die zijn vastgelegd in de Regionale veranderagenda en die bijdragen aan onze ambitie zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen en zo snel mogelijk weer thuis wonen (evt. met begeleiding). Kernbegrippen daarbij zijn het verminderen van de instroom, het waar mogelijk versnellen van de uitstroom en het verbeteren van de kwaliteit van de voorzieningen.

Zo kennen we sinds 2018 twee vormen van beschermd wonen, namelijk beschermd wonen 24/7 (wonen in een intramurale accommodatie van een aanbieder met begeleiding en toezicht 24 uur per dag op de locatie zelf aanwezig) en begeleid wonen (wonen in een accommodatie van een instelling, niet per sé geclusterd, met begeleiding op afgesproken tijden en 24 uur per dag telefonisch oproepbaar). Daarnaast is afgesproken per 2020 lokaal intensieve (ambulante) begeleiding aan huis mogelijk te maken (24 uur per dag oproepbaar).

Omdat we conservatief inkoopbeleid voeren hebben we in de afgelopen jaren middelen overgehouden. Vanaf 2019 zullen jaarlijks de overblijvende middelen (voor 2019 rond de €3,3 miljoen) volgens het afgesproken vereveningsmodel uitgekeerd worden aan de gemeenten. De gemeenten zijn vrij om dit bedrag te besteden aan hun eigen beleidsprioriteiten, maar moeten wel zorgen voor vormen van zorg die bijdragen aan de ambitie dat cliënten zo lang mogelijk thuis wonen en zo snel mogelijk weer naar huis kunnen. Verder is het afgelopen jaar ingezet op meer sturing op de kwaliteit van ondersteuning die cliënten beschermd wonen inkopen met een PGB en zijn ideeën uitgewerkt om het PGB een meer volwaardig alternatief van ZIN te laten zijn. Hiermee willen we bevorderen dat ook zorg via PGB kwalitatief en rechtmatig is.

Er zijn regionale afspraken gemaakt over toezicht. Ook is verkend of het mogelijk is te komen tot een meer resultaatgerichte financiering van de ondersteuning, zodat deze meer duurzaam maatschappelijk herstel en uitstroom stimuleert. Voor de maatschappelijke opvang voorziening De Herberg is een ontwikkeltraject in gang gebracht om de (her)instroom te voorkomen en succesvolle uitstroom te vergroten. Er zijn afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van passende woningen om de uitstroom te bevorderen.

Vooruitblik: regionale samenwerking vanaf 2021

Bestuurlijk en ambtelijk is eerder uitgesproken in de toekomst regionaal te willen blijven samenwerken. Dit vanuit de gedachte dat we gezamenlijk tot een hogere mate van kwaliteit en kennis en tot efficiënte inzet van middelen kunnen komen en daarmee tot betere ondersteuning aan deze kwetsbare inwoners. In de afgelopen maanden is via diverse inventarisaties en themasessies uitgewerkt hoe we deze samenwerking zien. We hebben afgesproken mogelijke scenario's in kaart te brengen, de voor- en nadelen en consequenties in beeld te brengen en risico's en randvoorwaarden.

Gedurende dit traject werden we geconfronteerd met landelijke beleidswijzigingen: in plaats van volledige inhoudelijke en financiële doordecentralisatie per 2021 gaat de invoering van het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen nu gefaseerd over 10 jaar. En de maatschappelijke opvang wordt op z'n vroegst na 2026 gedecentraliseerd. Ondanks dit "uitstel" willen we niet afwachten, maar proactief met decentralisatie- en transformatieopgaven aan de slag blijven, vanuit de overtuiging dat deze een bijdrage leveren aan de inhoudelijke visie die we hebben en doelen die we willen bereiken.

Scenario's

Er zijn twee uiterste scenario's denkbaar voor de regionale samenwerking na de decentralisatie:

1. Alles lokaal: alles wordt betaald en ingeregeld door de lokale gemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor hun eigen inwoners. Gemeenten zijn vrij om te bepalen of zij willen een samenwerken met andere gemeenten op bepaalde onderdelen.
2. Alles regionaal: alles wordt net als nu betaald uit een gezamenlijke pot. Deze is gevuld volgens een afgesproken wijze door de deelnemende gemeenten in de regio IJssel-Vecht. De gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totale populatie.

We maken onderscheid in vier onderdelen waarop nu regionaal samengewerkt wordt: toegang, contractering ZIN, PGB en beleidsontwikkeling. Het onderdeel toezicht kwaliteit en rechtmatigheid wordt buiten beschouwing gelaten omdat hier (onlangs) aparte afspraken over zijn gemaakt. De vier onderdelen kunnen niet los van elkaar gezien worden: wordt bijvoorbeeld gekozen de toegang tot een voorziening lokaal in te richten, dan is het onlogisch als het PGB regionaal wordt toegekend en verstrekt. Ook zijn nog verschillende mix-vormen denkbaar, bijv. regionaal contracteren van voorzieningen, maar lokaal afrekenen naar gebruik. Ook zijn verschillende keuzes op de verschillende ondersteuningsvormen denkbaar, bijvoorbeeld dat bepaalde zorgvoorzieningen regionaal worden ingekocht en andere lokaal.

Uitgangspunten

Voor de samenwerking zijn de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden voor een succesvolle decentralisatie benoemd, die voor beide scenario's (lokaal versus regionaal) gelden:

- Cliënt staat centraal. Stevige proces- en casusregie.
- Monitoring en sturing op kwaliteit, maatschappelijke resultaten en financiën.
- Partnerschap met aanbieders en ruimte om in te spelen op (markt)ontwikkelingen.
- Opnieuw bekijken van het huidige aanbod en inspelen op nieuwe (lokale) initiatieven.
- Voldoende betaalbare woningen. Rekening houden met woonwensen.
- Kennisdeling en afstemming.

Op basis van een korte inventarisatie lijkt de voorlopige conclusie dat de gemeenten de voorkeur uitspreken voor een scenario waarbij het uitgangspunt is lokaal wat lokaal kan organiseren en regionaal organiseren waar dat voordeel biedt.¹ De tabellen hieronder bevatten een afweging per scenario voor de vier onderdelen van samenwerking.

1. Voor- en nadelen lokaal beleggen

Voordelen	Nadelen	Risico's/ aandachtspunten
Toegang - Gemeente kent haar inwoner/cliënt - Doorgaande lijn: één screening/onderzoek en herindiceren op basis van lokale signalen	Toegang - Kwetsbaarheid van de benodigde specifieke expertise - Geen (financiële) solidariteit wat betreft landelijke toegankelijkheid. De ene gemeente is aantrekkelijker dan de andere.	Toegang - Onvoldoende expertise, vanwege te kleine aantallen - Kennis versnipperd - Cliënten uit klinieken, die vaak in Zwolle zijn gevestigd (band van herkomstgemeente verwaterd)
Contractering - Lokale afspraken maken/betere aansluiting op lokale visies - Integraal inkoopbeleid en contractmanagement	Contractering - Veel administratieve lasten: aanbieders hebben veel opdrachtgevers & gemeenten hebben verscheidene aanbieders nodig - Bijna elke BW plek kent een andere doelgroep/ gemeenten weten van te voren niet welke expertise ze nodig hebben voor hun cliënten	Contractering - Onvoldoende gevarieerde plekken ingekocht - Inefficiënt - Het is onlogisch om alleen contractering lokaal te doen. Dan ook pgb verstrekking en de toegang.
PGB - Meer grip en controle op gehele proces (van	PGB - Extra werk voor de administratie	PGB - Het zou onlogisch zijn om alleen de pgb's lokaal te

¹ Lokaal wat lokaal kan, zal per gemeente verschillen en de regionale samenwerking wordt tevens gestuurd door de voorschriften die hieraan door het Rijk gesteld gaan worden.

toegang, toekenning tot eigen bijdragen en controle op uitnutting) - Meer zicht/contact met (lokale) aanbieders		regelen. Dan ook de andere onderdelen om afstemming en overzicht met zin-aanbod te houden .
Beleidsontwikkeling - Beter doorlopende lijn/lokale invulling - Aansluiting op lokale bestuurlijke keuzes - Meer verantwoordelijkheidsgevoel, draagvlak en invloed binnen gemeenten	Beleidsontwikkeling - Vraagt specialistische kennis van beleidsadviseur - Vraagt capaciteit - Dynamisch en complex beleidsterrein vraagt om samenwerking/ sparren met anderen	Beleidsontwikkeling - Als alles lokaal ligt dan ook beleidsontwikkeling

2. Voor- en nadelen regionale samenwerking

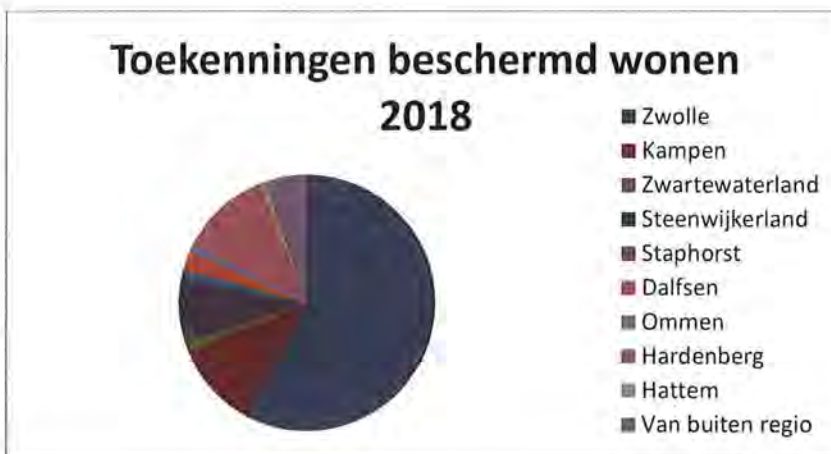
Voordelen	Nadelen	Risico's/ aandachtspunten
Toegang - Opbouw en behoud van expertise - Schaalvoordelen/minder kwetsbaar voor kleine gemeenten - (Financiële) solidariteit wat betreft landelijke toegankelijkheid en in stroom vanuit klinieken.	Toegang - Twee loketten: lokaal en regionaal vraagt om overdracht en afstemming - Expertise opbouw en behoud	Toegang - Ver van mijn bed show voor lokale toegang. - Kan lokaal bij regionale contractering en pgb verstrekking indien alle gemeenten dezelfde toegangs criteria hanteert.
Contractering - Schaalvoordelen en mixvormen mogelijk (bijv. lokaal uitvoeren/afrekenen) - Minder administratieve lasten/aanbieders hebben één opdrachtgever met één aanvraag-, monitorings- en verantwoordingskader - Dekkend en passend aanbod van zorg met voldoende keuzevrijheid voor cliënten. - Financiële solidariteit en opvangen van financiële risico's (bijv. specialistische voorzieningen)	Contractering - Werkwijze van contracteren kan verschillen van lokale inkoop Wmo	Contractering - Kan regionaal worden gecontracteerd bij maatwerkvoorzieningen, maar lokaal per inwoner worden betaald. - Sommige voorzieningen in de maatschappelijke opvang moeten ongeacht het gebruik beschikbaar zijn.
PGB - Eenduidigheid (werkwijze, toekenning, etc) - Bundeling van signalen/toezicht	PGB - Geen eigen beheer van lokale gemeenten en dus minder zicht erop.	PGB - Als regionaal belegd, dan ook toegang en contractering regionaal.
Beleidsontwikkeling - Schaalvoordeel/beschikbare beleids capaciteit - Beter inspelen op wijzigingen en landelijke ontwikkelingen (bijv. toekomst Wlz)	Beleidsontwikkeling - Kans op minder aansluiten bij lokaal beleid	

- Uniformiteit en eenduidigheid in beleid en regelgeving.		
---	--	--

Toekomstvisie 2032

Beschermd wonen in 2032

Ook in 2032, na de doordecentralisatie, is en blijft onze ambitie: zo lang mogelijk zelfstandig en zo snel mogelijk weer zelfstandig. Dat betekent dat beschermd wonen in 2032 zich beperkt tot de zwaarste doelgroep die een tijdelijk verblijf in een accommodatie van een instelling met 24/7 beschikbaarheid (continu aanwezig) van ondersteuning nodig heeft. Voor cliënten die deze ondersteuning permanent, dat wil zeggen levenslang, nodig hebben, is vanaf 2021 de Wlz beschikbaar en voor cliënten die minder ondersteuning nodig hebben, zijn er verschillende vormen van beschermd thuis (lokaal beleid).

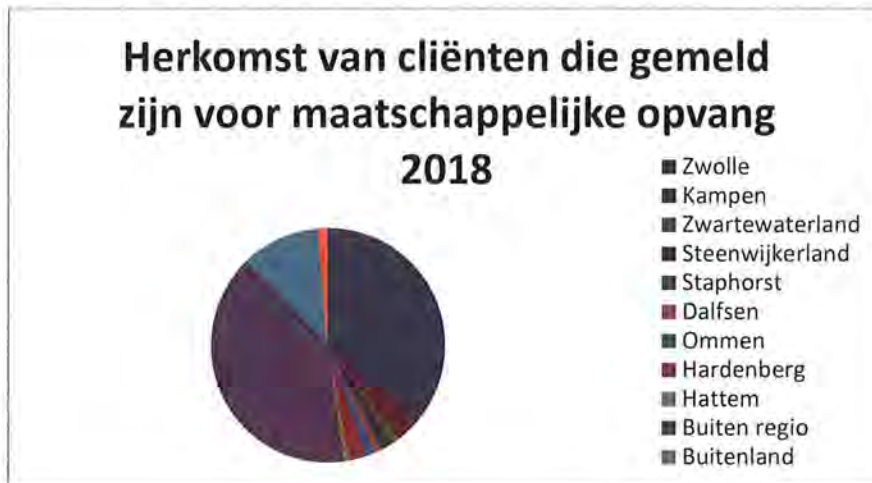
Het gezamenlijke aanbod beschermd wonen wordt dan ook beperkter in omvang. Verspreid over de regio zijn specialistische voorzieningen voor beschermd wonen. Een belangrijk deel wordt gezamenlijk gecontracteerd (ZIN), maar bij uitzondering is een pgb mogelijk indien het gecontracteerde aanbod niet passend is en er een wettelijke vertegenwoordiger of een geschikte budgethouder uit het sociale netwerk van de cliënt beschikbaar is én de kwaliteit van de aanbieder voldoende is. Ook het pgb bevat een wooncomponent en is daarmee een vergelijkbaar alternatief voor een voorziening in ZIN. De Centrale Toegang richt zich uitsluitend op deze beperkte doelgroep. Er is meer intensieve samenwerking en afstemming tussen lokale toegang en CT. De CT is tevens aanmeldpunt voor potentiële cliënten die beschermd wonen nodig hebben en afkomstig zijn uit de kliniek, maatschappelijke opvang, forensische voorzieningen, de jeugdzorg en van buiten de regio in het kader van landelijke toegankelijkheid.

In elke afzonderlijke gemeente is een passend en dekkend aanbod van begeleid wonen beschikbaar: intensieve ondersteuning thuis (met 24/7 bereikbaarheid op afroep). De scheiding van wonen en zorg wordt verder doorgezet. Voldoende passende en betaalbare woningen en een diversiteit aan woonvormen zijn een andere belangrijke voorwaarde. De ambitie is dat inwoners zo min mogelijk hoeven te verhuizen (toewerken naar scheiding tussen wonen en zorg) en dat wordt aangesloten bij de woonwensen en wooncarrière van onze inwoners. Er is voldoende hulp en ondersteuning voor inwoners in het voeren van de regie over het eigen huishouden, bijv. op het gebied van financiën en budgetbeheer. Dit betekent dat het lokale aanbod van ondersteuning in omvang groeit. Er zal een divers aanbod van zorg en ondersteuning beschikbaar moeten zijn. De wijze van contractering en het PGB beleid sluiten aan bij het lokale beleid en regelgeving, maar worden regionaal afgestemd.

Maatschappelijke opvang in 2032

Ook hier blijft onze ambitie: zo lang mogelijk zelfstandig en zo snel mogelijk weer zelfstandig. Dit betekent dat dakloosheid zoveel mogelijk wordt voorkomen en zo snel mogelijk wordt opgelost. We zien een Herberg voor ons, waarin cliënten maximaal 8 weken bed, bad en brood krijgen, waarvoor een ID, uitkering, en zorgverzekering worden geregeld en intussen een ondersteuningsplan wordt gemaakt voor de zorgaanbieder die de begeleiding gaat bieden.

Daarna gaat de cliënt, indien mogelijk, terug naar zijn gemeente van herkomst. Dan worden daar huisvesting (zo nodig via een woning op naam van een zorgaanbieder) en begeleiding geboden op basis van het ondersteuningsplan.

Alle afzonderlijke gemeenten beschikken over verschillende ondersteuningsvormen waarbij makkelijk op- en afgeschaald kan worden zodat enerzijds voorkomen wordt dat cliënten dakloos worden en anderzijds cliënten met kleine stapjes weer zelfstandig leren wonen.

Een vergelijkbaar aanbod is er ook voor gezinnen en jongeren. Het gezamenlijke aanbod voor maatschappelijke opvang beperkt zich dus tot crisisopvang. De rol van de Centrale Toegang beperkt zich ook hier toe. Er is een grotere rol van de lokale toegang. De CT is tevens aanmeldpunt in het kader van landelijke toegankelijkheid. Evt. kunnen groepsvoorzieningen op naam van de aanbieder ook tot het regionale aanbod behoren.

OGGZ (bemoeizorg en verslavingszorg) in 2032

Zoveel mogelijk zorgmijders worden lokaal benaderd vanuit de lokale toegang en alleen specifieke gevallen (multiproblematiek) wordt opgeschaald naar een regionaal team. De randvoorwaarden (lokale expertise, ruimte en middelen om hier invulling aan te kunnen geven) worden in de periode 2021- 2031 opgebouwd en geborgd om het risico te verminderen dat cases te lang lokaal onder de radar blijven, escaleren en alsnog door het regionaal bemoeizorgteam opgepakt moeten worden. Dit geldt eveneens voor het afschalen; de lokale infrastructuur moet per 2032 goed toegerust zijn op het overnemen van cases van het regionale team. Het regionale bemoeizorgteam is beschikbaar voor lokale consultatie en advies, maar zal zelf minder casuïstiek hoeven op te pakken en kan derhalve kleiner van omvang zijn.

Een ontwikkeling die mogelijk juist voor meer cases voor het regionale team kan gaan zorgen is de uitvoering van de WvGGZ. Het verkennend onderzoek i.h.k.v. WvGGZ wordt regionaal bij GGD (i.c. regionaal bemoeizorgteam) belegd. Daar waar geen verplichte zorg nodig is, maar wel andere vormen van zorg/ondersteuning nodig is, zal in eerste instantie naar het regionale bemoeizorgteam worden gekeken. Zij zijn immers betrokken bij deze casus en hebben expertise voor complexe zaken. Zodra de casus lokaal

opgepakt kan worden, wordt deze weer (warm) overgedragen. De periode tot en met 2026 geeft ons de tijd om hier ervaring in op te doen.

Het verslavingsbeleid richt zich in 2032 uitsluitend op de sociale verslavingszorg, die bestaat uit de doelgroep verslaafde zorgmijders, zorgmissers en hinderende hulpeisers en uit verslaafden met problemen met onvoldoende mantelzorg, huisvesting, dagbesteding of sociale contacten. Verslavingspreventie wordt lokaal vormgegeven. Daarbij kunnen gemeenten samenwerken, bijvoorbeeld in het kader van publieksvoorlichting of bij inzet op scholen met leerlingen uit de regio.

Samenvatting en vervolg

Bovenstaande visie is een extreme doorvertaling van de huidige ambitie. De transformatie staat centraal: geen uitbreiding van "wonen in een accommodatie van een instelling" maar (directe) beweging naar "beschermd thuis". Deze beweging willen we nog steviger inzetten (bijv. kwantificeren van de opgaven en prikkels inbouwen). Er is 10 jaar de tijd om daar te komen.

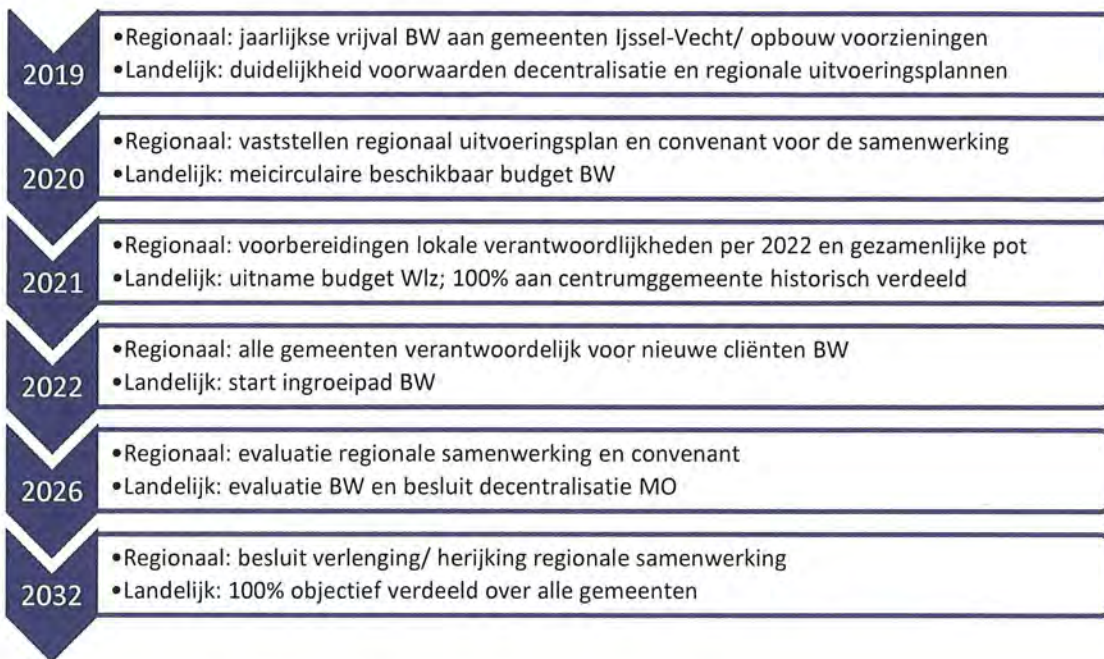
Uitgaande van het scenario van lokaal wat lokaal kan en regionaal wat regionaal beter geregeld kan worden, betekent dit, het volgende:

- Elke gemeente zorgt lokaal voor een aanbod van beschermd thuis/ een aanbod van ondersteuningsvormen die bijdragen aan onze ambitie zo lang mogelijk thuis en zo snel mogelijk weer naar huis (normaliseren)
- Elke gemeente verzorgt de toegang tot de lokale voorzieningen
- Elke gemeente investeert in aanpalende voorzieningen en inclusieve wijken.

Voor de onderdelen waarop regionaal samengewerkt blijft worden:

- Gemeenten blijven samenwerken op basis van solidariteit, onder andere financieel
- Er dient een regionaal budget te komen; de hoogte van dat budget wordt gezamenlijk vastgesteld en er worden afspraken gemaakt over de inzet en verrekening van mee- en tegenvallers.
- Elke gemeente draagt hieraan bij volgens een nog vast te stellen verdeelsleutel.
- Uit dit gezamenlijke budget wordt bekostigd:
 - o de ondersteuning aan de vast te stellen doelgroepen die ondersteuning nodig hebben die niet lokaal voldoende georganiseerd kan worden; we denken aan een beperkte groep voor beschermd wonen met complexere zorgvraag, maatschappelijke opvang en na een eventuele decentralisatie na 2026 alleen de eerste fase daklozen, OGGz/bemoeizorg voor zorgmijders en mensen die verslavingszorg nodig hebben;
 - o een centrale toegang voor toelating tot die regionale voorzieningen en ter consultatie voor lokale toegangen
 - o de benodigde capaciteit om regionaal beleid te faciliteren en contractering van de regionale voorzieningen.
- Voor wat betreft de contractering wordt nog verder onderzocht welke wijze (subsidiering, aanbesteding, open house) het meest voldoet aan onze uitgangspunten.

Tijdlĳn vervolg

Format opgave dak- en thuislozen*					Opmerkingen
					Algemeen: n.a.v. de CBS cijfers hebben we contact gelegd met het CBS. Het CBS kon geen cijfers voor onze regio overleggen. Op basis van onze regionale cijfers herkennen we de landelijke trend van een toename niet. Ten opzichte van 2009 is het aantal nieuwe meldingen bij de Centrale toegang t.o.v. 2018 nagenoeg gelijk. In de tussenliggende periode was er wel sprake van dalingen en stijgingen. NB het aantal nieuwe meldingen staat niet gelijk aan het aantal feitelijke daklozen.
Omvang doelgroep	Geschatte aantal				
Geschatte aantal dak- en thuislozen in uw regio	Circa 250 feitelijk en residentieel, op basis van de volgende informatie: Aantal nieuwe meldingen Centrale toegang geheel 2018: 410 unieke personen. - Aantal lopende trajecten eind 2018 maatschappelijke opvang: 236. Zijnde: nachtopvang, crisisopvang of doorstroom- en woonvoorzieningen(24 uren), dus feitelijk en residentieel. De cijfers over geheel 2019 zijn nog in de maak. De halfjaar cijfers van 2019 laten een vergelijkbaar beeld zien ten opzichte van 2018.				Dit Meer dan 50% van de meldingen betreft personen van buiten de regio. In relatie tot de door jullie gehanteerde definitie: Wat betreft het aantal personen die op straat leeft of andere openbare ruimte (a) in de regio Zwolle heeft er niemand buiten te slapen. In Zwolle zijn er circa 10 tot 15 buitenslapers. Wat betreft het aantal bankhoppers: (c) op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats. Het laatste opgevraagde totaal aantal bankhoppers die bekend zijn bij de zorgaanbieders zijn circa 60, (uitvraag mei 2019), hierbij ging het naar schatting om circa 15 a 20 jongeren, zie ook volgende kolom. Deze aantallen kunnen onderdeel zijn van het genoemde aantal bij 'nieuwe meldingen'.
Waarvan 18-27 jaar	Circa 120 feitelijk en residentieel dakloze jongeren en jongeren die een risico lopen op dak/thuisloosheid (in beeld vanuit preventief oogpunt) in de leeftijd van 17 t/m 25 jaar. Medio 2019 waren er – op basis van nieuwe meldingen en doorlopende casussen vanuit voorgaande jaren: - regionaal circa 30 jongeren die thuis wonen of een eigen woning hebben en begeleid worden door Team Zwerfjongeren, dus vanuit preventief oogpunt; - circa 20 jongeren verblijven regionaal bij bekenden of familie (bankhoppers) en worden begeleid door Team zwerfjongeren of een andere partij; - er zijn circa 10 jongeren in beeld bij Team Zwerfjongeren die verblijven in beschermd wonen met een risico op uitval of uitzetting of verblijven in een jeugdhulpsetting met een risico op dak- en thuisloosheid. - En er verblijven circa 60 jongeren regionaal in de maatschappelijke opvang of een begeleidingsvorm. Aantal nieuwe meldingen team Zwerfjongeren geheel 2018: 123 unieke personen. NB 30% tot 40% van de meldingen wordt afgesloten na screening, omdat: meldingen onterecht (geen risico), al voldoende zorg aanwezig/betrokken, betrof een informatie of adviesvraag, of jongere al weer vertrokken uit regio.				Wij hanteren de leeftijdsgrens tot 25 jaar. In onze regio hebben we ervoor gekozen om de doelgroep dak- en/of thuisloze jongeren te verbreden naar niet alleen feitelijk of residentieel dakloos, maar ook jongeren die officieel nog thuis wonen of een woning hebben en waar zorgen over zijn. Dus vanuit preventief oogpunt. Er is sprake van een toename over de afgelopen 10 jaar van het aantal nieuwe meldingen. Dit betekent niet dat er ook sprake is van een toename van het aantal feitelijke zwerfjongeren. Oorzaken van de toename van het aantal meldingen: 1) preventieve werking meldpunt: jongeren worden vaker en eerder gemeld, circa 25% uit preventief oogpunt. 2) Bij meldingen worden ook informatie en adviesvragen meegeteld. Informatie- en adviesvragen zijn over de afgelopen jaren toegenomen. 3) toename van het aantal meldingen van jongeren van buiten de regio. 4) wijzigingen in registratie - zoals verhoging leeftijdsgrens team Zwerfjongeren van 23 jaar naar 25 jaar. Team Zwerfjongeren en de CT hebben beide een eigen registratie systeem. Soms zijn jongeren bekend bij 1 van de 2 partijen, soms bij beide. Vandaar dat de cijfers bij rij 5 en 6 niet opgeteld samen overeen komen met het aantal genoemd bij rij 4.
Waarvan 28 jaar en ouder	Circa 190 feitelijk en residentieel.				
Doelgroep en zorgbehoefte	Geschatte aantal				We registreren niet op deze manier
Problematiek die leidt tot voornamelijk een huisvestingsvraag. Behoeft een zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met een lichte vorm van begeleiding.					In onze regio is huisvesting de belangrijkste oorzaak van dak- en thuisloosheid. Gevolgd door financiën (geen inkomen en schulden), psychische problemen en geen constructief sociaal netwerk dan wel familieproblemen.
Problematiek die leidt tot behoefte aan zelfstandig wonen in een zelfstandige of onzelfstandige woonruimte met intensieve begeleiding of specifieke woonvorm.					
Ernstige problematiek, zeer beperkte mate van zelfstandigheid die leidt tot behoefte aan beschermd wonen.					
Heeft u beeld van de ontwikkeling binnen doelgroepen in de afgelopen jaren? Zo ja, kunt u kort toelichten welke ontwikkeling u ziet?					Er zijn de volgende inhoudelijke verschuivingen zichtbaar: - Meer aanmeldingen van gezinnen en (jonge) statushouders; - Meer aanmeldingen vanuit buiten de regio (en het buitenland). - Toename van de complexiteit van de problematiek.
Doelgroep en woonbehoefte	Geschatte aantal				We registreren niet op deze manier
Behoeft een onzelfstandige woonruimte (kamers) voor zelfstandig wonen.					
Behoeft een zelfstandige woonruimte voor zelfstandig wonen.					
Behoeft een zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte (kamer) - begeleid wonen.					
Behoeft een zelfstandig wonen in een geclusterde woonvorm in een zelfstandige woonruimte					
Behoeft een plek voor beschermd wonen (24-uren verblijf)					
Integraliteit	Toelichting				
Welke belemmeringen ervaren gemeenten bij het helpen van dak- en thuislozen aan een woonruimte (zo nodig met begeleiding)?					Woningkrapte: onvoldoende en betaalbare woningen
Welke afspraken heeft zijn er in uw regio met woningcorporaties en andere verhuurders gemaakt over de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en de huisvesting van (ex-) dak- en thuislozen? Denk hierbij aan prestatieafspraken en/of een contingentregeling.					We hebben prestatieafspraken met de woningcorporaties in deze doelgroep.

Hoe ziet de integrale aanpak (op het terrein van financiële bestaanszekerheid, schulden, wonen, opleiding, toeleiding naar werk, zorg, begeleiding, onafhankelijke cliëntondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen) onder regie van gemeenten eruit? Stuur bijvoorbeeld uw laatste plan mee.						Alle trajecten zijn persoonsgericht. Er wordt altijd integraal en in samenhang naar de problematiek gekeken.
Huidige uitgaven	Uitgaven in euro's (*1.000)					
	2016	2017	2018	2019 (schatting)	2020 (schatting)	
Wat zijn uw uitgaven aan maatschappelijke opvang in de jaren 2016-2019?	11.220	10.600	7.855	7.970	8.290	Per 2018 is de regio opgesplitst in 2 aparte regio's (verzelfstandiging): IJsselvecht en de Noord-Veluwe.. Dit verklaart het verschil per 2018. Toelichting uitgaven: subsidies maatschappelijke opvangpartijen, subsidie GGD - Centrale toegang (tot maatschappelijke opvang) en gemeentelijke beleidskosten en regionaal verslavingsbeleid
Voeg aub uw actuele beleidsplan maatschappelijke opvang / aanpak dak- en thuislozen toe						Zie mail

* Bij deze uitvraag hanteren wij dezelfde definitie als het CBS:

Het gaat om feitelijk daklozen die (a) leven op straat of andere openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats, (b) kortdurend gebruik maken van de nachtopvang of laagdrempelige opvang en (c) op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats. Het gaat daarbij om ingezetenen van Nederland; zij zijn op enig moment in Nederland geregistreerd (geweest) in de Basisregistratie Personen (BRP) en hebben een Burger Service Nummer (BSN).

Residentieel daklozen vallen niet onder de definitie. Residentieel daklozen verblijven in voorzieningen waar mensen op structurele basis 24 uur per dag verblijven/wonen, zoals sociale pensions, 24-uurs maatschappelijke opvangvoorzieningen en Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen RIBW's. Ook mensen die begeleid (kamer) wonen of marginaal gehuisvest zijn vallen niet onder de doelgroep.